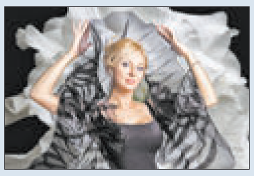

РЭДКАЯ ПРАФЕСІЯ: ТРАБЛШУТАР СТЫЛЮ **12**

НОВЫ ВОБЛІК ГРОДЗЕНСКАГА ЗАМКА **13**

Выдаецца з 9 чэрвеня 1917 г.

Родная газета на родным мове

ЗВЯЗДА

3 ЛІСТАПАДА 2018 г. СУБОТА № 213 (28829)

ЛІЧБА ДНЯ

Каля 46,6 %

жыхароў Беларусі, або 4421,5 тысячы чалавек, з'яўляюцца прадстаўнікамі дужага полу, паведамляе сайт Нацыянальнага статыстычнага камітэта. На пачатак 2018 года ў Беларусі на 1 тысячу мужчын прыпадала 1147 жанчын. Тры чвэрці мужчын (3417,9 тысячы чалавек) жывуць у гарадах і пасёлках гарадскога тыпу, кожны пяты — у сталіцы. Сярэдні ўзрост беларускіх мужчын складае 37,5 года, прычым тыя, што пражываюць у сельскай мясцовасці, старэйшыя за гараджан. Напрыклад, у Мінску сярэдні ўзрост мужчын не перавышае 36 гадоў. У працаздольным узросце знаходзяцца 64,7 % мужчын (сярод гараджан — 65,8 %, вяскоўцаў — 60,9 %).

Каралі гульні

Фота БелТА.

У Брэсце ўчора адкрыўся II Міжнародны шахматны фестываль «Чорная пешка», які сабраў больш за тысячу ўдзельнікаў з 15 краін. Узрост удзельнікаў — ад чатырох гадоў да «70+». Сярод іх і юны шахматыст з Брэста Максім ЦЮГА.

КОРАТКА

• **Узоры месяцовых парод, сабраных беспілотнай місіяй СССР у 1970 годзе, будуць выстаўлены на таргі аўкцыённага дома Sotheby's.**

• У Беларусі з'явілася магчымасць праверыць анлайн наяўнасць дзейнага дагавора аўтастрахоўкі.

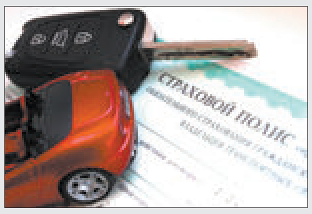

• **Ключы ад кватэр у новым доме ў Старых Дарогах атрымалі 27 шматдзетных сем'яў, а таксама іншыя грамадзяне, якія мелі патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.**

• Народны артыст Беларусі і СССР Ігар Лучанок быў шпіталізаваны ўчора ў мінскую гарадскую бальніцу хуткай дапамогі.

• **У Рэчыцы мужчына хаваў за патайнымі дзвярыма больш за 1,6 тысячы літраў кантрафактнай алкагольнай прадукцыі.**

Мазгавы штурм

МЫСЛІЦЬ НЕСТАНДАРТНА, КРЫТЫЧНА І КРЭАТЫЎНА,

або Чаму кожнае меркаванне мае права на існаванне?

Спецыялісты вылучаюць чатыры кампетэнцыі, найбольш запатрабаваныя ў сучасным свеце: камунікацыя, кааперацыя, крытычнае мысленне і крэатыўнасць. Менавіта навыкам XXI стагоддзя была прысвечана Edcamp Belarus — 2018 — другая педагагічная неканферэнцыя, дзе кожны можа прапанаваць сваю педагагічную ідэю, агучыць праблему, правесці майстар-клас ці проста «прагаласаваць нагамі» за тое, што хоча пачуць. Мерапрыемства падпарадкоўваецца закону «аб дзвюх нагах»: яго ўдзельнікі далучаюцца да той дыскусіі, якая цікавая менавіта ім. Шчыра кажучы, бывае вельмі праблематычна вызначыцца з тым, каго ты хочаш пачуць, асабліва калі абмеркаванне праходзіць адначасова на некалькіх пляцоўках.

СТАР. 4

Землякі

УЛАДЫКА І ПЯСНЯР

«Хочаце мудрасці? Чытайце «Новую зямлю», — раіць архіепіскап Пінскі і Лунінецкі Сцяфан. Яго называюць «місіянерам роднай мовы» і ведаюць як выдатнага знаўцу творчасці Якуба Коласа. Карэспандэнты «Звязды» адправіліся разам з уладыкам на яго малую радзіму, у вёску Карзуны (Чэрвеньскі раён). Гутарка, вядома, пайшла пра спадчыну беларусаў, якую немагчыма ўявіць без веры ў Бога і літаратуры.

«МНЕ ЗАСТАЛАСЯ СПАДЧЫНА...»

Усяго 20 кіламетраў на ўсход ад мітуслівага шумнага Мінска — і трапляеш у іншы свет: вуліцы без асфальту, на драўляным плоце лянiва пазяхае шэры кот, а на лаўках сядзяць бабулі ў хустках.

— Вось яны, мае дарагія Карзуны. Складана паверыць, што раней навокал балоты былі, туманамі прыкрытыя. Добра помню, як жанчыны па журавіны хадзілі... Але правялі меліярацыю. Бачыце, якія роўныя палі цяпер. У добрае надвор'е адсюль нават Нацыянальны аэрапорт відаць, да яго кіламетраў 25, — з ледзь заўважнай ноткай суму кажа ўладыка Сцяфан, акідваючы позіркам невялікую вёску.

СТАР. 5

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

ISSN 1990 - 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

СЯБРОЎ У НОВЫМ ГОДЗЕ НЕ МЯНЯЮЦЬ!

Пачалася падпіска на «Звязду» на I квартал і I паўгоддзе 2019 года.

Заставайцеся з намі — будзе цікава!

АЎЧЫНКА ВЫРАБУ ВАРТАЯ

Частку кітайскіх крэдытаў трэба накіроўваць на падтрымку прыватнага бізнесу

Такую думку выказаў Аляксандр Лукашэнка падчас наведвання Віцебскага футравага камбіната. Кіраўнік дзяржавы азнаёміўся з тэхналагічнымі працэсамі вытворчасці па вырабе аўчыны і пушніны, а таксама з вытворчасцю гатовых вырабаў. Беларускі лідар таксама наведаў цэхі прадпрыемства, яму прадставілі асартымент прадукцыі, якая выпускаецца.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, Віцебскі футравы камбінат пасля мадэрнізацыі стаў вельмі салідным прадпрыемствам — падарункам народу да свята. Як растлумачыў Прэзідэнт, ён сам, члены ўрада і іншыя вышэйшыя службовыя асобы павінны паказаць людзям, што зроблена за мінулы год, — да 7 лістапада.

Беларускі лідар адзначыў, што ў Беларусі вялікая колькасць нявыбраных камерцыйных кітайскіх крэдытаў, каля сямі мільярдаў, пры гэтым ёсць яшчэ і танныя. Прэзідэнт расказаў, што не так даўно распарадзіўся, каб перасталі арыентавацца толькі на буйныя прадпрыемствы. «Ёсць талковыя прыватнікі, якіх мы ведаем, не проста шарлатаны з вуліцы, вось ім трэба дапамагаць. Яны за 20—30 мільёнаў створаць нам сотні тысяч рабочых месцаў», — сказаў ён.

На думку Аляксандра Лукашэнкі, не абавязкова выдзяляць на будаўніцтва новых прыватных прадпрыемстваў сотні мільёнаў. Па прыклад далёка хадзіць не трэба: узяць той жа Віцебскі футравы камбінат. У яго рэканструкцыю і мадэрнізацыю інвеставалі каля 24 мільёнаў долараў, а ў будучыні колькасць рабочых месцаў плануецца павялічыць да 500. Мадэрнізацыяй займаўся холдынг «Марка».

Беларускі лідар пахваліў прадпрыемства і адзначыў, што калі б генеральны дырэктар «Марка» Мікалай Мартынаў сябе не зарэкамендаваў, то ён не размаўляў бы ні пра які холдынг.

Дарэчы, Аляксандр Лукашэнка і сам аддае перавагу прадукцыі «Марка». І на камбінат Прэзідэнт прыбыў у чаравіках гэтай фірмы. Ён адзначыў, што на яго абутак звяртаюць увагу і кіраўнікі іншых дзяржаў, напрыклад Прэзідэнт Казахстана Нурсултан Назарбаеў. Беларускі лідар расказаў аб іх прыватнай гутарцы: казахстанскі кіраўнік пацікавіўся, адкуль у Лукашэнкі такія чаравікі, той назваў беларускага вытворцу, а Назарбаеў не паверыў. У адказ кіраўнік дзяржавы зняў чаравік і прадэманстраваў: назва вытворцы — «Марка». «І не трэба італьянскае, і не трэба французскае», — дадаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка закрануў таксама тэму авечкагадоўлі. Ён заявіў, што справаздачу аб развіцці гэтай галіны запатрабуе ўжо вясной ад губернатараў Магілёўскай, Віцебскай і часткова Мінскай абласцей.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ,
г. Віцебск.

У тэму

Унітарнае вытворчае прадпрыемства «Віцебскі футравы камбінат» было ўведзена ў строй 30 кастрычніка 1975 года. Яно з'яўляецца адзіным прадпрыемствам нашай краіны, якое спецыялізуецца на перапрацоўцы розных відаў пушна-футравай сыравіны і пашыве вырабаў з яе — адзення, галаўных убораў, аксесуараў.

У адпаведнасці з указам Прэзідэнта аб мерах па развіцці гарбарна-футравай вытворчасці і вытворчасці абутку ў снежні 2013 года сумеснае таварыства з абмежаванай адказнасцю «Марка» набыло Віцебскі футравы камбінат у мэтах яго рэканструкцыі, мадэрнізацыі і фінансавага аздараўлення.

З 2014-га ў рамках інвестыцыйнага праекта па стварэнні і мадэрнізацыі вытворчых магутнасцяў па выпуску абутку да 5 мільёнаў пар у год і рэканструкцыі футравага камбіната з улікам стварэння холдынга «Марка» на 2013—2024 гады праводзіцца рэканструкцыя і мадэрнізацыя Віцебскага футравага камбіната пад вытворчасць футра і швейных вырабаў з яго.

У цяперашні час на плошчах прадпрыемства — сучасная вытворчасць, магутнасць па перапрацоўцы — 300 тысяч шкур аўчыны, 250 тысяч шкурак пушной сыравіны ў год і пашыў вырабаў з іх.

За перыяд рэканструкцыі і мадэрнізацыі ўнітарнага прадпрыемства асвоена 43,5 мільёна рублёў інвестыцый у асноўны капітал, пастаўлена 401 адзінка тэхналагічнага абсталявання, створана каля 300 рабочых месцаў.

Садружнасць

МІРНЫ АТАМ СНД

Краіны — удзельніцы СНД дамовіліся аб агульнай дапамозе ў выпадку радыяцыйнай аварыі

Адпаведнае пагадненне падпісана падчас сустрэчы Савета кіраўнікоў урадаў Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Дакумент значна спросціць працэдуру ўзаемадапамогі і скароціць час рэакцыі на магчымыя інцыдэнты, звязаныя з выкарыстаннем атамнай энергіі ў мірных мэтах.

Прадстаўнікоў на ўзроўні прэм'ераў, віцэ-прэм'ераў накіравалі ў Астану ўсе краіны — члены СНД, акрамя Украіны.

Развіццё высокатэхналагічнай вытворчасці ў энергетычнай сферы і супрацоўніцтва ў гэтым кірунку стала адной з асноўных тэм пасяджэння. Згаданая галіна найбольш плённая для краін Садружнасці. Стварэнне энергетычнага абсталявання дасць штуршок для мадэрнізацыі вытворчасці, павышэння навуковага патэнцыялу і забяспечыць новымі рабочымі месцамі.

Усяго на парадку дня было 13 пытанняў, сярод якіх узаемадзеянне па прафілактыцы ачагоў хвароб і шкодніка ў лесу на прыгранічных тэрыторыях, сумесная дзейнасць у галіне даследавання космасу, абмен электроннай інфармацыяй для ажыццяўлення падатковага адміністравання.

Асаблівы блок — фінансавыя дакументы. Напрыклад, вызначаны парадак фінансавання мерапрыемстваў па падтрымцы якасці жыцця ветэранаў войнаў. Падпісаны дакументы аб асігнаваннях на стварэнне і развіццё аб'яднанай сістэмы проціпаветранай абароны дзяржаў.

Акрамя таго, удзельнікі пасяджэння зацвердзілі план прыярытэтных мерапрыемстваў у сферы гуманітарнага супрацоўніцтва на 2019—2020 гады, большасць якіх будуць прысвечаны святкаванню 75-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне.

Марыя ДАДАЛКА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Прэзідэнт Арменіі распусціў парламент

Прэзідэнт Арменіі Армен Саркісян падпісаў указ аб роспуску Нацыянальнага сходу краіны ў адпаведнасці з заканадаўствам. У гэтым жа дакуменце ён прызначыў пазачарговыя выбары парламента Арменіі на 9 снежня.

Парламент распусцілі пасля таго, як прэм'ер-міністр Нікол Пашынян, які заняў гэтую пасаду пасля акцый пратэсту, заявіў аб сыходзе ў адстаўку і двойчы не быў пераабраны ў ходзе галасаванняў парламента.

Расіяне назвалі сімвалы, якія аб'ядноўваюць краіну

Гімн дзяржавы з'яўляецца аб'ядначым сімвалам краіны, такое меркаванне выказалі 20 % жыхароў Расіі. Пра гэта сведчаць даныя апытання УЦВГД, праведзенага напярэдадні Дня народнага адзінства, перадае ТАСС.

Другое месца па папулярнасці заняла песня "Дзень Перамогі" (8 % рэспандэнтаў), тройку замыкае «Кацюша» (7 % апытаных). Сярод літаратурных сімвалаў, якія аб'ядноўваюць расіян, рэспандэнты адзначылі раман «Вайна і мір» Льва Талстога (11 %), творы Аляксандра Пушкіна (4 %) і раман "Ціхі Дон" Міхаіла Шолахава (3 %).

Літаратурнага персанажа Ілью Абломава з аднайменнага рамана Івана Ганчарова 4 % апытаных звязваюць з вобразам, які найбольш адпавядае звычайнаму жыхару Расіі. Яшчэ па 2 % рэспандэнтаў адзначылі вобраз Аляксея Марэсьева з «Аповесці пра сапраўднага чалавека», Андрэя Балконскага з «Вайны і міру», Паўла Карчагіна з аповесці «Як гартавалася сталь», казачных персанажаў Івана-дурня і Ілью Мурамца.

Найважнейшай гістарычнай падзеяй 63 % расіян назвалі Дзень Перамогі 9 мая, 12 % — далучэнне Крыма ў сакавіку 2014 года, 8 % апытаных адзначылі рэвалюцыю 1917 года, а 5 % — палёт у космас Юрыя Гагарына.

Аб'ядноўваючымі краіну фільмамі расіяне лічаць камедыю «Іронія лёсу, або З лёгкай парай!» (9 %) і кінакарціну «Масква слязам не верыць» (5 %). Па 4 % апытаных адзначылі «Брыльянтавую руку», «У бой ідуць адны «старыя», «Іван Васілевіч мяняе прафесію», «Каханне і галубы».

Галоўнай святочнай стравай у Расіі лічыцца салат аліўе (51 %), 28 % расіян адзначаюць «селядца пад футрам» і пельмені, яшчэ 17 % — боршч.

СМІ: Дэвід Кэмеран хоча ўзначаліць МЗС Вялікабрытаніі

Былы прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі (2010—2016) Дэвід Кэмеран спадзяецца вярнуцца ў вялікую палітыку і ўзначаліць брытанскі МЗС. Пра гэта паведаміла ў пятніцу газета The Sun са спасылкай на інфармаваныя крыніцы.

Паводле яе даных, Кэмеран сказаў сябрам, што «разглядае магчымасць вяртання ў вялікую палітыку і бачыць сябе ў якасці міністра замежных спраў», калі яго запросіць будучы лідар кансерватараў.

На рэферэндуме па пытанні далейшага ўдзелу Злучанага Каралеўства ў ЕС 23 чэрвеня 2016 года перамогу з вынікам 51,9 % атрымалі праціўнікі еўраінтэграцыі. Кэмеран жа, які ініцыяваў гэта галасаванне, спадзяваўся на перамогу прыхільнікаў яднання з ЕС. Пасля такога выніку ён пакінуў пасаду прэм'ера, і торы ўзначаліла міністр унутраных спраў Тэрэза Мэй, якая аўтаматычна стала кіраўніком урада.

Глабальны кантэкст

Ці будуць новыя правілы?

Тыдні Сусветнай гандлёвай арганізацыі (СГА) прайшлі ў нашай краіне

Фінальны круглы стол сабраў удзельнікаў у Мінску, дзе яны абмеркавалі ход далучэння Беларусі да СГА, вопыт Расіі і Казахстана, а таксама магчымасці і выклікі для развіцця айчыннай сельскай гаспадаркі.

Пачынаючы з сакавіка гэтага года пачалася пятая фаза праекта, накіраванага на садзейнічанне ўступленню Беларусі ў СГА. **Уладзімір СЕРПІКАЎ, пасол па асобых даручэннях МЗС Беларусі, кіраўнік перагаворнай дэлегацыі нашай краіны па далучэнні да СГА,** адзначыў, што засталося сем партнёраў, з якімі неабходна дамовіцца пра ўступленне ў арганізацыю: ЗША, ЕС, Канада, Бразілія, Аўстралія, Украіна, Швейцарыя. «Мы спадзяёмся, што членства ў СГА будзе садзейнічаць павышэнню суверэнных крэдытных рэйтынгаў Беларусі. Дазволіць месь больш лёгкі, пашыраны доступ да таннейшых пазыковых сродкаў на развіццё эканомікі Беларусі. Паколькі мы ўжо будзем часткай глабальнай шматбаковай гандлёвай сістэмы, прадказальным партнёрам, і адносіны да нас будуць зусім іншыя, імідж будзе іншы. Па-другое, у краіне будзе створаны больш празрысты і прадказальны інвестыцыйны рэжым», — падкрэслівае Уладзімір Серпікаў.

Эксперты адзначаюць, што Беларусь фактычна ўжо жыве па нормах СГА, бо правілы, якія дзейнічаюць у ЕАЭС, падобныя. **Вольга КАЗАКЕВІЧ, начальнік аддзела СГА і ўніфікацыі гандлёвых рэжымаў кіравання знешнегандлёвай палітыкі Дэпартамента знешнеэканамічнай дзейнасці МЗС Беларусі,** звяртае ўвагу, што нормы СГА — гэта як правілы дарожнага руху: яны могуць быць недасканалыя, але, калі іх адмяніць, пачнецца хаос. «Новыя тэхналогіі адкрываюць магчымасці для малога і сярэдняга бізнесу, што, мне падаецца, для нашай краіны вельмі актуальна, — каменціруе Вольга Казакевіч. — Сёння ўсё гэта абмяркоўваецца на пляцоўцы СГА, і хутчэй за ўсё будуць выпрацоўвацца нейкія новыя правілы. Беларусь павінна хутчэй стаць членам СГА, каб уключыцца ў гэты працэс, каб нашы інтарэсы былі ўлічаны».

Надзея АНІСОВІЧ.

МІНСК ЗБІРАЕ ГАРНЯКОЎ

14—16 лістапада гэтага года ў Мінску пры падтрымцы Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь адбудзецца III Еўразійскі горна-геалагічны форум.

З моманту правядзення першага мерапрыемства ў 2016 годзе форум застаецца адзінай буйной міжнароднай пляцоўкай для абмеркавання пытанняў дзяржаўнага рэгулявання нетракарыстання Еўразіі з удзелам прадстаўнікоў бізнесу, кіраўнікоў профільных міністэрстваў і ведамстваў, міжнародных інстытутаў і інтэграцыйных утварэнняў.

Паводле слоў **намесніка міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь Андрэя ХМЕЛЯ,** сёлета на пляцоўцы форуму, які будзе праходзіць у будынку Нацыянальнай бібліятэкі, плануецца абмеркаванне перспектыў лічбавізацыі горнай галіны, развіцця адзінай Еўразійскай інфармацыйнай прасторы, супрацоўніцтва інтэграцыйных аб'яднанняў у сферы нетракарыстання, развіццё крэдытна-фінансавай інфраструктуры сыравінных рынкаў Еўразіі і іншых пытанняў.

Удзельнікамі форуму стануць больш за 500 чалавек з 20 краін СНД, Еўропы і Азіі, уключаючы Беларусь, Расію, Казахстан, Узбекістан, Кыргызстан, Германію, Польшчу, Сербію, Фінляндыю, Індыю, Кітай, Інданезію, Іран, В'етнам і іншыя.

Андрэй Хмель таксама адзначыў, што ў рамках правядзення форуму будуць удзельнічаць «Слаўкалій», «Шахтпраект», «Беларуськалій» і многія іншыя вялікія кампаніі, якія ў сваіх краінах з'яўляюцца безумоўнымі лідарамі ў геолагаразведцы, будуць прадстаўнікі буйных замежных горназдабыўных прадпрыемстваў. Беларусь прадставіць канцэсійныя ўчасткі і арганізацыі, якія могуць аказваць паслугі па распрацоўцы радовішчаў, даследаванні, здабычы карысных выкапняў:

— Мы разглядаем гэтую пляцоўку не толькі як форумную, але і камерцыйную, для нас важна ў тым ліку і заключэнне дагавораў, — падкрэсліў Андрэй Хмель.

Вольга ПРАЛЮК.

На варце якасці

ДЫЯГНОСТЫКА БЕЗ ПАМЫЛАК

Медыцынскія лабараторыі будуць праходзіць акрэдытацыю

З пачатку года ў краіне зацверджылі каля 650 дзяржаўных стандартаў. Новыя распрацоўкі датычацца розных галін эканомікі і сацыяльнай сферы.

— Яны накіраваны на выкананне патрабаванняў тэхнічных рэгламентаў ЕАЭС, падтрымку інавацый, абарону навакольнага асяроддзя. Каля 70 працэнтаў з іх гарманізаваны з міжнароднымі і еўрапейскімі патрабаваннямі, — адзначыў **першы намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Валянцін ТАТАРЫЦКІ.**

Асаблівую ўвагу ўдзяляюць якасці паслуг, бо менавіта гэта сфера дае палову ВУП краіны. На сённяшні ёсць 147 стандартаў па аказанні паслуг — ад рамонту бытавой тэхнікі да пральняў і пахавальных бюро. Цяпер паступаюць звароты ад спажыўцоў з просьбай распрацаваць стандарт па дзейнасці клінінгавых кампаній, бо многія сутыкнуліся з няякасным абслугоўваннем у гэтай сферы.

Распрацаваны праект закона «Аб забеспячэнні адзінства вымярэнняў». У 20-х чыслах лістапада ён будзе прадстаўлены ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу для разгляду ў першым чытанні. Мяркуецца, што дакумент дазволіць прамысловаму сектару ўкараняць сучасныя тэхналогіі, у тым ліку Індустрыі 4.0.

Цяпер разглядаецца пытанне акрэдытацыі медыцынскіх лабараторый. **Дырэктар Беларускага дзяржаўнага цэнтра акрэдытацыі Таццяна НІКАЛАЕВА** паведаміла, што ў нас амаль паўтары тысячы ўстаноў аховы здароўя і камерцыйных медыцынскіх арганізацый, якія праводзяць аналізы і дыягностыку. Яны дзейнічаюць па ліцэнзіі, але падчас яе выдачы не ацэньваецца тэхнічная кампетэнтнасць і дакладнасць вынікаў даследаванняў. З-за гэтага могуць быць рызыкі памылковых вынікаў, аналізы даводзіцца дубляваць у розных арганізацыях. Таму правядзенне акрэдытацыі (як гэта робяць у Еўропе) лічаць мэтазгодным.

Нядаўна былі падпісаны глабальныя пагадненні з Міжнароднай арганізацыяй па акрэдытацыі лабараторый і Міжнародным форумам па акрэдытацыі. «Гэта вялікі крок да зняцця тэхнічных бар'ераў у гандлі. Істотна могуць скарачацца выдаткі на працэдуры ацэнкі адпаведнасці пры экспарце прадукцыі, што паспрые павышэнню канкурэнтаздольнасці», — растлумачыла Таццяна Нікалаева. І прывяла некалькі прыкладаў. Выпрабаванне адзінкі машыннай прадукцыі ў Еўрапейскім саюзе, напрыклад у Польшчы, каштуе нашым прадпрыемствам каля 25 тысяч еўра, у той час як такія іспыты ў нашай краіне абыдуцца ў 2,5 тысячы еўра. Калі казаць пра сельскагаспадарчую тэхніку, то цана выпрабавання адной адзінкі за мяжой складае 16 тысяч еўра, а ў Беларусі — 5 тысяч.

У краіне плануюць таксама стварыць рэферэнтныя лабараторыі для вырашэння гандлёвых спрэчак, калі адзін з бакоў нязгодны з вынікамі выпрабавання.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

КОШТ ПЕРАЛЁТАЎ — ДА МІНУС 75 % АД ЦАНЫ

«Белавія» ўводзіць эксперыментальныя тарыфы па большасці напрамкаў рэгулярнай сеткі маршрутаў авіякампаніі да канца зімовага раскладу.

Кошт авіябілетаў па новых тарыфах на некаторых напрамках зніжаны да 75 працэнтаў. Эксперыментальныя тарыфы буду даступныя па наступных напрамках: Сочы, Амстэрдам, Алматы, Барселона, Брусель, Берлін, Будапешт, Ерэван, Батумі, Жэнева, Гановер, Харкаў, Калінінград, Казань, Санкт-Пецярбург, Ларнака, Лондан, Львоў, Мілан, Адэса, Парыж, Прага, Рым, Растоў, Стакгольм, Тбілісі, Тэль-Авіў, Бялград, Ніжні Ноўгарад, Краснадар, Кішынёў і Астана.

Напрыклад, па найбольш папулярных напрамках кошт перавозкі будзе наступны: на Барселону ў адзін бок з вылетам з Мінска — 35 еўра, туды-назад — 86 еўра. На Мілан, адпаведна, 35 і 88 еўра, на Парыж — 35 і 117 еўра, на Лондан — 35 і 95 еўра, на Брусель — 45 і 79 еўра.

Умовамі прымянення новых тарыфаў прадугледжаны продаж толькі праз уласны сайт авіякампаніі www.belavia.by не менш, чым за 45 дзён да вылету рэйса, а максімальны тэрмін знаходжання ў пункце прызначэння па згаданым тарыфе складае адзін месяц. Дазваляецца камбінацыя з іншымі даступнымі тарыфамі эканамічнага класа на выбраных напрамках, а вось змяненні і зварот забароненыя, у тым ліку пры камбінаванні тарыфаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗДАЦЬ ПУСТУЮ БУТЭЛЬКУ ЗА 20 КАПЕЕК

Падрыхтаваны праект указа аб стварэнні ў краіне дэпазітна-закладной сістэмы збору тары.

Як паведамляюць у Міністэрстве жыллёва-камунальнай гаспадаркі, зараз дакумент праходзіць працэдуру ўзгаднення з зацікаўленымі ведамствамі. Ідэя новай сістэмы заключаецца ў наданні эканамічных стымулаў насельніцтву вярнуць выкарыстаную тару для яе далейшай перапрацоўкі. Гаворка ідзе пра збор не толькі шкляных, але і ПЭТ-бутэлек, металічных бляшанак з-пад напояў. Выпіўшы напой, пакупнік можа выкінуць пустую тару ў кантэйнер і страціць суму закладу або здаць у тарамат, устаноўлены ў краме, і вярнуць яе. Такім чынам, сума закладу не павялічвае выдаткі спажыўца. Сума закладу можа скласці, арыенціровачна, 20 капеек.

У Мінжылкамгасе ўдакладнілі, што ўжо выканана тэхніка-эканамічнае абгрунтаванне, якое пацвердзіла магчымасць рэалізацыі ў краіне такога праекта. Новую сістэму плануецца ўкараняць з прыцягненнем інвестара, які будзе вызначаны па конкурсе. Плануецца, што новы механізм запрацуе ўжо да 2020 года.

Сяргей КУРКАЧ.

ПАЛЯВАННЕ — АДКРЫВАЕЦЦА, ЛОЎЛЯ — ЗАБАРАНЯЕЦЦА

Гэты сезон палявання на пушнога звера распачынаецца з 3 лістапада і будзе доўжыцца да 27 студзеня наступнага года.

Паляўнічым дазволена здабываць зайца-беляка, зайца-русака, вавёрку, лясную і каменную куніцу, амерыканскую норку, андатру і лясного тхара, нагадалі ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету. У дні адкрыцця палявання супрацоўнікі Дзяржінспекцыі будуць працаваць ва ўзмоцненым рэжыме. Незаконнае паляванне цягне адміністрацыйную, крымінальную і грамадзянска-прававую адказнасць.

З мэтай стварэння спрыяльных умоў для ўзнаўлення чудского сіга з 1 лістапада да 15 снежня ў Беларусі ўстаноўлена забарона на яго вылаў. У гэты перыяд у сіга праходзіць нераст. А вось сом, наадварот, вельмі адчувальны да пахаладання, таму раней залягае на зімоўку. Для захавання папуляцыі ў зімовы перыяд з 1 лістапада да 31 сакавіка яго вылаў паўсюдна забаронены. Здабыча гэтых відаў рыбы ў час забароны абыдзецца парушальнікам у буйныя сумы: 12 базавых велічынь за кожную асобіну еўрапейскага сома і 9 базавых — за кожную асобіну чудскага сіга.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПАСЛЯДОЎНІКІ ПЛАТОНА СУСТРАКАЮЦЦА НА ТАТАМІ

З 1 па 4 лістапада ў Бабруйску праходзіць чэмпіянат свету па панкратыёну, у якім прымаюць удзел 300 прадстаўнікоў больш чым з дваццаці краін свету. Гэта самыя маштабныя гульні за апошні час іх існавання.

Найбольш шматлікія каманды прыехалі ў Бабруйск з Беларусі, Расіі, Украіны і Казахстана. Упершыню ўдзел у спаборніцтвах прымаюць Аўстралія і Катар. Бai праходзяць у сценах сямітысячнай «Бабруйск-Арэны» адначасова на трох дыванах. Сіламі мераюцца мужчыны і жанчыны ў розных узроставых і вагавых катэгорыях. За чатыры дні чэмпіянату будзе разыграна 70 камплектаў медалёў. Гледачы змогуць ацаніць магчымасці як пачаткоўцаў, так і заслужаных майстроў гэтага віду спорту. Сярод апошніх кумір бабруйскіх заўзятараў, іх зямляк Арцём Дамкоўскі.

Чэмпіянат праводзіцца па ініцыятыве Міжнароднай арганізацыі «Аб'яднаны свет барацьбы» (UWW), Беларускай федэрацыі панкратыёна і змешаных баявых адзінаборстваў пры падтрымцы Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь, Прэзідэнцкага спартыўнага клуба, Магілёўскага аблвыканкама і Бабруйскага гарвыканкама.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

ПАДАТКІ «ПАЦЯГНУЛІ» НА ПЯЦІГАДОВЫ ТЭРМІН

Індывідуальны прадпрымальнік з Ліды, аднойчы судзімы, зноў асуджаны на пяць гадоў за махлярства ў асабліва буйным памеры.

Ланцужок супрацьпраўных дзеянняў, як аказалася, доўжыцца ажно з 2010 года. У гэты час лідчанін з'яўлецца адначасова ўласнікам адной фірмы, дырэктарам і індывідуальным прадпрымальнікам. Шляхам падману службовых асоб суб'ектаў гаспадарання і індывідуальных прадпрымальнікаў лідчанін К. завалодаў грашамі і таварна-матэрыяльнымі каштоўнасцямі на суму 211 тысяч рублёў. Гэты факт устаноўлены Лідскім міжраённым аддзелам УДФР КДК Гродзенскай вобласці, таксама выяўлены іншыя махінацыі мужчыны з ілжэпрадпрымальніцкімі структурамі.

Суд кваліфікаваў яго дзеянні адразу па некалькіх артыкулах Крымінальнага кодэкса Беларусі і прызначыў мужчыну пяць гадоў пазбаўлення волі.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ПЕРШАЕ ДЗІЦЯЧАЕ

У Беларусі запускаюць забаўляльна-пазнавальны тэлеканал, які робяць дзеці для дзяцей

«Пералічыце, колькі вы ведаеце дзіцячых праграм на беларускім тэлебачанні, — прапануе кіраўнік адукацыйна-прадзюсарскага цэнтра «Гумарынка» і аднайменнай кінастудыі, заслужаны артыст Беларусі Яўген Крыжаноўскі. — Іду ў заклад, што хопіць пальцаў адной рукі. Мы, дарослыя, часта забываемся, што будучыня — за нашымі дзецьмі, і абыякава назіраем, як з тэлебачання «вымываецца» дзіцячы кантэнт, а дзеці, у сваю чаргу, не глядзяць наша тэлебачанне, не чытаюць нашы газеты, а масава сыходзяць у інтэрнэт. Трэба з гэтым штосьці тэрмінова рабіць!»

У выпадку Крыжаноўскага «штосьці» — гэта знятыя за 4 гады існавання студыі больш як 200 выпускаў дзіцячага тэлечасопіса «Гумарынка» і звыш 60 серый перадачы «Адказвайка», а таксама праграмы «Стыльняшкі» і «Утрамдзія», якія апошнія некалькі гадоў выходзілі ў эфіры трох розных айчынных каналаў. Але ў тым і рэч, тлумачыць артыст, што праграмы выходзяць то там, то тут, з рознай перыядычнасцю, і шукаць іх адмыслова ніякі глядач не будзе. Між тым запатрабаванасць з боку гледачоў ёсць: «Мы рэгулярна сустракаемся са школьнікамі, расказваем пра сябе, пытаемся, што ім было б цікава паглядзець. Нядаўна на сустрэчы ў Маладзечне, калі запыталіся, хто наогул глядзеў «Гумарынку», практычна 400 дзяцей, уся зала падняла рукі!» Таму, грукаючы ў розныя дзверы, кіраўнік кінастудыі аднойчы дайшоў да сямейнага тэлеканала пра здаровы лад жыцця +TV, які ўваходзіць у групу кампаній «Белвіясат», — і знайшоў паразуменне. Вынікам яго стаў запуск першага дзіцячага тэлеканала, прэм'ера якога адбудзецца 4 лістапада ў ранішнім эфіры +TV. Пагладзець падборку з разнастайных рубрык, дзіцячага гумарыстычнага серыяла «Школа № 13», музычнага роліка, мультыплікацыі і мастацкага фільма па эфірным і кабельным тэлебачанні змогуць гледачы ва ўсіх гарадах Беларусі. «Наша патэнцыйная аўдыторыя — каля трох мільёнаў гледачоў», — адзначае галоўны рэдактар канала +TV Ганна Казлоўская.

...У кадры канала «Гумарынка-ТБ» — амаль выключна дзеці, ад дашкольнікаў да старшакласнікаў, і расказваюць яны пра тое, што цікавіць іх саміх: абмяркоўваюць герояў мультфільмаў і хатніх улюбёнцаў, разважаюць, што б такога моднага і зручнага апрануць і што паслухаць, задаюць мудрагелістыя пытанні і шукаюць на іх адказы.

У наступны месяц дзіцячы канал будзе выходзіць толькі па 2 гадзіны ў суботу і нядзелю, але ўжо ў снежні партнёры плануюць запусціць штодзённыя выпускі і аздобіць іх найлепшымі дзіцячымі стужкамі «Беларусьфільма», а таксама папулярнымі замежнымі мультфільмамі ў беларускамоўным агучванні. Акрамя таго, заўважае прадзюсар «Гумарынкі» і вядучая праграмы «Пераробкіна» Вольга Прылюбка, канал будзе цікавы тым дзецям і падлеткам, якія ўжо вызначыліся з будучай прафесіяй, — мараць стаць, напрыклад, акцёрамі, рэжысёрамі, аператарамі, журналістамі, тэлевядучымі і шукаюць, дзе маглі б праявіць свае здольнасці.

Праект дзіцячага тэлебачання, дарэчы, атрымаў падтрымку і ў Міністэрстве інфармацыі: у хуткім часе спецыялісты абмяркуюць за круглым сталом пытанне дзіцячага кантэнту ў айчыннай медыясферы.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Да народных пісьменнікаў — праз QR-код

Аўдыторыя «Народныя паэты і пісьменнікі Беларусі» адкрылася на філалагічным факультэце БДУ. У ёй размешчана 17 персанальных стэндаў класікаў беларускай літаратуры. Менавіта столькі культурных дзеячаў за ўсю гісторыю беларускай літаратуры былі ўдастоены званняў «Народны паэт Беларусі» і «Народны пісьменнік Беларусі».

Кабінет стане не проста мемарыяльным комплексам памяці, але і інавацыйнай пляцоўкай для педагагічнай дзейнасці. На стэндах размешчаны QR-код, які дазваляе студэнту пераходзіць на сайт пра народнага пісьменніка. Электронны рэсурс складаецца з 17 тэматычных раздзелаў. Іх напаўненне ажыццяўляюць вучоныя і выкладчыкі філалагічнага факультэта. Важным складнікам з'яўляецца ўказанне прафесійнай сувязі пісьменнікаў з БДУ. З 17 народных пісьменнікаў восем з'яўляліся ў розны час выпускнікамі ўніверсітэта, працавалі ў вядучай ВНУ або былі ўдастоены звання «Ганаровы прафесар БДУ». Мяркуецца, што вынікі вучэбнай і навуковай дзейнасці студэнтаў у будучыні папоўняць тэматычныя раздзелы сайта.

Надзея НІКАЛАЕВА.

МЫСЛІЦЬ НЕСТАНДАРТНА, КРЫТЫЧНА І КРЭАТЫЎНА

Складаны выбар Паўлінкі

Міжнародныя даследаванні самых розных узроўняў, у тым ліку PIRLS і PISA, сведчаць пра тое, што сучасныя дзеці чытаюць не толькі менш, але і значна горш, чым іх равеснікі 20—30 гадоў назад. Але праблема заключаецца не ў хуткасці чытання, хоць і ў гэтым плане ўжо гучаць трывожныя сігналы. Галоўная праблема — у асэнсаванні і разуменні прачытанага, уменні ўсвядоміць і пачуць тое, што хацеў сказаць аўтар. Цікавы вопыт заходніх краін, дзе творы класікаў «перакладаюць» на сучасную мову. Гэтым займаюцца таленавітыя майстры слова, якія робяць класічную літаратуру даступнай для новага пакалення чытачоў, адаптуюць яе пад нашы рэаліі, прапануюць сучаснае наватарскае асэнсаванне твора. Мала шанцаў, што падлеткі асіляць вялікі твор. Безумоўна, нават самы таленавіты пераказ рамана Купера «Апошні з магікан» не заменіць чытанне арыгінала, затое ёсць шанц, што творчасць цікавага пісьменніка не застанецца ўвогуле незаўважанай падлеткамі, а кагосьці, можа, падштурхне і да пошуку першакрыніцы.

«Інтэрпрэтацыя мастацкага тэксту як умова развіцця крэатыўнасці» — менавіта так гучала на Edcamp Belarus — тэма майстар-класа **настаўніцы беларускай мовы і літаратуры віцебскай гімназіі № 5 Галіны СУХАВАЙ.**

— Пад крэатыўнасцю я разумею здольнасць асобы да творчасці, нестандартнага мыслення, генерыравання вялікай колькасці арыгінальных і карысных ідэй. Я ўпэўнена, што ўрок літаратуры не можа быць падобны на ўрок матэматыкі. Калі ты не ведаеш, як рашаць матэматычную задачу, то можаш падгледзець правільны адказ у канцы падручніка і падагнаць пад яго сваё рашэнне. А ў літаратуры правільных адказаў няма, — разважае педагог. — Мастацкі твор можна чытаць зноў і зноў і кожны раз адкрываць для сябе новы сэнс. Мы літаральна на кожным кроку сутыкаемся з неабходнасцю інтэрпрэтацыі нейкай інфармацыі, перакладу яе на зразумелую нам мову. А што датычыцца мастацкіх твораў, то іх даводзіцца «перакладаць» на мову, зразумелую вучню, асабліва калі размова ідзе пра лірыку. Усе настаўнікі ведаюць, як складана ідзе знаёмства з вершам Янкі Купалы «Спадчына». Гэта восьмы клас. Праграма па гісторыі адстае ад праграмы па літаратуры. Я пачынаю ўрок з вывучэння юрыдычнай тэрміналогіі. Хто такія спадчыннікі? Што можна атрымаць у спадчыну? Ці можа мець слова «спадчына» пераноснае значэнне? Ці можна яго пісаць з вялікай літары? Так мы паступова выходзім на грамадзянскую ідэю.

Тады я пытаюся: «Каб захаваць дзяржаўнасць, што трэба перадаць у спадчыну будучым пакаленням?» і прашу назваць тры пазіцыі. Абавязкова трэба даць дзецям падумаць — гэта вельмі важна, бо раней я задавала пытанне, ганарылася тым, якое яно класнае, і практычна адразу сама давала на яго адказ. Вучні адказваюць: мова, гісторыя, традыцыі (іх мы аб'ядноўваем пад

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ларыса ВАЛЫНЕЦ: «У дзяцей проста выдатна атрымліваецца прыдумляць гісторыі: страшныя, вясёлыя, трагічныя ці шчаслівыя...»

агульным паняццем «культура»), тэрыторыя і народ. Ідэі прасцей генерыраваць у групе, бо там не так страшна памыліцца: адказнасць размяркоўваецца на ўсіх. Далей спрабуем прачытаць тое, што ў творы было завуалявана аўтарам. Вы не знойдзеце гэта ў падручніках па крытыцы. *«І тое нуднае ягнят бляянне-зоў на пасьбішчы. І крык вароніных грамад на могілкавым кладбішчы»*. Вобраз ягніцы — нявінныя ахвяры імперыялістычнай вайны. «Крык на могілкавым кладбішчы» — забітыя беларусы і гэтак далей. І ўпершыню дзеці вучаць гэты верш на памяць ужо ўсвядомлена, хоць лексіка для васьмікласнікаў вельмі складаная...

Сёння настаўнік літаратуры не можа звярнуцца да культурнай памяці вучня. Іншасказанні, метафары, эпітэты не заўсёды можа зразумець сучасны падлетак. Звыклыя пытанні традыцыйнай методыкі «Якія пачуцці выклікаў твор?», «Пра што верш?» — не працуюць. Той жа Янка Купала, п'еса «Паўлінка». Самы папулярны вучнёўскі адказ на пытанне «Каго ці што хацеў паказаць аўтар у вобразе Паўлінкі?» наступны: «Дзяўчыну, якая ніяк не можа вызначыцца з выбарам». Ці не занадта дробна для класіка? А можа быць, Паўлінка — гэта маладая Беларусь, якая стаіць перад выбарам? Як вам такое трактаванне твора? Мне вельмі падабаецца, калі ўрокі літаратуры ператвараюцца ў маральна-этычныя гутаркі. Верш Максіма Танка «Шчасце»: «Прастае шчасце людское...» Разважаем, а што такое шчасце для кожнага з нас? Літаратура дае магчымасць аргументаваць сваю пазіцыю, і пасля вывучэння твора дзеці могуць яе або памяняць, або знайсці падтрымку ў асобе аўтарытэтнага пісьменніка. Вывучаем апавяданне Янкі Брыля «Галя». Шукаем адказ на пытанне, чаму мужчына бярэ на сябе смеласць весці аповед ад імя жанчыны?

Галіна Сухава ўпэўнена, што літаратурная і моўная адукацыя на сучасным этапе развіцця грамадства лепш за матэматычную фарміруе гнуткасць мыслення, уменне суперажываць, перавучвацца і апрацоўваць новую інфармацыю.

— Мы разам з вучнямі стараемся разгадаць таемны сэнс паслання пісьменніка чытачу. Часам вельмі цяжка прадбачыць, як дзеці «прачытаюць» той ці іншы вобраз твора, але ад гэтага ўрок становіцца цікавы і складаны адначасова, ён страчвае першапачатковую зададзенасць, прадвызначанасць, пакідае месца для манеўру думкі, прачытання вобраза, — падкрэслівае настаўніца. — Калі на літаратуры мы будзем вучыць адназначнаму ўспрыманню твора, то не трэба дзівіцца таму, што ў пошуках інфармацыі нашы дзеці пойдуць па «першай спасылцы». Вельмі карыснымі становяцца ў гэтым сэнсе літаратурныя парталы, якія даюць магчымасць вучням пераканацца, што нават успрыманне класічнай літаратуры ў сучасным свеце неадназначнае. Не трэба баяцца шматзначнасці меркаванняў, а вось уменню адшукаць сярод іх праўдзівыя і памылковыя трэба вучыцца. Без развіцця крытычнага мыслення не абысціся...

«Казачная» медыяадукацыя

Настаўнікі з гродзенскай сярэдняй школы № 26 Таццяна і Сяргей ФАДЗІНЫ некалькі гадоў таму захапіліся медыяадукацыяй. Таццяна выкладае англійскую мову, Сяргей — фізіку. На Edcamp Belarus яны паспрабавалі захапіць аналізам медыятэкстаў і сваіх калег. І ў іх гэта выдатна атрымалася. «Па вушах цякло, а ў мозг не трапіла» — менавіта так гучала тэма іх «сямейнага» майстар-класа. Крытычнае мысленне, уменне распазнаць перадузятасць, дэзынфармацыю і хлусню, заўважыць, што месцамі гісторыя наўмысна пазбаўлена важных падрабязнасцяў, — вельмі карысныя навыкі для сучаснага чалавека. Дарэчы, падчас міжнароднага даследавання PISA-2018, у якім упершыню прыняла ўдзел і наша краіна, правяралася як чытацкая, так і медыяадукаванасць. Усе цяпер з нецярплівасцю чакаюць яго вынікаў...

А пакуль «інфармацыя для роздуму»... «Гэты казачны герой з'явіўся ў цяжкія і крызісныя, асабліва для немаладых людзей, часы. Кінуўшы родных, ён пачаў вандраваць, ладзячы свае выступленні. Аднак чацвёртае скончылася трагічна — смерцю героя. Пра каго ідзе размова?» Прызнайцеся, ці адразу вы пазналі Калабка? «Казкі — цудоўная глеба для развіцця медыякампетэнцый», — упэўнены Таццяна і Сяргей. Якія эмоцыі выклікае ў вас Калабок? Гэта станоўчы ці адмоўны герой?

«Уявіце сабе, што вам трэба тры дні і тры ночы ехаць у карэце на баль да караля. Выберыце са спіса трох чалавек, якіх бы вы ўзялі з сабой у карэту, а каму б катэгарычна адмовілі, — прапануе Таццяна і агучвае спіс «кандыдатаў»: цыганка, скінхэд, малады чалавек, хворы на СНІД, неакуратна апранутая жанчына з малым дзіцем, каўказец-мусульманін, селянін з вялікім мехам, афрыканскі студэнт, падлетак, падобны на наркамана, былы зняволены, таджык у нацыянальным адзенні, міліцыянер, інвалід са складным вазком, кітаец, які спажывае пахучую ежу, чалавек, які размаўляе на незразумелай мове. Гэта практыкаванне — цудоўная дэманстрацыя таго, як нам навязваюцца сацыяльныя стэрэатыпы. Ці змаглі б вы знайсці для сябе трох спадарожнікаў? А можа, хто-небудзь з іх не захацеў бы ехаць з вамі? Ці дапускаеце вы такую думку?

— У школе трэба абавязкова працаваць са стэрэатыпамі. Сацыяльныя стэрэатыпы фарміруюцца вельмі рана, яшчэ да таго, як дзіця ўсвядоміць, да якой групы яно належыць, — папярэджвае Сяргей Фадзін. — Людзі з лёгкасцю гатовы даваць сацыяльным групам грубыя і прадузятыя ацэнкі. Прычым гэтыя характарыстыкі вылучаюцца стабільнасцю цягам доўгага часу. Яны могуць змяняцца ў залежнасці ад сацыяльных і палітычных працэсаў у грамадстве, але адбываецца гэта вельмі марудна. А вось сацыяльныя сеткі вельмі спрыяюць іх распаўсюджванню, як і распаўсюджванню мовы варожасці...

А раскажу я вам гісторыю...

«Настаўнік у школе вёў урокі кожны дзень. Ён быў упэўнены, што робіць усё правільна, але дзецям чамусьці было сумна. Іх цікавілі выключна гаджэты, а ўрок яны лічылі пустым марнаваннем часу. І педагог засумняваўся, а ці можна вучыць дзяцей так, як гэта рабілі сто гадоў таму? Калегі па школе яго заспакоілі, маўляў, не хвалюйся, усё ў нас у парадку. З інтэрнэту ён даведаўся пра Edcamp Belarus. Далей... Мінск, сустрэча з аднадумцамі, выступленні экспертаў з розных краін, і ён, нарэшце, зразумеў, як трэба вучыць дзяцей у інфармацыйным грамадстве». Гэту гісторыю прыдумалі самі педагогі на майстар-класе **настаўніцы гісторыі з сярэдняй школы № 5 горада Смаргоні Ларысы ВАЛЫНЕЦ.** Тэма — сторытэлінг (storytelling) на школьных уроках.

— Размова ідзе пра спосаб данясення да аўдыторыі інфармацыі праз апавяданне гісторый з рэальным ці выдуманым персанажам. Мы ўсе любім расказваць і слухаць гісторыі і любім, калі пра складанае расказваюць проста. Але як гэта зрабіць? З дапамогай канкрэтнага прыкладу, займальнай гісторыі, — тлумачыць педагог. — Наймальнікі скардзяцца на дэфіцыт эмацыянальнага інтэлекту ў моладзі. А сторытэлінг якраз дапамагае яго развіваць. Сторытэлінг — гэта стварэнне эмацыянальных сувязяў, з дапамогай якіх можна кіраваць увагай і пачуццямі вучняў, расстаўляць патрэбныя акцэнты, засяроджваць увагу на важных рэчах. Выдатны спосаб зрабіць навучанне больш цікавым і інтэрактыўным, дабіцца зваротнай сувязі з вучнямі. Гісторыі павінны перасякацца з жыццёвым вопытам. Любая з іх павінна мець завязку, кульмінацыю, развязку і лагічнае завяршэнне, якое падштурхне дзяцей да высновы. Расказаныя гісторыі матывуюць і падахвочваюць да дзеяння.

Чаму інфармацыя, пададзеная ў выглядзе гісторыі, найлепш успрымаецца? За сваё жыццё чалавек асвойвае вялізную яе колькасць: нейкую ён адкідае, а нейкую прымае. Але ёсць такі від інфармацыі, які ён абавязаны прыняць, каб выжыць, — яго называюць асабістым вопытам. І калі герой для вашай гісторыі падабраны правільна, то чалавек, які яе слухае, ставіць сябе на яго месца і пераймае чужы вопыт як свой асабісты. Такім чынам інфармацыя, пададзеная праз сторытэлінг, не сустракае непрымання і засвойваецца лепш.

У класічным сторытэлінгу рэальную сітуацыю з жыцця (ці выдуманую гісторыю) расказвае сам педагог. Дзеці толькі слухаюць і ўспрымаюць інфармацыю. У актыўным — педагог агучвае толькі аснову падзеі, фармулюе праблемы, мэты і задачы. А вучні імкліва ўключаюцца ў працэс складання і пераказвання гісторыі. Ёсць яшчэ і лічбавы сторытэлінг — фармат, калі апавяданне гісторыі дапаўняецца візуальнымі кампанентамі (відэа, скрайбінгам, інфаграфікай, буктрэйлерамі, коміксамі і гэтак далей).

«Па вушах цякло, а ў мозг не трапіла» — менавіта так гучала тэма «сямейнага» майстар-класа Таццяны і Сяргея ФАДЗІНЫХ.

«Галоўная праблема для настаўніка — прыдумаць добрую гісторыю, якая захопіць вучняў. Гэта не проста. І такая падрыхтоўка адбірае шмат часу, — канстатуе Ларыса Валынец. — Таму я асабіста аддаю перавагу актыўнаму сторытэлінгу: у дзяцей проста выдатна атрымліваецца прыдумляць гісторыі (страшныя, вясёлыя, трагічныя ці шчаслівыя), яны з гэтым спраўляюцца лепш за мяне. Можна змяшаць падзеі і даты. А дзеці будуць шукаць адказ на пытанне, магло такое быць ці не?»

Несумненна, што ўрокі гісторыі — выдатная глеба для прымянення сторытэлінгу. Але, як запэўнівае настаўніца, гэта тэхналогія цудоўна падыходзіць і для ўрокаў матэматыкі, фізікі, хіміі, біялогіі, геаграфіі і іншых. Вы толькі згадалі плашч-невідзімку, а аўдыторыя ўжо ўяўляе сябе на месцы героя і ўважліва слухае пра складаныя законы фізікі...

Надзея НІКАЛАЕВА.

Фота атрыманы ад арганізатараў EdCamp Belarus — 2018.

УЛАДЫКА І ПЯСНЯР

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Мы стаім у самым цэнтры Карзуноў — на месцы, дзе калісь знаходзілася пачатковая школа, у якую хадзіў наш герой. Цяпер тут зіхацяць крыжы невялікай капліцы ў гонар Аўгустоўскай іконы Божай Маці. Зазірнуўшы ўнутр, разумееш, што гэта не зусім капліцка, а своеасаблівая «царква-помнік»: ёсць алтар з іканастасам, на сценах — гранітныя дошкі з імёнамі вяскоўцаў, загінулых на франтах Вялікай Айчыннай вайны.

— Палова з гэтых людзей — мае сваякі, я буў абавязаны ўвекавечыць іх памяць. Дарэчы, загінулі нашыя мужыкі і хлопцы ў баях пад польскім горадам Аўгуставам. Менавіта там, дзе ў Першую сусветную Божая Маці з'явілася перад салдатамі рускай арміі. Таму і капліцу ў гонар Аўгустоўскай іконы асвяцілі.

Пакуль ідзём ад цэнтра да хаты, архіерэй прыгадвае, як раней тая ці іншая карзуноўская вуліца ў народзе называлася, вітаецца з землякамі. Ён тут свой чалавек, хоць і не жыве ў вёсцы з пачатку 70-х гадоў.

Акуратны дом на два пакоі сустракае цяплом. На печы — «хатні музей». Старадаўні прас, верацяно і іншыя рэчы, якіх у сучасным побыце не сустрэнеш. Падаконнік упрыгожвае талерка з выявай Якуба Коласа, тут жа ляжаць яго кнігі. Чапляецца позірк за бялюткія ручнікі з чырвонай вышыўкай і карункамі, даматканы абрус. «Бабуліныя», — не без гонару заўважае ўладыка. На сцяне два чорна-белыя партрэты: мужчына ў гальштуку і жанчына ў традыцыйным строі. Бацькі?

— Дзед Васіль і баба Агапа. Ім гэты дом і належаў. Дзядулю я не помню, ён загінуў у 44-м, але пакінуў мне спадчыну, — архіерэй дастае «дзедаву бухгалтарскую папку».

Сярод папяровага багацця пасведчанні аб заканчэнні школы і заключэнні шлюбу, працоўныя справаздачы, пісаныя на пачатку 30-х гадоў тарашкевіцай, падзякі ад студэнтаў-практыкантаў, пажоўклыя групавыя фотакарткі, газета з навіной пра крушэнне судна, на якім служыў дзедаў брат, лісты з фронту. Усё дорага ўнуку.

— «Калі дадому не вярнуся, зрабіце каля хаты клумбу з маімі любімымі кветкамі. Ці не рабіце...» — зачытвае ўладыка радкі адной з апошніх вестак. — Дзед Васіль вельмі любіў браткі. Зірніце на яго партрэт: ён якраз упрыгожаны гэтымі засушанымі кветкамі.

ЧАЛАВЕК АД ЗЯМЛІ

Свецкае імя архіепіскапа Сцяфана — Ігар Корзун. Род яго — сялянскі, на Чэрвеньскай зямлі вядомы з канца XVIII стагоддзя.

— Мы людзі простыя, вясковыя. Хаця да вучобы здольныя. Той жа дзед бухгалтарам стаў. І мне хацелася вучыцца. Раней дзеці ішлі ў школу у сем гадоў, але я, узяўшы сшытак з алоўкам, прыйшоў у першы клас на год раней. «Не дарос яшчэ», — астудзілі запал настаўнікі і адправілі дамоў. Словамі не перадаць, як я тады галасіў! — з усмешкай прыгадвае суразмоўнік. — Пасля школы, доўга не думаючы, паступіў у сельскагаспадарчы тэхнікум. Здавалася, жыццёвы шлях вызначаны — буду аграномам.

Калі ва ўладыкі запытацца, як ён прыйшоў да веры, абавязкова пачуеш жартаўлівы адказ: «Да манаства пачаў рыхтавацца ў арміі. Тры года правёў сярод туркменскіх пустынь».

— Служыць было цікава. Першы год давялося быць страявым салдатам у войсках супрацьпаветранай абароны, а пасля мяне прызначылі старшым важатым службовых сабак, вартаваць пазіцыю нашай часці. Усяго багацця — сем худзенькіх свінак, хоць рэбры пералічвай. Аднойчы азербайджанец, што іх даглядаў, захварэў. Суткі вайсковая скацінка стаяла галодная. А раніцай мне, як вясковаму хлопцу, далі каманду — карміць парсючкоў. Пакуль я служыў, статак вырас да сямі дзясяткаў ладных свіней. Ніколі не забуду, як генералы, перш чым правяраць пазіцыі, заходзілі палюбавацца на свінаферму.

Пасля службы малады аграном вярнуўся на радзіму. Працаваў на зямлі, як і ягоныя продкі, але жаданне звязаць лёс са служэннем Богу не пакідала. Употайкі ездзіў у мінскія храмы.

— Калі дома даведаліся, што я падаў дакументы ў духоўную семінарыю, увесь раён падняўся: выклікаў сакратар райкама партыі, у міліцыю забралі і нават хацелі адправіць на вайсковыя зборы. «Такі чалавек, аграном добры, і вучыцца на папа задумаў!» Але з Божай дапамогай і падтрымкай сям'і абышоў усе перашкоды. Праўда, у дарозе да Масквы баяўся прыпынкаў: думаў, вось-вось нехта зойдзе ў вагон, возьмуць мяне пад рукі і здымуць з цягніка. Калі адвучыўся і прыехаў у Мінск, у мяне запыталіся, хто рыхтаваў да паступлення ў семінарыю. Я, канешне, імёны святароў, з якімі быў знаёмы, не назваў. Выкруціўся так: «У кнігарні на праспекце вялізны аддзел атэістычнай літаратуры, кніг там ад падлогі да самае столі. Уважліва чытаў іх і ўсяму неабходнаму навучыўся».

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

МОВА. КОЛАС. ПАЛЕССЕ

У доме нумар 5 па вуліцы Акадэмічнай у Мінску архіерэя Сцяфана ведаюць добра. Літаратурна-мемарыяльны музей Якуба Коласа ён часта наведвае, там нават народ збіраецца каб яго паслухаць. У 2016 годзе на Каляды ўладыка прывёз у музей незвычайны падарунак — «Новую зямлю», «выдадзеную» ў адзіным экземпляры. Супрацоўнікі хацелі пагартаць старонкі кнігі, ды дзе там — яна аказалася тортам! Высветлілася, што ў 1938-м, калі Якуб Колас і яго жонка адзначалі 25-годдзе шлюбу, дзеці таксама падарылі ім торт у форме кніжкі. Супадзенне здзівіла і архіерэя, і ўсіх прысутных.

«Місіянерам роднай мовы» ўладыку Сцяфана ўпершыню назвалі на адной з мусейных сустрэч і, што называецца, прыляпілася.

— Гэта ўсё жарты, канешне. Нічога выключнага я ў гэтым не бачу. Як бацькі мяне навучылі, так і гавару. А чаго саромецца? Паспрыяла і беларускамоўная школа. Дагэтуль памятаю напеўнае маўленне сваіх настаўніц Тацяны Васільеўны Сакаловай і Марыі Арцёмаўны Бурак. Сядзеў на занятках і заслухваўся.

— А ў семінарыі Вам беларускае маўленне не перашкаджала?

— Там вучылася шмат нашых хлопцаў, з імі размаўляў па-беларуску. А вось на занятках па царкоўнаславянскай мове, вядома, прыходзілася ўвесь час за сваім языком сачыць. Паспрабуй «акні» — экзамен не здасі!

— Адкуль узялася любоў да творчасці народнага песняра?

— А як яго можна не любіць? Вершы, паэмы лёгкай мовай напісаныя, добра запамінаюцца. «Не сядзіцца ў хаце хлопчыку малому: кліча яго рэчка, цягнуць санкі з дому...» — кожнаму са школы вядомыя. Ён пісаў пра тое, што блізка кожнаму беларусу. Да таго ж быў з нашых, вясковых. Праваслаўны. За ўсё гэта Колас мне і спадабаўся.

— Калі б з'явілася магчымасць задаць пытанне паэту...

— Мяне цікавіць духоўны бок яго жыцця. Селяніна без веры ўявіць немагчыма, а ён быў з сялян. «Без Бога — не да парога» — кажуць у народзе. І калі ў першых творах мы гэта добра адчуваем, то пазней пад ціскам савецкай атэістычнай рэчаіснасці, Якубу Коласу прыйшлося гэта хаваць. Цікава мне, якой была вучоба ў Нясвіжскай настаўніцкай семінарыі. Да таго ж у жонкі ён узяў дачку псаломшчыка.

— Пэўна, вы ўсе коласаўскія мясціны аб'ездзілі?

— А як жа! Дарэчы, значная іх частка да Пінска-Лунінецкай епархіі адносіцца. Люсіна, Лунінец і Пінкавічы — малады Якуб Колас працаваў настаўнікам на Палессі і пакінуў свой след.

— Ён сваё бачанне палешукоў паказаў у трылогіі «На ростанях». А да якіх высноў за 28 гадоў службы на Палессі прыйшлі вы?

— Цікавы народ палешукі. Як палюбоўся, дык назаўсёды. Але калі не спадабаешся ім, то ўцякай на ўсе чатыры бакі! Яшчэ адна важная рыса мясцовага люду — мала ядуць, але такія працавітыя. Была ў маім жыцці адна гісторыя, звязаная з іх цягай да зямлі. Запрасілі мяне неяк на прастольнае свята ў Свята-Мікалаеўскую царкву ў Кажан-Гарадок. Канец мая, горача на дварэ, пчолкі ў садах гудуць. Перад службай заставалася крыху часу. Думаю, перш чым зайсці ў храм, дай прайдуся па ваколіцах. Сцежка прывяла мяне да поля. На ім жанчыны буракі палолі. «Добры дзень! — кажу. — Бог вам у помач! Але ж сёння свята, Мікола. Вы сваю справу пакіньце, ідзіце ў царкву памаліцеся». І пайшоў далей. Назад з прагулкі вяртаўся праз гэтае ж поле, аднак жанчын там не ўбачыў, іх быццам карова злізнула. Добра, думаю, паслухаліся. Стаў правіць службу і чую шэпт за спінаю. Прыслухаўся, а ў народзе чуткі ідуць, што сам святы Мікола з'явіўся і жанчын з поля прагнаў. Ох, і смяяўся я тады! Пераканаць жанчын у тым, што гэта я па полі хадзіў, не атрымалася. Там і цяпер многія думаюць, што да іх святы прыходзіў.

ДЛЯ ПАЭТА І ЯГО «ЗОРАЧКІ»

Сёння на званіцы Свята-Варварынскага сабора ў Пінску можна ўбачыць шыльду, якая нагадвае аб вянчанні Якуба Коласа з Марыяй Каменскай. З'явілася яна не так даўно — у 2015 годзе.

— Кожная нацыя мае герояў, якія рабілі ўсё магчымае для станаўлення свайго народа. У рускіх — Аляксандр Пушкін, ва ўкраінцаў — Тарас Шаўчэнка, а ў нас — Якуб Колас. Палешукі могуць ганарыцца тым, што народны пясняр пэўны час жыў на іх зямлі, — лічыць уладыка Сцяфан. — На маскоўскім храме Ушэсця Гасподня даўно вісіць шыльда ў памяць аб вянчанні Пушкіна з Наталляй Ганчаровай. Вось я і падумаў: а чым Пінск горшы за Маскву? Таксама сталіца, толькі палеская. Захацелася, каб і пра вянчанне нашага класіка ведалі. Так у нас шыльда і з'явілася.

Цікава, што ў Пінску Колас не проста павянчаўся з Марыяй Дзмітрыеўнай. Менавіта тут яны пазнаёміліся, разгорталася гісторыя іх кахання. Марыя была першай прыгажуняй на настаўніцкіх курсах, якія вёў Канстанцін Міхайлавіч. Не заўважыць яе было немагчыма. Малады пісьменнік праводзіў дзяўчыну дадому, прысвячаў вершы, але прапанову ажаніцца... зрабіла сама Каменская!

У дзённіках і лістах Якуб Колас называў сваю жонку не толькі каханай, але і «добрай дружачкай», «зоркай», «святыняй». На схіле дзён ён напіша: «Такія жанчыны, як яна, пападаюцца не часцей, як адна на 10 000 жанчын. На маёй дарозе траплялася многа прыгожых дзяўчат і маладзіц. Шмат кім з іх я глыбока захапляўся, але перад Марыяй Дзмітрыеўнай я быў чысты. Скажу болей (а Ваша справа — паверыць ці не паверыць): і да жаніцьбы, і пасля жаніцьбы я ніколі не здрадзіў сваёй жонцы...»

Ганна КУРАК.

Прывітанне ў Туркменістан

Споўнілася 70 гадоў туркменскаму празаіку, паэту, перакладчыку Агагельды АЛАНАЗАРАВУ.

Калегу па творчым цэху павіншавалі і пісьменнікі Беларусі — у адрас шаноўнага юбіляра паляцелі прывітанні з выдавецтва «Мастацкая літаратура», ад рэдакцый літаратурна-мастацкіх выданняў нашай краіны, ад Саюза пісьменнікаў Беларусі. Павіншавала з юбілеем туркменскага літаратара і Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Аўтар дзясяткаў кніг, выдадзеных у Ашхабадзе і іншых гарадах свету, аўтар публікацый у перыядычным друку на туркменскай і яшчэ многіх мовах народаў свету, Агагельды Аланазараў стварыў мастацкі партрэт Туркменістана. І руліўся, і працягвае руліцца аб гэтым добрых паўвека. Толькі

ў Мінску выдадзены па-беларуску тры кнігі вершаў туркменскага паэта. Перакладчыкі яго твораў — Раіса Баравікова, Віктар Гардзей. Адна з апошніх кніг — «Вясёлая азбука» — пабачыла свет у Выдавецкім доме «Звязда». У часопісах, газеце «Літаратура і мастацтва» надрукаваны паэзія і проза А. Аланазарава ў перакладах Міколы Мятліцкага, Юліі Алейчанкі, Ірыны Качатковай.

І сам туркменскі літаратар у розныя гады праяўляў увагу да беларускага мастацкага свету: пераклаў на сваю родную мову вершы Паўла Марціновіча, Валянціна Лукшы, Леаніда Шырына. Неаднойчы выступаў у беларускім друку з інтэрв'ю, гутаркамі па гісторыі беларуска-туркменскіх сувязяў, па адносінах нашых літаратур і культур, нашых народаў. У 2017 годзе Агагельды Аланазараў удзельнічаў у Міжнародным сімпозіуме літаратараў «Пісьменнік і час», які па традыцыі праходзіць у Мінску ў лютым.

Дазваніўшыся да юбіляра ў Ашхабад, вось што ўдалося ад яго пачуць:

«Вельмі люблю Беларусь і беларусаў. Шмат з кім з іх сябраваў і сябрую. У свой час, яшчэ ў 1980-я, пазнаёміўся з беларускім публіцыстам Міколам Калінковічам, які жыў і працаваў у Туркменістане, выдаў у Ашхабадзе некалькі сваіх кніг. Сябраваў я і з ураджэнцам Магілёўшчыны — паэтам Міхасём Карпенкам, які быў галоўным рэдактарам адной з абласных газет нашай рэспублікі — «Ташаузской правды». Па меры сваіх сціплых сіл і надалей буду развіваць беларуска-туркменскія літаратурныя адносіны. І заўсёды рады ў Ашхабадзе беларускім гасцям. Калі беларусы прыязджаюць на традыцыйную кніжную выставу ў нашу краіну, гэтыя дні для мяне з'яўляюцца сапраўдным святам!»

Мікола БЕРЛЕЖ.

Извещение о проведении 15 ноября 2018 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Минскремстрой»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)			
Наименование, характеристики имущества, входящего в состав предмета торгов	Местонахождение	Начальная цена с учетом НДС, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
«административное помещение» общей площадью 2008,7 кв. м с инв. № в ЕГРНИ 500/D-708150242; теплосчетчик SKU-01 с инв. № 462014; электросети 200М К. Либкнехта, 70 с инв. № 01-169; сети водопровода d100 мм L23 м К. Либкнехта, 70 с инв. № 01-170; т/сети К. Либкнехта, 70 с инв. № 01-178	г. Минск, ул. Карла Либкнехта, д. 70, пом. 27	1 298 875,36	129 000,00

Продавец имущества: ОАО «Минскремстрой», ул. Интернациональная, 5, 220030, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со статьями 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Минскремстрой», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие с организатором торгов соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

При заключении договора купли-продажи недвижимого имущества ОАО «Минскремстрой» руководствуется своими имущественными интересами, уставом, локальными нормативными правовыми актами Общества, подходами по распоряжению государственным имуществом согласно Указу Президента Республики Беларусь от 4 июля 2012 г. № 294 «О порядке распоряжения государственным имуществом» и другими нормативными правовыми актами Республики Беларусь.

Торги проводятся 15 ноября 2018 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 05.11.2018 по 13.11.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:

(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);

(017) 226-41-14, (017) 200-04-11, (029) 688-61-94 (ОАО «Минскремстрой»)

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Гомельского филиала РУП «Белпочта» (продавец) извещает о проведении 20 ноября 2018 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 50 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	Автомобиль **УАЗ 3741 94-310**, рег. № **АВ 6394-3**, г. в. **2008**, цвет – голубой с белой полосой, тип ТС – грузовой фургон, состояние – на ходу. **Адрес:** г. Буда-Кошелево, ул. Головачева, 14	**901,49**	90,15
2	Автомобиль **ГАЗ 2705**, рег. № **АА 0374-3**, г. в. **2004**, цвет – светло-синий, тип ТС – грузовой фургон, состояние – на ходу. **Адрес:** г. Гомель, пр. Речицкий, 9а	**941,70**	94,17
3	Автомобиль **УАЗ 390994**, рег. № **АВ 4582-3**, г. в. **2008**, цвет – синий, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – на ходу. **Адрес:** г. Ельск, ул. Ленинская, 6	**999,78**	99,98
4	Автомобиль **ГАЗ 2705**, рег. № **ЕС 8954**, г. в. **2004**, цвет – синий, тип ТС – грузовой фургон, состояние – не на ходу. **Адрес:** г. Калинковичи, ул. Волгоградская, 118	**941,70**	94,17
5	Автомобиль **ГАЗ 2705**, рег. № **АА 9682-3**, г. в. **2007**, цвет – голубой, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – не на ходу. **Адрес:** г. п. Лельчицы, ул. Советская, 32.	**858,32**	85,83
6	Автомобиль **УАЗ 3909**, рег. № **АА 4122-3**, г. в. **2006**, цвет – синий с белой полосой, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – на ходу. **Адрес:** г. п. Лоев, ул. Ленина, 25	**660,27**	66,03
7	Автомобиль **ВАЗ 2106**, рег. № **8352 ЕН-3**, г. в. **2000**, цвет – серо-зеленый металлик, тип ТС – легковой специальный седан, состояние – не на ходу. **Адрес:** г. п. Октябрьский, ул. Дзержинского, 45	**391,42**	39,14
8	Автомобиль **УАЗ 3909**, рег. № **АI 4986-3**, г. в. **не определен**, цвет – голубой, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – не на ходу. **Адрес:** г. Речица, ул. Советская, 66	**675,39**	67,54
9	Автомобиль **ГАЗ 3110**, рег. № **7621 НХ**, г. в. **2000**, цвет – зелено-синий, тип ТС – легковой специальный седан, состояние – на ходу. **Адрес:** г. Светлогорск, ул. Ленина, 34	**691,65**	69,17
10	Автомобиль **УАЗ 39099 4**, рег. № **7621 НХ**, г. в. **2007**, цвет – светло-голубой, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – на ходу. **Адрес:** г. п. Хойники, ул. Советская, 68	**875,94**	87,59
11	Автомобиль **ГАЗ 2705**, рег. № **АВ 1787-3**, г. в. **2007**, цвет – голубой с белой полосой, тип ТС – грузовой специальный фургон, состояние – на ходу. **Адрес:** г. п. Октябрьский, ул. Дзержинского, 45	**814,57**	81,46

Продавец: Гомельский филиал РУП «Белпочта», г. Гомель, ул. Советская, 8. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.:** 8 (0232) 79-67-44, 8 (029) 150-98-09, Гроховская Ольга Эдуардовна – инженер ОЭЗ и с Гомельского филиала РУП «Белпочта». **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона. Для участия в аукционе необходимо:**
1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца имущества (получатель – Гомельский филиал РУП «Белпочта»):** р/с BY35 AKBB 3012 0210 2005 4310 0000, в филиале № 302 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гомель, ул. Барыкина, 94, BIC AKBBBY21302, УНП 400395996, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **3 ноября 2018 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 16 ноября 2018 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. **Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 3 (три) дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником** (претендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом имущества** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) рабочих дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента его подписания и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). **Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 01.09.2018 г. № 168 (28784). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукционов: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 24-63-14.

Продавец: Толочинское районное потребительское общество, 211092, г. Толочин, ул. Ленина, 8, факс/тел. 8 (02136) 2-12-81
Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным № 243/С-9707, площадью 809 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Толочинский р-н, г. Толочин, ул. Ленина, 72, назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – Универмаг № 2, расположенное на земельном участке с кадастровым № 224650100003000602. **Нач. цена:** 403 000,00 бел. руб. без НДС. **Задаток:** 40 300,00 бел. руб.
Дата, время и место проведения повторного аукциона: 14.11.2018 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатка и подачи заявлений:** с 05.11.2018 с 8.30 по 13.11.2018 до 17.30. Срок подписания договора купли-продажи: 20 календарных дней со дня проведения аукциона. Условие аукциона: оплата НДС сверх цены продажи, возмещение затрат по оценке имущества. Ранее опубликованные извещения в газетах: «Наша Талачыншчына» 26.09.2018, 13.10.2018, «Витебские вести» 25.09.2018, «Звязда» 25.09.2018

Заявления на участие в повторном аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30. до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением правления Толочинского районного потребительского общества от 12.09.2018 № 210. Для участия в аукционе представляются документы: заявление на участие в аукционе, заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка, копия документа, подтверждающего гос. регистрацию (для юр. лица, индивидуального предпринимателя); копии учредительных документов (для юр. лица); легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (не ранее чем за 6 месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык (для юр. лиц – нерезидентов РБ). При подаче документов физ. лицо, представитель физ. лица и юр. лица предъявляет документ, удостоверяющий личность, документ, подтверждающий полномочия лица на представление интересов. Осмотр предметов торгов осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00 по месту нахождения имущества. Аукцион состоится при наличии не менее 2 участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона на р/счет, указанный в протоколе аукциона, в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона. Задаток перечисляется на р/с BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566, получатель платежа ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Организатор аукциона вправе не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Доп. информация по тел.: (0212) 24-63-14, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by

Извещение о проведении аукциона по продаже земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 24-63-14

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 221288109601000661, площадью 0,1404 га, по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Сокольники, ул. Тепличная, 22, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (пруд), мелиорируемые (мелиорированные) земли, придорожная полоса (контролируемая зона) автомобильных дорог, охранная зона объектов газораспределительной системы. **Нач. цена**: 10 000 бел. руб. **Задаток:** 1 000 бел. руб.
Лот № 2. Земельный участок с кадастровым № 221288109601000662, площадью 0,1404 га, по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Сокольники, ул. Тепличная, 24, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (пруд), мелиорируемые (мелиорированные) земли, придорожная полоса (контролируемая зона) автомобильных дорог, охранная зона объектов газораспределительной системы, в пределах территории перспективного развития населенного пункта. **Нач. цена**: 10 000 бел. руб. **Задаток:** 1 000 бел. руб.
Дата, время и место проведения аукциона: 04.12.2018 в 12.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатка и приема документов:** с 02.11.2018 с 8.30 по 03.12.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY54AKBB36003141101250000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Октябрьский сельсовет). Условия аукциона: возместить в установленном порядке убытки, причиняемые нарушением функционирования мелиоративных сооружений в связи с изъятием осушенных земель, в сумме 796,74 бел. руб. (лот № 1), 783,22 бел.руб. (лот № 2); получить в установленном порядке разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать проект на строительство жилого дома в срок, не превышающий двух лет; осуществить строительство объекта в сроки, определенные ПСД; снять, сохранить и использовать плодородный слой почвы согласно ПСД
Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 225881816601000034, площадью 0,1989 га, по адресу: Витебская обл., Шумилинский р-н, Обольский с/с, д. Убоино, ул. Центральная, 2А, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (р. Западная Двина). **Нач. цена**: 914,94 бел. руб. **Задаток:** 91,49 бел. руб.
Дата, время и место проведения аукциона: 05.12.2018 в 12.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 02.11.2018 с 8.30 по 04.12.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. **Реквизиты для внесения задатка**: р/с BY72AKBB36003310650060000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Обольский сельсовет). Условия аукциона: получить в установленном порядке разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать проект на строительство жилого дома в срок, не превышающий одного года со дня регистрации прав на зем. участок; осуществить строительство в сроки, установленные законодательством; после получения разрешения на строительство объекта снять плодородный слой почвы из-под пятен застройки и использовать его на благоустройство участка; обратиться в Шумилинский райисполком об изменении видов земель предоставленного зем. участка по мере изменения фактического состояния и характера использования земель для внесения в установленном порядке в государственные земельный кадастр сведений об изменении видов земель; выполнять обязанности землепользователя, в том числе мероприятия по охране земель

Аукционы проводятся в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан РБ). Для участия в аукционе граждане РБ подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; консолидированными участниками – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, представители граждан, уполномоченные лица (представители) – документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные в установленном законодательством порядке. **Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся: внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; в двухмесячный срок со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся обратиться в РУП «Витебское агентство по гос. регистрации и зем. кадастру» за гос. регистрацией прав на зем. участок; в течение года со дня утверждения проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем. участка в соответствии с целью и условиями его предосталения. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 – зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоится при наличии не менее 2 участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем. участка. Конт. тел.: (0212) 24-63-14, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by.

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже имущества ОАО «Мебельстройконструкция» г. Скидель 20 ноября 2018 года

Вид аукциона: открытый	**Лот № 1**	**Лот № 2**
Предмет аукциона	Изолированное помещение № 1 с инвентарным номером 401/D-14028 общей площадью 1115,1 кв. м, год постройки – 1976, здание 2-этажное. Материал стен – кирпич, железобетонные панели.	Открытая крановая эстакада с инвентарным номером 401/С-23810 общей площадью 1793,0 кв. м, год постройки – 1966. Фундамент – бетонные блоки. Наружные стены – железобетонные колонны. Полы – бетонные
Начальная цена продажи	**83 095,19 рубля** (с учетом НДС 20 %)	**65 713,22 рубля** (с учетом НДС 20 %)
Кадастровый номер земельного участка	422050400002002767	422050400002002757
Месторасположение земельного участка	**г. Скидель, ул. Промышленная, д. 6/1-1**	**г. Скидель, ул. Промышленная, д. 6**
Размер земельного участка	**0,2873 га**	**0,2751 га**
Продавец	Открытое акционерное общество «Мебельстройконструкция», 231761, г. Скидель, ул. Промышленная, д. 6, тел.: (0152) 977808, 977807	
Организатор аукциона	Коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел. 720537, 720546	
Дата проведения аукциона	**20 ноября 2018 года**	
Время проведения аукциона	**12.00**	
Место проведения аукциона	**г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал**	
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 403	
Дата и время начала приема документов	5 ноября 2018 года 8.00	
Дата и время окончания приема документов	14 ноября 2018 года 17.00	
Сумма задатка	**8 309,52 рубля**	**6 571,32 рубля**
Шаг аукциона	5 %	

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

– копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY21400, УНП 590727594, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», **юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов; **физическое лицо**: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Адрес сайта: **www.grodno.gov.by**

Прачытаў — перадай другому *Сумесны праект газеты «Звязда» і Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі*

НАВОШТА ЖУРНАЛІСТАМ ШПАЛЕРЫ?

або Як працавалі лясныя друкарні

У Ільянскую камендатуру трапіў адзін з нумароў партызанскага выдання.

— Адкуль гэта? — здзівіўся камендант. — З-за фронту?

— Не, — растлумачылі яму. — Гэта партызанская прадукцыя.

Камендант пацiснуў плячыма.

— Не разумею! Для друкарні ж патрэбны вялікі будынак, машыны. Адкуль яны маглі знайсціся ў лесе?

Сапраўды, выхад ці не кожнага выдання на акупаванай тэрыторыі — як маленькае дзіва. Многія газеты друкаваліся ў зямлянках ці наогул пад адкрытым небам. Абсталяванне для лясных друкарняў часта адваёўвалі ў ворага ці патаемна выносілі з нямецкіх друкарняў. Карыснымі ваеннымі трафеямі былі фарбы і папера.

Так, для друкарні газеты «Красное знамя» былі вынесены з нямецка-фашысцкага гарнізона Барысава дзесяць пудоў паперы і восем кілаграмаў фарбы. Доўга партызаны шукалі спосаб, як пранікнуць у будынак лагойскай друкарні, дзе размясцілася адна з фашысцкіх устаноў і куды ўваход быў строга забаронены. Нарэшце дзякуючы камсамолцы Н. Рудак, якая ўладкавалася «на службу» да акупантаў, удалося вынесці каля двух пудоў шрыфту. У жніўні 1941 года партызаны занялі друкарню ў раённым цэнтры Любань і на базе здабытага абсталявання і паліграфічных матэрыялаў стварылі друкарню падпольную. У студзені 1943 года яна папоўнілася шрыфтамі і іншымі матэрыяламі з нямецкай друкарні, захопленай пасля разгрому гарнізона ў Краснаслабодскім раёне.

Партызаны атрада «Іскра» вывезлі шрыфты і іншае друкарскае абсталяванне з Ліды. Сёння можна толькі дзівіцца іх смеласці і дзёрзкасці. Напрыклад, сярод белага дня яны пад носам у фашыстаў везлі ў лес фарбу, здабытую з лідскай тыпаграфіі — вядро з ёй проста падвязалі пад возам і выдавалі за «каламазь».

Часта лясныя журналісты вярсталі нумары паблізу месцаў, дзе ішлі баі партызан з нямецкімі карнымі атрадамі. У прыватнасці, пра гэта пасля вайны ўспамінаў рэдактар газеты «Сталинец», друкарня якой знаходзілася ў размяшчэнні партызан Грэскага раёна (ля Слуцка). Газета набіралася ў шалашы: «Зона размяшчэння атрадаў, у тым ліку рэдакцыі і друкарні, неаднаразова падвяргалася абстрэлам з фашысцкіх самалётаў. У канцы верасня 1943 года ў час стаянкі ў лесе, у раёне Шантароўшчыны, у моманты налёту варожых самалётаў друкаванне газеты і лістовак не было затрымана ні на мінуту. Калі гітлераўцы наступалі на лес, работнікі друкарні і рэдакцыі трымаліся разам і захавалі ўсе друкарскія і рэдакцыйныя матэрыялы. У час набору святочнага нумара газеты за 7 лістапада 1943 года № 23 (723) партызанскай разведкай было дакладзена аб з'яўленні буйных сіл праціўніка. Рэдакцыя пераехала ўглыб лесу, і ўначы пры святле вогнішча быў закончаны набор і надрукаваны святочны нумар газеты. У гэтую ж ноч па радыё было прынята паведамленне аб узяцці нашымі войскамі Кіева і змешчана ў святочным нумары газеты. Пасля пераезду на зімовую стаянку ў канцы лістапада 1943 года ўзнікла многа цяжкасцей з-за холаду, але газета выпускалася рэгулярна. У канцы снежня 1943 года буйная карная экспедыцыя фашыстаў зладзіла паход супраць партызанаў. Баі вяліся недалёка ад размяшчэння падпольнай рэдакцыі і друкарні. У гэты ж час друкаваўся зварот Грэскага падпольнага РК КП(б)Б да партызан, партызанак і працоўных Грэскага раёна, у якім яны заклікаліся да яшчэ больш актыўнай барацьбы супраць нямецкіх акупантаў. Да канца бою ўлёткі былі надрукаваны і разасланы па атрадах, проста на пазіцыі».

Партатыўная пішучая машынка партызанскага атрада імя Кірава, які дзейнічаў на тэрыторыі Поразаўскага і Ваўкавыскага раёнаў.

У варожым тыле журналісты мусілі заўсёды быць гатовыя да раптоўнага нападу ворага. Пры буйных карных аперацыях, калі па сілах партызаны саступалі, рыштунак рэдакцый, які цаніўся не менш, чым зброя, выносіўся з сабою. Калі ж гэта было немагчыма, друкарні даводзілася хаваць. Так, калі фашысты вымусілі партызан злучэння Грэскага раёна да адступлення, журналістам друкарні газеты «Сталинец» давялося на некаторы час закапаць друкарню ў зямлю. Блакада цягнулася дзесяць дзён, і толькі пасля таго як яна была знята, рэдакцыя зноў аднавіла работу.

Часта рэдакцыі не мелі пастаянных адрасоў, перамяшчаліся па лясах і балотах разам з атрадамі, але пры гэтым пісьмы карэспандэнтаў (імі маглі быць і партызаны, і сяляне) заўсёды даходзілі, куды трэба...

ПАРТЫЗАНСКАЯ КЕМЛІВАСЦЬ

Калі не хапала абсталявання, супрацоўнікі лясных друкарняў спрабавалі рабіць усё неабходнае з матэрыялаў, якія траплялі пад руку. З дрэву выразалі літары, з кары і лінолеума рабілі клішэ для карыкатур, картаў, малюнкаў. У 1970 годзе часопіс «Маладосць» надрукаваў успаміны Барыса Сасноўскага, былога адказнага сакратара падпольнай газеты Лагойскага РК КП(б)Б «За Совецкую Беларусь»: «Зрабіць наборную касу папрасілі сталяра Рыгора Бохана, які жыў у вёсцы Зарэчча. У якасці талера выкарыстоўвалі пліту з узарванага фашыстамі дота. Для націскнога прэса ўзялі барабан ад звычайнай малатарні, паадкручвалі з яго зубы, абцягнулі некалькі разоў сукном. Вось і ўся друкарская тэхніка».

Дапамогу партызанам аказаў ЦК кампартыі Беларусі. У тыл ворага была заслана вялікая колькасць паліграфічнай тэхнікі. Натуральна, што ранейшыя груваздкія машыны не падыходзілі для лясных друкарняў. Неабходна было стварыць новае абсталяванне. Па спецыяльным даручэнні механік «Палесдруку» Фёдар Пільцыенка ў снежні 1942 года сканструяваў партатыўную друкарскую машынку, якая падыходзіла для ўмоў падполля. Яна была больш лёгкай (каля 12—15 кілаграмаў), яе можна было хутка схаваць. Начальнік Цэнтральнага штаба партызанскага руху Панцеляймон Панамарэнка прыняў меры для таго, каб як мага хутчэй даставіць навінку падпольным беларускім друкарням. На працягу 1943 года ў тыл ворага было накіравана звыш 160 такіх машын.

За два гады на акупаваную тэрыторыю Беларусі было перапраўлена таксама каля 150 тон паперы і каля 100 наборшчыкаў і друкароў.

Адначасова над партатыўнай друкарскай машынай працаваў і інжынер маскоўскага рамеснага вучылішча Новікаў, які сканструяваў другі варыянт.

Каса са шрыфтам друкарні скідзельскай падпольнай газеты «Красное знамя».

Часам і ў саміх атрадах знаходзіліся ўмельцы, якія чаравалі над абсталяваннем для друкарняў. Напрыклад, друкарам многа турбот дастаўлялі валікі для накату фарбы — часта плавіліся. У адным з атрадаў партызанскі паліграфіст Барыс Перальман з дапамогай спецыялістаў па зброі вырабіў спецыяльную форму і сам рабіў зручныя валікі, якімі забяспечваў рэдакцыі некалькіх газет.

Да таго ж журналісты часта дапамагалі сваім калегам. У адной і той жа друкарні магло выдавацца некалькі газет. У 1963 годзе былы супрацоўнік падпольнай газеты К. Хруцкі на старонках «Сельской газеты» прыгадаў, як аднойчы, вяртаючыся з задання, партызаны прынеслі ў штаб знойдзены ў вёсцы даваенны нумар талачынскай газеты «Чырвоны хлебароб» за чэрвень 1941 года. І камандаванне брыгады, і кіраўнікі падпольнага райкама вырашылі арганізаваць выпуск партызанскай газеты з такой жа назвай. Камісару атрада імя Аляксандра Неўскага, былому рэдактару «Чырвонага хлебароба» Аляксею Пахамовічу было вядома, што ў Талачыне ў двары рэдакцыі закапаны шрыфт, друкарская машынка і сёе-тое з абсталявання друкарні. Вось толькі ў памяшканні рэдакцыі з прыходам немцаў размясцілася жандармерыя. Прабрацца туды было складана. Але сувязныя адкапалі ўначы тайнік і прынеслі частку шрыфту. Праўда, для выпуску газеты гэтага аказалася недастаткова. Па дапамогу журналісты звярнуліся да партызан брыгады «Дзядзі Колі», якая мела сваю друкарню. Там і быў надрукаваны першы нумар «Чырвонага хлебароба».

«А ў адну з чэрвеньскіх начэй над месцам размяшчэння брыгады закружыўся самалёт. На світанку партызаны падабралі ў кустах каля рэчкі два вялікія цюкі. У іх мы знайшлі камплект шрыфтоў, партатыўную друкарскую машынку, лінейкі, верстакі, фарбы. Радасці нашай не было межаў. З гэтага дня ў нас была створана свая «лясная» друкарня», — расказваў Хруцкі.

Дарэчы, газета і лістоўкі з гэтай друкарні траплялі ў 180 населеных пунктаў, у тым ліку і такія, дзе знаходзіліся буйныя варожыя гарнізоны.

ЗВОДАЧКУ НАМ...

Рэдакцыі газет, як правіла, размяшчаліся там, дзе працавалі падпольныя райкамы партыі. Натуральна, у журналістаў была магчымасць адными з першых атрымліваць важныя навіны. У госці да карэспандэнтаў заходзілі кіраўнікі партыйных і камсамольскіх арганізацый, камандзіры атрадаў.

Каб не расчараваць чытача і даць яму аператыўную інфармацыю, журналістам даводзілася працаваць і ўначы пры святле газоўкі. Напрыклад, для «Молодого мстителя» мясцовыя матэрыялы набіраліся днём, а матэрыялы, атрыманыя з савецкага тылу, зводкі саўінфармбюро — уначы.

Каса-кашуля са шрыфтам. Такія кашулі атрымлівалі падпольныя друкарні Гродзеншчыны з савецкага тылу.

«Памятаю, як усю ноч з 6 на 7 лістапада 1943 года я прымаў па радыё матэрыял аб 26-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Дапамагаў мне Фёдар Анісімавіч Сурганаў. Ён тачыў алоўкі, вычытваў запісаны матэрыял, перадаваў яго ў друкарню і падтрымліваў агонь у свяцёлцы. Прыём перадачы быў скончаны толькі к шасці гадзінам раніцы. Хутка быў набраны нумар. А калі ўзяўся світанак і партызаны, якія знаходзіліся ў лагеры, пачалі збірацца на святочны лясны мітынг, газета ўжо была надрукаваная», — успамінаў былы супрацоўнік партызанскай газеты Г. Гужавін.

Свежыя нумары імгненна разыходзіліся.

«Рэдакцыя размяшчалася на ляснай паляне пад павеццю, накрытай яловай карой. Пад ёй — адна наборная каса і станок для адбіткаў, — успамінаў М. Вайцянкоў, былы літсупрацоўнік газеты «Большевистская правда», якая выходзіла ў брыгадзе «Дзядзі Колі». — Газеты яшчэ друкаваліся, а да друкарні і рэдакцыі адзін за адным на конях пад'язджалі сувязныя, распаўсюджвальнікі друку.

— Зводачку нам хутчэй, зводачку, — прасілі яны. І прагна, па некалькі разоў, каб добра запомніць, прачытвалі зводку, матэрыялы, змешчаныя ў газеце...

Вызваліўшыся ад рэдакцыйнай работы, рэдактар, літсупрацоўнікі, наборшчыкі і друкары бралі газеты і лістоўкі, зводкі, звароты і неслі іх у вёскі, пасёлкі, гарады».

Для распаўсюджвання ляснай прэсы спецыяльна падбіралі людзей, якія расклейвалі газеты не толькі на слупах і сценах дамоў, але і пранікалі ў фашысцкія адміністрацыі. Неабходны былі выданні агітатарам, якія збіралі па вёсках сялян і арганізоўвалі гучныя чыткі. Уласна і самі партызаны дастаўлялі такую пошту людзям.

«Разведчыкі, падрыўнікі, баявыя падраздзяленні не хацелі ісці на баявыя аперацыі без газеты. Кожны стараўся захапіць з сабой як мага болей экзэмпляраў «Молодого мстителя». Але паколькі яе тыраж быў абмежаваны з-за недахопу паперы, партызаны лічылі сваім абавязкам, вяртаючыся з баявога задання, прынесці хоць крыху паперы», — чытаю ў кнізе «Партызанскія былі».

Паперу не толькі захоплівалі ў ворага, але і збіралі ў насельніцтва. Калі будзеце працаваць з партызанскімі газетамі, якія захоўваюцца ў Нацыянальнай бібліятэцы, альбо праглядаць іх дзякуючы электроннаму выданню, заўважыце, што асобныя нумары надрукаваны на разлінеенай паперы. У той час у справу ішлі вучнёўскія сшыткі, шпалеры, абгортачная папера. З-за недахопу сыравіны тыраж падпольных газет быў невялікім. Ды і фармат ляснай прэсы быў у палову, чвэрць, а то і на 1/8 звычайнага газетнага артыкула.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

**Клішэ на дрэве.
Зробленае для падпольных газет партызанам Лідскага злучэння Е. В. Разанавым.**

Наш культурны асяродак
Жырандоля
Выпуск № 40 (436)

У РЫТМАХ ЧАСУ

XXXI Міжнародны фестываль сучаснай харэаграфіі IFMC пройдзе на пляцоўках Віцебска, Мінска і Гомеля

У першыя гады існавання ён праходзіў як нефармальная маладзёжная тусоўка, потым атрымаў даволі экзатычную назву Усесаюзны фестываль папулярнага танца «Белы сабака» і, па сутнасці, стаў той культурнай з'явай, якая дала штуршок да развіцця сучаснага танца ў нашай краіне. Праз трыццаць гадоў фестываль мае падтрымку Міністэрства культуры і Вялікага тэатра Беларусі, заслужаны статус міжнароднага, маштабную геаграфію ўдзельнікаў і штогод адкрывае для шырокай публікі новыя цікавыя імёны і кірункі харэаграфіі.

Асноўным мерапрыемствам харэаграфічнага форуму, які адбудзецца з 20 па 25 лістапада, стане конкурс сучаснай харэаграфіі. Як расказалі арганізатары, традыцыйна ён праходзіць па такой схеме: у няцотны год фэсту адбываецца нацыянальны беларускі конкурс, у цотны — міжнародны. Сёлета заяўкі на ўдзел у ім даслалі 63 краіны, у тым ліку Арменія, Італія, Германія, Польшча, Расія, Кітай, а таксама Куба, якая будзе прадстаўлена ўпершыню. «Калі б мы дапусцілі да ўдзелу ўсе заяўленыя пастаноўкі, іх агульная працягласць склала б 37 гадзін!» — называе ўражальную лічбу аўтар ідэі і дырэктар фестывалю, **намеснік генеральнага дырэктара Цэнтра культуры «Віцебск» па спецпраектах Марына РАМАНОЎСКАЯ.** Аднак да гледача дойдуць толькі найлепшыя сярод найлепшых: пасля папярэдняга завочнага адбору вызначыліся 36 калектываў, якія прадставяць на суд міжнароднага журы ў закрытым туры 64 работы, а работы фіналістаў у трэцім, публічным туры конкурсу можна будзе ўбачыць 24 лістапада на сцэне канцэртнай залы «Віцебск». Пераможцы, акрамя ганаровых дыпломаў і звання лаўрэатаў, атрымаюць у дадатак грашовыя прэміі: Гран-пры ў памеры 5700 долараў ЗША, першая прэмія — 3500, другая і трэцяя — 2300 і 1200 адпаведна. Дадаткова будуць уручаны спецыяльныя прэміі «За сэнсавае напаўненне танца», «Постскрыптум» і прэмія імя Яўгена Панфілава — найлепшаму харэографу па версіі міжнароднага журы.

Фота БелТА.

Леташняе 30-годдзе фестывалю вырашылі адзначаць маштабна: і сёлета таксама прадставіць як мага больш відовішчных і вялікіх спектакляў на віцебскай сцэне. Зрэшты, не толькі на віцебскай: IFMC-2018 адкрыецца 20 лістапада на сцэне Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета ў Мінску — пастаноўкай «Уверцюры Расіні», якую прадставіць італьянскі калектыў Spellbound contemporary ballet. Яе ж 22 лістапада замежныя госці пакажуць у Гомелі, а 25 лістапада — у Віцебску. «У італьянскай трупы вельмі цікавая і дарагая пастаноўка, якая стала пераможцам нацыянальнага конкурсу, што міністэрства культуры Італіі праводзіла да 150-годдзя Расіні, — анансуе Марына Раманоўская. — Дэкарацыі зроблены ў выглядзе вялізнай шафы з мноствам палічак і шуфлядак, у кожнай з якіх — музыка Расіні. А сама шафа нібыта знаходзіцца ў пакоі кампазітара, і гледачы ў зале змогуць праз музыку і пластыку ўбачыць усё яго жыццё, усе захапленні і страхі...»

Акрамя таго, у «вялікай, шыкоўнай і пышнай» праграме сёлетняга фестывалю — спектакль «Калігула», пастаўлены паводле аповесці Альбера Камю Маскоўскім губернскім тэатрам пад кіраўніцтвам Сяргея Бязрукава (у 1,5-гадзіннай пластычнай версіі, дзе няма ніводнага слова, тым не менш іграюць драматычныя акцёры, сярод якіх узыходзячая зорка кіно Кацярына Шпіца), а таксама балет «Спячая прыгажуня» тэатра «Кіеў мадэрн-балет», у якім харэограф Раду Паклітару сумесна з швейцарскім мастаком-пастаноўшчыкам спалучыў эфектнасць класічнага балета і характво дзіцячай казкі, перформанс «Паветра» ў пастаноўцы беларускай танцоркі і харэографа Вольгі Лабоўкінай і тры разнапланавыя спектаклі ад пермскага тэатра «Балет Яўгена Панфілава» — балет-сюіта Tolstoy паводле твораў класіка, сучасны балет «Паноптыкум» і спектакль-трыб'ют «Зорка 62090», пастаўлены на музыку... Віктара Цоя.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

MINSK international film festival LISTAPAD

УСЁ ПАЧАЛОСЯ З «ХАЛОДНАЙ ВАЙНЫ»

Учора «Лістапад» адкрыўся — сёння гледачы пачынаюць глядзець конкурсныя праграмы

Старт 25-му Мінскаму міжнароднаму кінафестывалю дадзены: учора, 2 лістапада, адбыліся першыя паказы ігравога і дакументальнага кіно, а ў кінатэатры «Масква» разаслалі чырвоную дывановую дарожку, разбілі талерку аб штатыў кінакамеры і паказалі фільм адкрыцця, якім на гэты раз стала польская карціна Паўла Паўлікоўскі «Халодная вайна». З чалавечымі камедыямі, (не)дзіцячымі гісторыямі, Карнеліу Парумбою, сімвалічнымі і літаральнымі знакамі старту кінафестываль «Лістапад» аб'яўлены адкрытым.

Калі ў мінулыя гады чырвонай дарожкай станавіліся падсвечаныя чырванню прыступкі кінатэатра «Масква», дзеля юбілейнага Мінскага кінафестывалю арганізатары цырымоній паклапаціліся аб тэкстылі. Госці «Лістапада» — сябры журы, стваральнікі фільмаў, ганаровыя візіцёры Святлана Немаляева і Рустам Сагдулаеў — падымаліся па прыступках «Масквы», ідучы па сапраўднай дывановай дарожцы.

Юбілей, як звычайна, дае нагоду не толькі для святкавання і асаблівых інтанацый падчас цырымоній, але і для падвядзення вынікаў. Пакуль адкрываўся 25-ы па ліку Мінскі кінафестываль, можна было ўспомніць, як усё пачыналася і развівалася на працягу цэлай чвэрці стагоддзя. Першыя кінапаказы ў агромністым кінатэатры «Кастрычнік», «фестываль постсавецкага кіно», Расціслава Янкоўскага як ганаровага старшыню «Лістапада» і яго традыцыю чытаць вершы на адкрыцці. Гасцей, што прыязджалі на «Лістапад», — Алега Янкоўскага (аднаго з самых частых наведвальнікаў форуму), Кшыштафа Занусі, Клер Дэні, Андрэя Звягінцава, Фані Ардан, Брыянтэ Мендосу, Бенедыка Флігаўфа, Дэні Катэ.

Хутка будзе дзесяцігоддзе, як форумам займаецца сённяшняя дырэкцыя — Цэнтр візуальных і выканальніцкіх мастацтваў «Арт Карпарэйшн». За гэты час «Лістапад» набыў статус міжнароднага кінафестывалю, атрымаў часовую, а потым пастаянную акрэдытацыю Міжнароднай федэрацыі асацыяцый кінапрадзюсараў FIAPF, замяніў журы кінапрэсы на журы FIPRESCI — Міжнароднай федэрацыі кінакрытыкаў, якая ўручае свае ўзнагароды на такіх кінафестывалях, як Канскі альбо Берлінскі. Адным словам, да 25-годдзя «Лістапад», здаецца, падышоў з высока паднятай галавой.

Рэтраспекцыя ў мінулае — а яна і так удзельнічае ў цырымоніях адкрыцця — сёлета мае асаблівае значэнне, але ў іншым, здаецца, кінафестываль усё той жа. У кінатэатрах паказваюцца фільмы, свае работы прадстаўляюць стваральнікі, у якасці сімвалічнага старту аб штатыў разбіваецца талерка, на цырымоніі ўручаюцца прызы.

Датычна апошняга. Вядома ж, невыпадкова ў Мінску з'явіліся ганаровыя госці. Рамэа з фільма «У бой ідуць адны «старыя», акцёр і рэжысёр з Узбекістана Рустам Сагдулаеў падняўся на сцэну, каб з рук намесніка прэм'ер-міністра Ігара Петрышэнкі атрымаць прыз Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За захаванне і развіццё традыцый духоўнасці ў кінамастацтве». Актрыса тэатра і кіно, асабліва вядомая сваімі ролямі ў фільмах Эльдара Разанава, Святлана Немаляева атрымала спецыяльны прыз Выканаўчага камітэта Садружнасці Незалежных Дзяржаў «Кіно без межаў» за развіццё культурнага супрацоўніцтва і ўмацаванне дружбы паміж народамі.

Разам з Генадзем Давыдзькам — з Марыяй Васілевіч ён быў вядучым цырымоніі адкрыцця «Лістапада» — ганаровыя госці кінафестывалю падышлі да штатыва і разбілі талерку. Напэўна, такая масавасць фармальна і вылучае сёлетнюю цырымонію.

Як бы гэта ні адбывалася, галоўнае здарылася: 25-ы «Лістапад» аб'яўлены адкрытым. І сёння гледачы пачынаюць глядзець конкурсныя праграмы, якіх на кінафестывалі шэсць, і працягваюць спазнаваць пазаконкурс. Са 167 карцін дакладна ёсць што выбраць: тут проста бездань праграм, сфакусаваных на спорце, кіно для дзяцей і юнацтва, кінематаграфістах-пачаткоўцах, славенскіх фільмах, работах Аньес Варда і іншым. Нарэшце, увагу прыцягваюць фестывальныя хіты, Ларс фон Трыер, Сяргей Лазніца, карціны з лонг-ліста «Оскара».

Сёння ж, 3 лістапада, у «Піянеры» адбудзецца адкрыццё — асобная цырымонія — «Лістападзіка», у якой паўдзельнічаюць прадзюсар Чын-ю Яо і рэжысёры Моаніка Сіймец і Алдзіяр Байракімаў, фільмы якіх трапілі ў конкурс. Абмеркаванне стужак «Лістападзіка» будзе адбывацца з удзелам мадэратараў — пісьменніцы і лаўрэата літаратурных прэмій «Пунсовыя ветразі» і «Запаветная мара» Яўгеніі Пастэрнак і аўтара кніг для падлеткаў і сцэнарыста Андрэя Жвалеўскага.

Рэкордная колькасць фільмаў сёлета ўдзельнічае ў Конкурсе нацыянальных кінашкол, што задумваўся як майстар-клас, аператварыўся ў паўнавартасную конкурсную праграму, у якой сёлета, дарэчы, прымуць удзел найвядомейшыя еўрапейскія кінашколы. Кінематаграфісты-пачаткоўцы, бо для іх гэтая секцыя найбольш цікавая, змогуць убачыць 25 работ, калі ў мінулым і пазамінулым гадах паказвалася 14 і 16.

Нацыянальны конкурс будзе паказвацца з 6 да 8 лістапада ў кінатэатры «Беларусь». Улічваючы апошнія хваляванні, у ім сёлета ўдзельнічае не 20, а 18 ігравых, дакументальных і анімацыйных карцін.

Як звычайна, фільмы, што ўдзельнічаюць у конкурсах «Лістапада» (на жаль, не ўсе, але ўсё ж) будуць прадстаўлены іх стваральнікамі — з імі ж пасля прагляду можна будзе абмеркаваць убачанае ў фармаце Q&A.

Вынікі конкурсаў стануць вядомыя на цырымоніі закрыцця кінафестывалю 9 лістапада зноў жа ў кінатэатры «Масква». Толькі адзначу: фільмы, што былі адабраны ў праграмы «Лістапада» ці атрымалі яго ўзнагароды, часта маюць добры працяг у фільмаграфіі аўтараў альбо фестывальным лёсе.

Асноўнымі пляцоўкамі Мінскага кінафестывалю сёлета з'яўляюцца кінатэатры «Цэнтральны», «Мір», «Піянер», «Беларусь», «Масква», «Falcon Club Буцік Кіно» і Музей гісторыі беларускага кіно.

Усё толькі пачынаецца.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

Музыка

Як гучыць восень

44-ы міжнародны фестываль мастацтваў «Беларуская музычная восень», арганізатарам і галоўнай пляцоўкай якога выступае Белдзяржфілармонія, пачаўся ў сталіцы. Гэтым разам у праграме — каля 20 канцэртаў найлепшых музыкаў і калектываў з 12 краін свету.

На працягу амаль месяца, да 28 лістапада, меламаны змогуць наведаць канцэрты на розны густ: сімфанічныя, джазавыя, харавыя, народныя музычныя вечары. Ёсць у праграме і некалькі цікавых прэм'ер. Так, 13 лістапада прагучаць творы сучаснага італьянскага кампазітара Раберта Малінэлі, музыку якога, падкрэсліваюць арганізатары «Беларускай музычнай восені», раней ніколі не чулі ў нашай краіне. А 18 лістапада будзе прадстаўлена сусветная прэм'ера — вялікая сімфонія айчыннага аўтара Ларысы Сімаковіч «Скарына. Вяртанне» — сем сцэн з жыцця асветніка і першадрукара, якія разам з хорам і аркестрам прадставіць рок-выканаўца Ян Жанчак.

Таксама ў межах фестывалю пройдзе цэлы музычны марафон, прымеркаваны да 80-годдзя галоўнага дырыжора Нацыянальнага акадэмічнага народнага аркестра імя Жыновіча прафесара Міхаіла Казінца.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

Прэм'ера

БЕЛАРУСЬ XVI СТАГОДДЗЯ НА СЦЭНЕ ВЯЛІКАГА ТЭАТРА

Як інтэрпрэтаваць мінулае, каб расказаць рамантычную гісторыю

Мы чакалі ад тэатра оперы і балета чыста беларускай пастаноўкі і дачакаліся «Анастасіі» — страшна прыгожага двухактовага балета пра Анастасію Слуцкую, татарскія напады і каханне. Музыка Вячаслава Кузняцова, лібрэта Анатоля Дзялендзіка (аўтара сцэнарыя кінафільма «Анастасія Слуцкая»), харэаграфія Юрыя Траяна і эпізод з беларускай гісторыі, які мы мала ведаем, таму можам па-рознаму абыгрываць, увасобіліся ў новай пастаноўцы Вялікага.

Тэатр, бывае, папракаюць у тым, што айчыннага прадукту ў ім не знойдзеш днём з агнём. Пакуль на яго сцэне спявае Кармэн і танцуе Жызэль, да беларускага гэта мае дачыненне толькі творчым складам каманды, што працуе над пастаноўкамі. Балет «Анастасія», што звяртаецца да XVI стагоддзя ў нашай гісторыі і жыцця вымушанай быць моцнай, каб абараніць сваіх дзяцей і горад, жанчыны, нейкім чынам запаўняе прабел у рэпертуары. Па-першае, праз гісторыю беларускай зямлі, па-другое, праз матэрыял беларускіх творцаў.

Вытанчанымі рухамі пад вартую асобнай увагі музыку Вячаслава Кузняцова артысты балета расказваюць гісторыю галоўнай гераіні: Анастасія мае пэўныя пачуцці да князя Міхаіла Глінскага, ці то ў сне, ці то насамрэч, але выходзіць замуж за выбранага бацькам Сямёна Алелькавіча. Саюз падмацоўваецца сапраўдным каханнем і абарочваецца сямейнай ідыліяй з дваімі дзеткамі, але жыццё князя Сямёна мусіць перарвацца праз рантоўны напад Хана Ахмата і яго дачкі Заіры. Апошняя хітрым і несправядлівым ударам нажом у спіну забівае князя, а Анастасія ў сетцы аказваецца падарункам Міхаілу Глінскаму. Другі акт аддадзены іх стасункам: Анастасія прагане Міхаіла, а ён выратоўвае яе падчас чарговага нападу татар.

У выпадках работы з такімі малавядомымі перыядамі застаецца шмат прасторы для аўтарскіх варыяцый і спакусы іх рамантызацыі. Што стала і з гісторыяй пра Анастасію Слуцкую: гістарычны фон з'яўляецца толькі кантэкстам, што рухае сентыментальны сюжэт і праяўляе герояў. Беларуская праваслаўная зямля церпіць ад вераломства іншаверцаў, але галоўнае тут усё ж любоўны трыкутнік — цудоўны саюз Анастасіі з Сямёнам, каб аб яго смерці больш перажывалі, цвёрдасць духу галоўнай гераіні, якая не прымае Міхаіла Глінскага, і ўчынак апошняга, ад рамантычнасці якога сэрца можа спыніцца, калі ён нягледзячы ні на што выратоўвае Анастасію і яе горад ад ліхадзеяў-татар.

Тэатр расказвае гісторыю з мінімалісцкімі, але шматграннымі дэкарацыямі, паветранымі сукенкамі і сабалямі на плячах, энергічным Ханам Ахматам, хітрым выгінаннем Заіры, настойлівым збіраннем войска Анастасіяй.

Другі раз запар — мы памятаем пастаноўку «Саламея», прэм'ера якой пераносілася бацькам з-за скаргі вернікаў — Вялікі тэатр расказвае гледачам пра жыццё рашучай, моцнай, смелай жанчыны, што аддана кахае, заварочвае свет вакол сябе і рухае гісторыю. Прычым расказвае з мінімалісцкімі, але шматграннымі дэкарацыямі, лёгкімі сукенкамі і сабалямі на плячах, энергічным Ханам Ахматам, хітрым выгінаннем Заіры, настойлівым збіраннем войска Анастасіяй.

Напэўна, ёсць у пастаноўцы рэверанс у бок праваслаўя, якое маецца на ўвазе ў дэкарацыях і палымяных зваротах Анастасіі да Бога ў цяжкую хвіліну. Ну і нічога, каб не абсалютныя злачынцы без прынцыпаў татары, хаця ў цэлым балет пазбегнуў спрошчаных абсалютаў, маўляў, калі каханне, дык назаўсёды, калі ты моцная, дык усіх пераможаш. Ёсць тут нават са зваротам да гісторыі адначасовае яе адмаўленне, таму што яна служыць толькі нагодай расказаць пра каханне (ці каханні), у якое можна як мага больш дадаць ад сябе.

Балет «Анастасія» звяртаецца да XVI стагоддзя ў нашай гісторыі і жыцця вымушанай быць моцнай, каб абараніць сваіх дзяцей і горад, жанчыны.

Але музыка, мова цела (усё ж балетнае мастацтва — вялікае) і незалежны шматок беларускай зямлі — у прэм'ернай пастаноўцы тэатра оперы і балета. Дакладна (калі не шукаць паўтораў і нестыковак) новы беларускі праект Вялікага, які перанёс нашае XVI стагоддзе на сцэну, паказвае, што зварот да гісторыі можа даць бездань магчымасцяў для стварэння відовішчнага балета.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
Фота Андрэя САЗОНАВА.

Выстаўка

ЗБОРная па мастацкіх відах...

«Беларусь і сучаснае мастацтва» — тэма, што яднае адразу некалькі плоскасцяў, у якіх могуць выказвацца не толькі гледачы і мастацтвазнаўцы. Але тэма патрабуе нават філасофскага разгляду. Пазачасовага — як сама Беларусь і само мастацтва. І вось пункт у прасторы і часе, дзе яны сыходзяцца...

Умоўна можна яго вызначыць па месцы правядзення выставачнага праекта «*ZBOR In Progress*», адпаведна, — гэта галерэя сучаснага мастацтва «Ў». Але гэта было б занадта проста для сучаснага мастацтва. І па факце аказваецца, што Беларусь можна шукаць па ўсім свеце (як творцаў, што яе прадстаўляюць ці пра яе ствараюць). І за праектам ZBOR фактычна можна было сачыць ужо некалькі дзесяцігоддзяў. Бо насамрэч тое маштабнае даследаванне гісторыі сучаснага мастацтва Беларусі ахоплівае гадоў 30 як мінімум, калі гэтае мастацтва стала вырывацца вонкі нягледзячы на гатоўнасць (ці негатоўнасць) айчыннага грамадства з ім сутыкацца.

Цяпер, канешне, можна называць канкрэтную дату, калі пачаў паўставаць выставачны праект ZBOR: даследчыцкая платформа KALEKTAR была створана групай мастакоў і куратараў у 2014 годзе, каб праз сеціва прадстаўляць беларускае мастацтва, што ствараецца цяпер. Але ж глеба рыхтавалася даўно — асобнымі аўтарамі ці ў супольнасці. Ды і сузаснавальнікі платформы KALEKTAR Сяргей Кірушчанка і Сяргей Шабохін добра вядомыя тым, хто ў Беларусі ходзіць на сучасныя выстаўкі. Іх было ўжо шмат за дзесяцігоддзі — яркіх і спрэчных, канцэптуальных і часам адчайных — калі мастацтва імкнулася, як люстэрка, адлюстраваць нас жа сённяшніх, паказаць адбіткі, зафіксаваныя творцамі з пільным поглядам на людзей ды на жыццё. І ніхто ж не абяцаў, што гэты погляд будзе «адфоташоплены». Ні ў якім разе! — заклікалі мастакі. Толькі непрыхаваны (але мы не заўсёды бачым сябе ў парадней форме?) і лепш, каб канцэптуальны. Ох!..

Не, куратары праекта «Zbor in progress» Максім Тымінько і Андрэй Дурэйка выдатна ведаюць, што гэта такое. І справядліва разлічваюць, што глядач будзе цягнуцца ўслед за імі, уздымаць свой узровень разумення мастацтва. Недзе так і ёсць: нашых творцаў, што практыкуюць сучаснае мастацтва, разумеюць (і з задавальненнем прымаюць на жыхарства і з выстаўкамі) у розных краінах. І з умоўным «зборам» беларускага сучаснага мастацтва ўжо азнаёміліся нашы суседзі ў Польшчы і ва Украіне (пасля чаго рэзананс і адзнакі былі асабліва значнымі). І вось Радзіма... Нібыта прымяраліся і наважваліся, рызыкавалі і шукалі месца пад сонцам. Тое, што яно ў прынцыпе цяпер ёсць, — ужо прагрэс, бо калі нейкія галерэі заяўляюць сучаснасць як прыярытэт, гэта гаворыць пра тое, што запыт на яе ёсць. Мастакі ідуць!

Іх нямала. Для выстаўкі ў Мінску творы адбіралі, каб прадставіць найбольш важныя тэндэнцыі, у якіх выяўляюцца беларускія мастакі. Мінская выстаўка прадстаўляе больш чым пяцьдзясят творцаў, якія жывуць і працуюць як у нашай краіне, так і за яе межамі. Разам — больш за дзвесце работ, што былі створаны з канца 80-х гадоў мінулага стагоддзя да нашых дзён у розных кірунках. Але ёсць такія творы, з якімі складана пазнаёміцца наўпрост, але неабходна, і дапамагае вялікі экран і медыяпрэзентацыя: арыгінальныя відэатворы больш чым дваццаці аўтараў, рэдкія дакументальныя відэаматэрыялы асобных перформансаў і мастацкіх акцый. І як ва ўсім гэтым разабрацца з ходу, калі не ведаў (назіраў) перадгісторыю? Таму прадумана і суправаджэнне праекта: сустрэчы з мастакамі, лекцыі, дыскусіі, куратарскія экскурсіі па экспазіцыі, якая прадоўжыцца да канца лістапада.

Жанна ГРАК:
інсталяцыя «Насценны малюнак».

Але найбольш важна нават не гэта, таму што любая экспазіцыя мае ўласцівасць заканчыцца. Сам праект будзе працягвацца ўсё адно і скрупулёзна фіксаваць і замацоўваць у гісторыі імёны і творы праз стварэнне анлайн-калекцыі, якая фарміруецца праз экспертныя ацэнкі і меркаванні. Яна ўжо змяшчае больш за 150 твораў. І тут не мае значэння, у якой частцы свету жыве аўтар. Тут яны ўсе беларускія, тут яны працягваюць весці дыялог з тымі, хто застаецца ў галоўнай прасторы, якую сучаснае мастацтва імкнецца ўдасканальваць. А яно, якое б ні было — іранічнае ці інтрыгуючае, гучнае ці спрэчнае, — усё адно пра нас. Не падменіш. Не падманеш...

Ларыса ЦІМОШЫК.

Информационное сообщение о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в г. Смолевичи

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	г. Смолевичи, ул. Советская, 125. Смолевичский райисполком, зал заседаний, 04.12.2018 г в 15.00
3	Продавец и его адрес	г. Смолевичи, ул. Советская, 125, Смолевичский райисполком
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624850100005000819 г. Смолевичи, ул. Михайловская (участок № 2) Лот № 2 – площадь 0,1137 га, кадастровый номер 624850100005000822 г. Смолевичи, ул. Короткевича (участок № 2) Лот № 3 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624850100008000730 г. Смолевичи, ул. Владимира Купревича, 27 Лот № 4 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624850100008000528 г. Смолевичи, ул. М.Огинского, 11 Лот № 5 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624850100008000735 г. Смолевичи, ул. Утульная, 5 Лот № 6 – площадь 0,1500, кадастровый номер 624850100009000001 г. Смолевичи, ул. С. Станюты, 46 Лот № 7 – площадь 0,1498 га, кадастровый номер 624850100001001009 г. Смолевичи, ул. Ивана Шамякина, д. 1
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельных участков	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома)
7	Начальная стартовая цена	Лот № 1 – 30 000 рублей; Лот № 2 – 30 000 рублей; Лот № 3 – 17 000 рублей; Лот № 4 – 17 000 рублей; Лот № 5 – 17 000 рублей; Лот № 6 – 17 000 рублей; Лот № 7 – 17 000 рублей
8	Условия аукциона	А) продажа по цене не ниже начальной; Б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь; В) наличие не менее двух участников; Г) без права предоставления рассрочки; Д) получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство одноквартирного жилого дома. Восстановить границы земельного участка за счет средств победителя аукциона либо единственного участника несостоявшегося аукциона. Приступить к занятию (освоению) земельного участка в течение одного года со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения прав на него
9	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней со дня подписания протокола по результатам проведения аукциона
10	Сумма задатка и реквизиты продавца	10 % от начальной стартовой цены на р/с BY98 AKBB36410000006696200000, БИК AKBBBY21612 ЦБУ 621 г. Смолевичи, филиала 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, пр-т Революции, 47 УНП 600014139, ОКПО 04064735 (с пометкой «задаток за земельный участок»)

Расходы по организации и проведению аукциона: лот № 1 – 1711,97, лот № 2 – 17931,33, лот № 3 – 864,54, № 4 – 78,40, № 5 – 864,54, № 6 – 73,50, № 7 – 1902,35, затраты на публикацию и размещение в сети Интернет информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона. Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры».

Порядок предварительного ознакомления на местности с продаваемым земельным участком – каждый четверг с 9.00 до 13.00.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни по адресу: г. Смолевичи, ул. Советская, д. 119.

Окончательный срок приема заявлений – 28.11.2018 г. 17.00.

Контактный телефон (8 01776) 2-73-42.

Для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

– заявление на участие в аукционе по установленной форме;

– документ подтверждающий внесение суммы задатка (задатков);

– физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт) покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если интересы покупателя представляет это лицо).

РУП «Белпочта», Минский филиал объявляет о проведении переговоров (без процедуры предварительного квалификационного отбора с улучшением предложений для переговоров) по выбору подрядной организации для выполнения строительных работ по объекту: «Гидравлические испытания и гидропневмопромывки систем теплоснабжения (второй этап)»

Предложения для переговоров принимаются до 09.00 9 ноября 2018 года:

– почтой по адресу: 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 5/3 (с отметкой «в комиссию по проведению переговоров»);

– нарочным по адресу: 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 5/3, каб. 109 (понедельник – четверг – с 8.30 до 17.15, пятница – с 8.30 до 16.15).

Контакты для получения дополнительной информации: отдел эксплуатации зданий и сооружений Минского филиала РУП «Белпочта» – тел. 2648988).

УНП 101120215

РЕЗУЛЬТАТЫ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ШАГАЕМ В ШКОЛУ С ШАГОВИТА!»

shagovita В КАЖДОМ ШАГЕ

Организатор рекламной игры: ЗАО «Сэлмон-Графикс», юридический адрес: 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, 22, пом. 11, ком. 43.

УНП 100843219, зарегистрировано решением Минского горисполкома от 2 декабря 2008 г.

Рекламная игра называется «Шагаем в школу с Шаговита!».

Срок проведения рекламной игры: в период **с 10 августа 2018 года по 6 ноября 2018 года** (включая периоды розыгрышей и вручения призов).

Территория проведения рекламной игры: фирменные магазины ЗАО ТД «Шаговита», расположенные на территории Республики Беларусь.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3346, выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 7 августа 2018 г.

В рекламной игре приняло участие 15 472 (пятнадцать тысяч четыреста семьдесят два) физических лица.

Призовой фонд разыгран полностью.

Список победителей рекламной игры **«Шагаем в школу с Шаговита!»**

№ п/п	Номер Участника	ФИО победителя	Населенный пункт
Розыгрыш № 1			
Приз № 1 – смартфон Apple iphone 7 32 gb black стоимостью 1440,00 белорусских рублей + денежный приз в размере 196,94 белорусского рубля			
1	26 407	Стешенок Екатерина Анатольевна	г. Гомель
Приз № 2 – подарочный сертификат «Shagovita» на сумму 50 белорусских рублей. Срок действия сертификата – по 31.12.2018 г.			
2	22157	Бегунов Андрей Владимирович	г. Минск
3	22257	Матиевская Анна Игоревна	г. Минск
4	22357	Титовец Екатерина Александровна	г. Минск
5	22457	Винокурова Галина Михайловна	г. Гомель
6	22557	Фролова Александра Анатольевна	г. Минск
7	22657	Волкова Лариса Викентьевна	г. Вилейка
8	22757	Беспуда Светлана Николаевна	г. Брест
9	22857	Карпович Елена Сергеевна	г. Калинковичи
10	22957	Богданович Андрей Сергеевич	г. Калинковичи
11	23057	Одинец Наталья Владиславовна	г. Жодино
12	25157	Стасько Наталья Васильевна	г. Гродно
13	23257	Кожецкий Андрей Мечиславович	г. Гродно
14	23357	Шиманович Елена Ивановна	г. Минск
15	23457	Давыдов Владимир Александрович	г. Могилев
16	23557	Кацубо Светлана Ивановна	г. Гомель
17	23657	Петухова Елена Александровна	г. Полоцк
18	23757	Шталь Регина Сергеевна	г. Солигорск
19	23857	Костюков Александр Анатольевич	г. Круглое
20	23957	Чайко Сергей Николаевич	г. Осиповичи
21	24057	Наранович Ирина Николаевна	г. Минск
22	24157	Каленкович Наталья Николаевна	г. Лунинец
23	24257	Дирша Снежана Владимировна	г. Волковыск
24	24357	Терешкова Анна Леонидовна	г. Барановичи
25	24457	Бохан Елена Михайловна	п. Юбилейный
26	24557	Кравцова Алеся Викторовна	г. Могилев
27	24657	Тараненко Инна Валерьевна	г. Минск
28	24757	Лукашевич Анастасия Игоревна	г. Лида
29	24857	Стрижонок Дмитрий Александрович	г. Витебск
30	24957	Казакевич Татьяна Евгеньевна	г. Могилев
31	25057	Харитонова Янина Владимировна	г. Могилев
Розыгрыш № 2			
Приз № 1 – смартфон Apple iphone 7 32 gb black стоимостью 1440,00 белорусских рублей + денежный приз в размере 196,94 белорусского рубля			
1	10357	Врубель Екатерина Ивановна	г. Брест
Приз № 2 Подарочный сертификат «Shagovita» на сумму 50 белорусских рублей. Срок действия сертификата – по 31.12.2018 г.			
2	17210	Летун Дарья Сергеевна	г. Брест
3	17310	Петровский Николай Николаевич	г. Могилев
4	17410	Синчук Марина Валерьевна	г. Минск
5	17510	Скакун Екатерина Владимировна	аг. Слобода
6	17610	Ярошевич Полина Сергеевна	г. Минск
7	17710	Богомья Алла Николаевна	г. Мазолово
8	17810	Ахрем Дмитрий Вячеславович	г. Брест
9	20710	Зарембо Ирина Алексеевна	г. Минск
10	17910	Самакалева Ольга Павловна	г. Витебск
11	18010	Остроушко Светлана Эдуардовна	г. Минск
12	18110	Протасеня Инна Александровна	г. Солигорск
13	18210	Власова Юлия Олеговна	г. Могилев
14	18310	Воронцова Екатерина Геннадьевна	г. Могилев
15	18410	Янушкевич Анастасия Викторовна	г. Минск
16	18510	Телешева Алла Андреевна	п. Ченки
17	18610	Гриневич Инна Григорьевна	г. Лунинец
18	18710	Будай Марина Сергеевна	г. Минск
19	18810	Овчинникова Ирина Александровна	г. Гомель
20	18910	Щурок Александр Анатольевич	г. Борисов
21	19010	Чакур Ксения Олеговна	г. Солигорск
22	19110	Цудило Екатерина Павловна	г. Пинск
23	19210	Кунда Екатерина Валерьевна	г. Минск
24	19310	Валько Раиса Владимировна	г. Жодино
25	19410	Шиляева Светлана Владимировна	г. Брест
26	19510	Абрамчук Наталья Леонтьевна	г. Брест
27	19610	Орлова Кристина Александровна	г. Минск
28	19710	Сердюков Юрий Владимирович	г. Могилев
29	19810	Чуевская Елена Николаевна	г. Минск
30	19910	Чечура Анна Владимировна	г. Солигорск
31	20010	Ефремова Ольга Владимировна	г. Витебск
32	20110	Широгородская Нина Васильевна	г. Гомель
33	20210	Лемешкова Ольга Владимировна	г. Минск
34	20310	Корунная Марина Николаевна	г. Витебск
35	20410	Овсянникова Ольга Викторовна	г. Гомель
36	20510	Карпикова Екатерина Петровна	г. Белыничи
Розыгрыш №3			
Приз № 1 – Смартфон Apple iphone 7 32 gb black, стоимостью 1440,00 белорусских рублей + денежный приз в размере 196,94 белорусских рублей			
1	02492	Ярута Наталья Александровна	г. Минск
Приз№ 2 – подарочный сертификат «Shagovita» на сумму 50 белорусских рублей. Срок действия сертификата – по 31.12.2018 г.			
2	32594	Стельмашук Ангелина Васильевна	г. Брест
3	32694	Куделич Людмила Валерьевна	г. Пинск
4	32794	Степанюк Кристина Игоревна	г. Брест
5	32894	Непарко Юлия Владимировна	г. Минск
6	32994	Кондратчук Ярослава Владимировна	г. Минск
7	33094	Козельцева Наталья Павловна	г. Брест
8	33194	Рогова Ольга Петровна	г. Минск
9	33294	Бегиашвили Лариса Алексеевна	г. Гомель
10	33394	Дегтярева Татьяна Викторовна	г. Минск
11	33494	Бритько Валерия Валерьевна	г. Гродно
12	33594	Бычкова Татьяна Дмитриевна	г. Гомель
13	33694	Шеметуха Светлана Валентиновна	г. Брест
14	00227	Шмигельская Ирина Леонидовна	г. Пинск
15	33894	Оверчук Андрей Викторович	г. Брест
16	33994	Шацкая Наталья Витальевна	г. Брест
17	34094	Шушкевич Зарина Васильевна	г. Лида
18	34194	Рудаков Евгений Александрович	г. Витебск
19	34294	Вакульчик Татьяна Ивановна	г. Брест
20	34394	Адамович Ольга Сергеевна	г. Минск
21	34494	Прудникова Тамара Николаевна	г. Могилев
22	34594	Дуло Виктория Александровна	г. Гродно
23	34694	Грабинский Сергей Перович	г. Минск
24	34794	Дубцова Татьяна Семеновна	г. Гомель
25	34894	Крупская Юлия Николаевна	г. Гомель
26	34994	Кивака Денис Владимирович	г. Брест
27	35094	Кляшторная Светлана Васильевна	г. Новополоцк
28	35194	Чубис Ирина Владимировна	г. Борисов
29	35294	Терлецкий Игорь Анатольевич	г. Брест
30	35394	Оберемок Ирина Станиславовна	г. Минск
31	35494	Михайлова Ольга Александровна	г. Гродно
32	35594	Тимощенко Елена Викторовна	г. Гродно
33	35694	Акопян Тагуш Овиковна	г. Гомель
34	35794	Рупека Елена Александровна	г. Брест
35	00027	Сеньковец Владимир Иванович	г. Пинск
36	00127	Садюкевич Екатерина Леонидовна	г. Солигорск
Приз № 3 – сертификат на туристические услуги на поездку в Диснейленд, на двоих, стоимостью 3000,00 белорусских рублей + денежный приз в размере 430,05 белорусских рублей.			
37	085261	Бухалко Диана Игоревна	г. Минск

Телефон горячей линии по вопросам проведения рекламной игры + 375 29 505 05 32 (в рабочие дни с 10.00 до 17.00).

Извещение об открытом аукционе по продаже земельного участка в частную собственность гражданам для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Организатор аукциона – Жемчужненский сельский исполнительный комитет Барановичского района Брестской области

№ п/п	Месторасположение земельного участка, адрес, кадастровый номер участка	Характеристика инженерных коммуникаций	Площадь земельного участка, га	Назначение участка	Начальная цена объекта, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы по формированию и регистрации земельного участка и проведению аукциона, руб.
1	Республика Беларусь, Брестская область, Барановичский район Жемчужненский с\с, аг. Жемчужный, ул. Изумрудная, 7, кадастровый номер 120481503601000557	Участок свободен от застройки, рядом водопровод, газопровод, линия электропередачи, грунтовая дорога	0,1673 га	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	3131,86	313,19	1680,59 + расходы на размещение информации в СМИ

1. Аукцион состоится 6 декабря 2018 года в 15.00 в здании Барановичского райисполкома по адресу: Республика Беларусь, Брестская область, г. Барановичи, ул. Советская, 79, библиотека райисполкома.

2. Условия аукциона:

– наличие не менее двух участников.

3. Продажа земельного участка производится гражданам Республики Беларусь, постоянно проживающим на территории Республики Беларусь или приравненным к постоянно проживающим, в соответствии с законодательством.

4. Шаг аукциона к начальной цене земельного участка – 10 %.

5. Для участия в аукционе необходимо в сроки, указанные в извещении, представить в комиссию по проведению аукциона заявление. К заявлению прилагают:

– заверенную банком копию платежного поручения (квитанции) о внесении задатка;

– копию документа, удостоверяющего личность, (паспорт) покупателя или его доверенного лица;

– доверенность, удостоверенную нотариально, если в аукционе участвует представитель физического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

6. Сумма задатка перечисляется до 3 декабря 2018 года до 17.00 на расчетный счет BY25AKBB36412110500311300000, фил. 802 ОАО АСБ «Беларусбанк» код AKBBBY21802 УНП 200046491.

Адрес банка: Брестская область, г. Барановичи, б-р Штоккерау, д. 8а.

Получатель: Жемчужненский сельский исполнительный комитет, 225316, Брестская область, Барановичский район, аг. Жемчужный, ул. Ленина, д. 5.

Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Аукцион признается несостоявшимся, если заявление на участие подано менее чем двумя участниками, предмет аукциона может быть продан по начальной цене + 5 % единственному участнику аукциона.

7. Победитель аукциона либо единственный участник аукциона обязан: оплатить в течение 10 дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка стоимость объекта продажи и затраты, связанные с подготовкой и проведением аукциона, по оформлению государственной регистрации создания земельного участка, а также затраты, связанные с размещением извещения о проведении аукциона в средствах массовой информации.

8. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи:

каждый четверг недели после опубликования настоящего извещения в СМИ по предварительной записи в комиссии по телефонам: (8-0163) 656023, 656009.

9. Продажа земельных участков производится без изменения их целевого назначения.

10. Заявления на участие в аукционе принимаются после размещения извещения о проведении аукциона в СМИ в рабочие дни с 6 ноября 2018 года в комиссии с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 в Жемчужненском сельисполкоме. Последний день приема документов – 3 декабря 2018 года до 17.00. Заключительная регистрация участников аукциона – 6 декабря с 14.00 до 15.00.

К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

11. Участник, ставший победителем аукциона, после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; не позднее 10 дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка возместить расходы по формированию и регистрации земельного участка и затраты на подготовку и проведение аукциона; внести плату за земельный участок; не позднее 12 дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка произвести регистрацию права частной собственности на земельный участок, подписать соглашение с Жемчужненским сельисполкомом о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по продаже земельного участка в частную собственность гражданина Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома.

У ЧАКАННІ «ВЯЛІКАЙ ДЭПРЭСІІ»

Ці ўдасца пазбегнуць глабальнага фінансавага калапсу?

Дзесяць гадоў таму — у 2008-м — разгарнуўся сусветны фінансавы крызіс. Нагадаем, адразу крах пачаўся на іпатэчным рынку ЗША пасля крушэння аднаго з найбуйнейшых у свеце інвестыцыйных банкаў Lehman Brothers. Яго банкруцтва лічыцца зыходным пунктам глабальнага фінансавага крызісу. Зараз сусветная эканоміка апынулася пад новым ударам. Пры гэтым большасць краін, якія пацярпелі ад мінулага крызісу, дасюль не змаглі пераадолець яго наступстваў. Да такой несуцяшальнай высновы прыйшлі эксперты Міжнароднага валютнага фонду (МВФ). У грунтоўным даследаванні арганізацыі былі прааналізаваны пакачыкі развіцця 180 дзяржаў свету. Калі чакаць чарговай «вялікай дэпрэсіі»?

Доўг — 182 трыльёны долараў

Сусветная эканоміка — на парозе чарговага фінансавага краху. Цяпер яго трыгерам абяцае стаць велізарны сумарны доўг краін свету. Напярэдадні крызісу 2008 года сярэднія суадносіны глабальнага доўгу да ВУП складалі 36 працэнтаў, а зараз — больш за 50 працэнтаў. Сума астранамічная — 182 трыльёны долараў. Міжнародны валютны фонд папярэджвае: калі фінансавую сістэму не ўдасца рэфармаваць, калапсу не пазбегнуць.

Эксперты арганізацыі канстатуюць: урады большасці краін правалілі практычна ўсе рэформы, якія патрабаваліся для абароны банкаўскай сістэмы — у першую чаргу ад рызыкоўных і неабдуманых дзеянняў фінансістаў, якія выклікалі магутную ланцуговую рэакцыю абвалу дзесяць гадоў таму.

У МВФ прызнаюць: нейкія ўрокі за мінулае дзесяцігоддзе рэгулятарам удалося спасцігнуць — гэта і павелічэнне банкаўскіх рэзерваў, і ўзмацненне жорсткасці нагляду за фінансавым сектарам, але, як адзначаюць у фондзе, прынятых мер аказалася недастаткова.

«Як правіла, рызыкі павышаюцца ў адносна спакойныя перыяды (як цяпер) — з нізкімі працэнтнымі стаўкамі і кантраляванай валацільнасцю. Але гэтыя рызыкі могуць распаўсюдзіцца на іншыя, неабароненыя часткі фінансавай сістэмы», — адзначаецца ў справаздачы.

Адной з крыніц новага крызісу можа стаць Кітай, дзе да пагрозлівых маштабаў пашырыўся сектар ценявога крэдытавання. Аб'ём гэтага сектара дасягнуў амаль сямі трыльёнаў долараў. У МВФ лічаць, што гэтая «бурбалка» здольная абрынуць эканоміку краіны і запусціць новы азіяцкі крызіс, аналагічны абвалу 1997 года. Яшчэ адна нагода для апаскі — рост міжнародных банкаў накшталт JPMorgan і Industrial and Commercial Bank of China ў маштабах, якія перасягаюць найбуйнейшыя фінансавыя ўстановы напярэдадні крызісу 2008 года.

Спускавы кручок

Драматычныя падзеі ў сусветнай эканоміцы і гандлі адбудуцца ўжо налета, заявілі ў МВФ. Аб'ём глабальнага валавога ўнутранага прадукту знізіцца на 1,9 працэнта, а аб'ём міжнароднага тавараабароту скароціцца на 17 працэнтаў, падлічылі ў арганізацыі. Іншымі словамі, планета сутыкнецца з чарговым усёахопным крызісам, які па сваім напале і наступствах можа перасягнуць крызіс 2008—2009 гадоў. Штуршком да яго паслужыць гандлёвая вайна паміж ЗША і Кітаем.

«Гандлёвыя войны страшныя не самі па сабе. Справа ў тым, што сусветная эканоміка ў прынцыпе саспела для чарговага поўнамаштабнага крызісу цыклічнага характару, — заўважыў у гутарцы з news.ru дырэктар Інстытута стратэгічнага аналізу ФБК Ігар Мікалаеў. — Што рабіць, такая сутнасць рынкавай эканомікі. Калі прасачыць з пачатку 1970-х гадоў, крызісы ў ёй адбываліся з перыядычнасцю ў 8-10 гадоў. У тым, што зусім хутка наступіць новы, асабіста я ніколькі не сумняваюся. На сусветных фондавых рынках цяпер назіраюцца адны суцэльныя «бурбалкі», асабліва вялікая — на амерыканскім».

Узмацненне гандлёвай напружанасці, геапалітычнай нестабільнасці і палітычнай нявызначанасці ў найбуйнейшых эканоміках, гаворыцца ў дакладзе, можа выклікаць «раптоўнае пагаршэнне настрояў інвестараў, справакаваўшы магутнае падзенне на сусветных рынках капіталу і рэзкае ўзмацненне жорсткасці глабальных фінансавых умоў». Паводле ацэнак МВФ, краіны з эканомікай, якая развіваецца (без уліку Кітая), рызыкуюць сутыкнуцца з адтокам капіталу ў аб'ёме больш за сто мільярдаў долараў на працягу чатырох кварталаў запар, што па маштабе супастаўна з сусветным фінансавым крызісам 2008 года.

У Кітаі фінансавыя ўмовы засталіся «ў цэлым стабільнымі» дзякуючы змякчэнню грашоваКрэдытнай палітыкі цэнтральнага банка, заявіў МВФ. Як вядома, у кастрычніку Цэнтрабанк КНР рэзка знізіў рэзервовыя патрабаванні для банкаў, даўшы рынку ліквіднасць больш чым на трыльён юаняў. Рэгулятар абвясціў аб зніжэнні з 15 кастрычніка рэзервовых патрабаванняў для большасці банкаў — гэта ўжо чацвёрты такі крок сёлета.

Спускавым кручком крызісу дзесяцігадовай даўнасці паслужыў крах амерыканскага інвестыцыйнага банка Lehman Brothers, нагадвае эксперт. А зараз, пераканаы ён, такім выступіць менавіта зацяжны гандлёвы канфлікт паміж дзвюма найбуйнейшымі эканомікамі свету. Нездарма асноўнай тэмай штогадовага пасяджэння МВФ, якое прайшло на Балі, цалкам чакана стаў пратэкцыянізм, піша іспанская газета ABC. Паводле ацэнак аналітыкаў фонду, у выпадку развіцця горшага сцэнарыя гандлёвых войнаў, развязаных прэзідэнтам ЗША Дональдам Трампам, сусветная эканоміка панясе шкоду ў 1,52 трыльёна долараў. Гэта супастаўна з памерам ВУП Іспаніі ці Расіі. «На гарызонце з'явіліся аблокі», — вобразна выказаўся галоўны эканаміст арганізацыі Морыс Обстфельд.

Хваля дэфолтаў

Павышэнне ключавой стаўкі ў Злучаных Штатах можа справакаваць хвалю дэфолтаў у краінах, якія развіваюцца, прагназуе агенцтва Bloomberg. У такіх краін назапасіліся вялікія даўгі ў доларах, а ва ўмовахператоку капіталу ў ЗША долар умацоўваецца і эканомікам, якія развіваюцца, становіцца складаней пагашаць валютныя крэдыты. Каб раздаваць даўгі, Аргенціна афарміла новую пазыку ў МВФ на рэкордную суму ў $57 млрд. Падобная сітуацыя ў Турцыі, ПАР і многіх іншых краінах. «Рынкі, якія развіваюцца і занадта моцна залежаць ад долара і імпарту нафты, — самыя ўразлівыя», — ацаніў сітуацыю старшы эканаміст ганконгскага Maybank Kim Eng Хак Пінь Чуа.

Калі крызіс 2008 года пачаўся з іпатэчнай закрэдытаванасці фізічных асоб, то зараз пазычальнікамі выступаюць маштабныя бізнес-структуры. Апошнія дзесяць гадоў яны карысталіся мяккай грашовай палітыкай і актыўна нарошчвалі карпаратыўныя даўгі. Калі-небудзь гэтыя даўгі прыйдзецца аддаваць. Дзесяць гадоў таму сусветныя цэнтрабанкі пачалі змагацца з крызісам зніжэннем ключавых ставак. Ужыць той жа самы метад у 2018 годзе будзе нашмат складаней, папярэджвае галоўны эканаміст Swiss Re Institute Жан Хегелі. Справа ў тым, што цэнтрабанкі да гэтага часу не аднавілі ключавыя стаўкі да тых значэнняў, што былі да крызісу 2008-га. З-за гэтага апусціць стаўкі гэтак жа моцна, як дзесяць гадоў таму, проста не атрымаецца. Доля рынкаў, якія развіваюцца, у глабальным ВУП па парытэце пакупной здольнасці цяпер складае 60 працэнтаў, а напярэдадні крызісу было 45. Гэта сведчыць аб тым, што развітыя краіны так і не аднавіліся пасля ўдару 2008 года.

Нафта — яшчэ адзін фактар рызыкі. Чылі, Турцыя, Тайвань, Егіпет і нават Індыя з Кітаем моцна залежаць ад імпарту энерганосьбітаў. Калі «чорнае золата» падаражэе, выдаткі на яго закупку ў гэтых краінах моцна вырастуць. Некаторыя аналітыкі і ўвогуле чакаюць павышэння расцэнак да 100 долараў за барэль. Такі сцэнарый паскорыць наступленне фінансавага крызісу на рынках, якія развіваюцца.

Еўраскептыкі і «бурбалка»

У Італіі да ўлады прыйшлі папулісты і еўраскептыкі — і амаль адразу загаварылі аб магчымай адмове ад еўра і вяртанні да ліры. Прэса нават прыдумала новае слова для патэнцыйнага выхаду Італіі з ЕС — Quitaly. Тут англійскае слова quit (у перакладзе «выходзіць» або «адмаўляцца») аб'яднаны з Italy, гэта значыць з Італіяй. Па такой жа формуле прыдумана слова брэксіт. Дзяржаўны доўг Італіі перавышае 2 трлн еўра — гэта больш, чым у любой іншай краіны ў Еўрасаюзе. У адносінах да ВУП доўг складае 130 працэнтаў — яшчэ адзін антырэкорд італьянскай эканомікі. Незалежна ад таго, выйдзе Італія з ЕС або не, цесныя эканамічныя сувязі італьянскага бізнесу з астатняй Еўропай могуць пацягнуць на дно ўсе краіны Еўрасаюза.

Вялікабрытанія — яшчэ адна небяспечная кропка. Краіна быццам бы вырашыла пакінуць ЕС у сакавіку 2019 года, але так і не дамовілася з Еўрасаюзам аб умовах выхаду. Да гэтага часу не выключаны варыянт «жорсткага» выхаду, пры якім брытанскія кампаніі пазбавяцца ўсіх ільгот у Еўропе. Гэта негатыўна адаб'ецца на брытанскіх банках і эканоміцы ў цэлым, што пацягне за сабой «заражэнне» спалучаных эканомік Старога Свету.

Агенцтва Bloomberg знайшло краіны, якія выжылі ў крызіс 2008—2009 гадоў. Такімі дзяржавамі аказаліся Аўстралія, Канада, Швецыя і Нарвегія. З надыходам мінулага крызісу ў гэтых краінах не спыніўся рост эканомікі. Напрыклад, ВУП Аўстраліі безупынна расце цягам 27 гадоў. Аднак бум у эканоміцы надзьмуў «бурбалку» на мясцовых рынках нерухомасці. Дамы і кватэры ў буйных гарадах Аўстраліі і Канады б'юць рэкорды практычна штомесяц — толькі ў Сіднеі за 27 гадоў кошт квадратнага метра павялічыўся ў пяць разоў. Значная частка нерухомасці купляецца ў іпатэку, і, як вынік, разам з цэнамі расце закрэдытаванасць насельніцтва. Калі «бурбалка» лопне, самыя паспяховыя эканомікі на планеце могуць стаць новай крыніцай праблем.

МВФ прагназуе, што сусветнай эканоміцы для прадухілення «вялікай дэпрэсіі» прыйдзецца пераадолець многія выклікі. Экс-прэм'ер Вялікабрытаніі Гордан Браўн адзначыў, што глабальная эканоміка, як лунацік, рухаецца наўпрост у фінансавы крызіс. Небяспека новай «вялікай дэпрэсіі», на думку Браўна, у тым, што цяпер з ёй проста няма каму спраўляцца.

Захар БУРАК.

МОДА ЯК ВЕЧНАЯ ГАРМОНІЯ

Таццяна Сямёнава — пра рэдкую прафесію траблшутар стылю

«Каб адкрыць бізнес, я прадала кватэру», — упершыню для СМІ прызнаецца Таццяна Сямёнава, больш вядомая для тысяч сваіх падпісчыкаў як TanyaGoldMay. Блог яе жыцця кранае чытача да глыбіні душы, разбівае сэрца і выклікае лёгкія дрыжыкі. Яна прайшла праз агонь, ваду, а засталася ўсё такая ж. Бадзёрая, прыгожая, добрая да людзей.

Сёння Таццяна займае рэдкую нішу — траблшутар стылю. Спецыяльна для «Звязды» яна расказала пра ценявы бок моды, пра тое, што можна замарозіць красу і адчуваць сябе ў 50 прыгажэйшай, чым у 20. Чаму і маршчыны, і лішні кілаграм — гэта індывідуальнасць, якая ў цане? Ці ёсць любоў да новай жонкі былога мужа, іх дзяцей? Мужчыны могуць пайсці заварыць гарбаты, бо гутарка пойдзе пра тое, як маці адной выхаваць з сына сапраўднага байца па жыцці. Цікава?

Шэрая моль — стан душы, не гардэроба

Яна адмовілася ад вучобы ў Шчукінскім вучылішчы тады, калі конкурс на месца складаў больш за сотню чалавек. Дачка славутага савецкага архітэктара, Таццяна Сямёнава расла ў казачнай атмасферы: дзверы дома былі адчынены для таленавітых мастакоў, музыкантаў, а сэрца — для тэатра і мастацтва. Яна пайшла па слядах бацькі, стаўшы архітэктарам. А далей шэраг адукацый: мастацтвазнавец, эканаміст, псіхолаг. Сёння Таццяна вяжа ўнікальнае адзенне, ладзіць выстаўкі.

«Траблшутар стылю. Гучыць страшнавата. Што гэта такое і з чым яго есці?» — пытаю.

«Усё ў жанчыне залежыць ад душы. Як яна адчувае сябе? Унутрана зацiснутая праблемамі, жанчына не можа да канца зразумець, якая яна. А вы заўважалі, як у кіно паказваюць пакаёвак, абслуговы персанал? У іх уніформа колеру «моль». Незаўважная, — адказвае гераіня. — Накрытыя сваімі праблемамі, мы становімся падобныя на гэтую шэрую моль — нас не відаць. У такім стане не сустрэнеш каханне, не пабудуеш поспех. А калі выраўшаеш унутранае, здымаеш блокі, няўпэўненасць — становішся яркай. І робіш тое, што, можа, хацела рабіць заўжды, але былі бар'еры. Гэта і ёсць траблшутар стылю. Дапамога не толькі ў афармленні сябе знешне, а афармленні як асобы. Пошук стылю як індывідуальнай сілы, стрыжня, якія кожная з нас выпакутавала».

Мода Таццяну цікавіць не як тое, што сёння носім кеды з шубай, заўтра — звярыныя і зміяныя прынты, і заўсёды — паліто колеру «вярблюд». Не, мода як вечнае, гармонія, змяшэнне фарбы і фактуры, як легендарная Марына Абрамовіч з уменнем камбінаваць фантастычныя ўпрыгажэнні, як сакрэт маладосці ў старасці ад мадэльера Віўен Вествуд.

Мода на маршчынку, лішні кілаграм

«Сёлета Канстанцін Панамароў робіць паказ калекцыі шуб. Ён запрасіў у мадэлі — увага! — не юных дзяўчат, а жанчын майго ўзросту, мяне ў тым ліку, — кажа Таццяна. — Я атрымаю захапляльную пробу пяра — упершыню выйду на дэфіле. Цяпер свет рухаецца да чаго? Мадэль не павінна быць маладой, прыгожай. Не, толькі індывідуальнай! Гэта канцэпцыя адзення для нас з вамі, не заводлівае штосьці, а паўсядзённае, даступнае».

Так званы бодзі-пазітыў, калі любіш кожную маршчынку і лішні кілаграм, даўно выйшаў на першае месца ў ЗША і Заходняй Еўропе. Легендарны брэнд бялізны Victoria's Secret перажывае не лепшыя часы: іх рэдкай красы мадэлі з дасканалымі фігурамі не падобныя да рэальных жанчын, якія і павінны купляць гэтую прадукцыю. Адышлі ў нябыт і страшныя часы, калі модныя часопісы дэманстравалі анамальна худых дзяўчат. Сёння трэнд на апетытных, спартыўных, а галоўнае, здаровых. Амерыканская мадэль Іскра Лоўрэнс, набраўшы вагу, атрымала мільённую аўдыторыю фанатаў. Бо яна цяпер не стандарт, не штампоўка гламурнай прэсы. І ў Беларусь гэта прыходзіць.

«Цяпер у модзе натуральная краса. Вы думаеце, гламур памёр ці проста затаіўся?» — цікаўлюся.

«Чалавек будзе шкадаваць толькі пра тое, што мала любіў, мала падарожнічаў і мала чытаў. Бо гэтыя заняткі — работа душы. Яны застаюцца з намі, а наноснае сыходзіць. Але цалкам гламур, мішура не адамруць. Гэта абумоўлена культурным асяродкам. На жаль ці на шчасце, ёсць градацыя, натуральны адбор. Індывідуальнасць заўжды ў цане. Яе могуць ненавідзець, асуджаць, любіць. А гламур застанецца для чырвонай дарожкі. Без гэтага таксама нельга. Проста ён не павінен запаўняць усё жыццё. Напрыклад калі ў цябе ёсць сабалiная шуба, дрэнны тон ісці ў ёй выкідваць смецце. Вопратка павінна быць дарэчы. І важны мінімалізм. Японцы кажуць: «Мэбля, запаўняючы жыллё, перашкаджае». Мы прыходзім да таго, што пазбаўляемся ад лішняга, якое цягне назад. Усюды павінен быць дастатковы мінімум, які можна перадаць людзям. Бо чалавек смяротны і, як правіла, смяротны раптоўна. А што пакінеш пасля сябе, акрамя пылу? Лепш пакінуць добрую памяць. Учынкі, творчасць, дабрадзейнасць неўмiручыя», — упэўнена Таццяна.

«Ці можна выглядаць каралевай у таннай сукенцы з рынку?» — цікаўлюся.

«Я хачу вам сказаць, калі я вучылася ў школе, у нас была форма! Аднолькавая як моль *(смяёмся)*, і тым не менш мы ўмудраліся праяўляць сваё «я»: каўнерык, фальбонка, прышпіленая кветачка. Любую самую простую рэч можна абыграць. Мільён спосабаў завязаць хусцінку, вузел. Я маўчу пра завушніцы, бранзалеты, — дзеліцца Таццяна. — Стыль любіць розум і фантазію».

«Сёння актуальныя шоўрумы. У Мінску іх колькасць расце ў геаметрычнай прагрэсіі. У вас рэдкі погляд на стыль і моду. Вы вяжаце на замову калекцыйныя рэчы, адпраўляючы іх па ўсім свеце. Вы плануеце адкрыць нешта падобнае?» — пытаю.

«У мяне было жаданне рабіць строі для оперы. Тэатральныя, — чую ў адказ. — Гэта мая старая мара. Не шоўрум, не мас-маркет. Адзенне, я сказала бы, у стылі дзягілеўскіх сезонаў. Прыгожа, незвычайна, шыкоўна. Гэта не гламур, а мастацтва. Вось такія рэчы я рабіла б з асалодай».

Падлога з кветак і фінансавая здрада

Праз блог Таццяна Сямёнава раскрывае голую праўду свайго лёсу, не тоячы ні смешнае, ні балючае. Яна дзеліцца гісторыяй кахання,

калі кветкі ўсцілалі ўсю падлогу, успамінае і трагічны яе канец. Моцныя ўдары, узлёты, падзенні. Сёння Таццяна апісвае тэхнікі супакойвання, вынесеныя з ёгі, сакрэты медытацыі, даравання, прыняцця, важныя ў рабоце траблшутара стылю. Яна заўжды адказвае на пытанні, хоча дапамагчы, бо сама не раз была ў стане адчаю:

«Дачцэ паўгода, мы засталіся з ёй адны, сын паехаў. А я дамаўляюся з адной блізкай мне сям'ёй пра сумесны бізнес. Прадаю кватэру, здымаю маленькую двухпакаёўку, усе грошы да капейкі — у справу. Гэту сям'ю я ведала шмат гадоў і асабліва любіла маці свайго знаёмага. Яна была надзвычайная жанчына, і ад яе я многае даведалася пра жыццё. За некалькі месяцаў грошы павялічыліся ў разы. І аднойчы цудоўнай раніцай тэлефаную абмеркаваць рабочыя пытанні, а ні адзін тэлефон не адказвае. Людзі зніклі, растварыліся разам з усім заробленым. Смешна, сумна, дзіўна, страшна».

Таццянін бізнес быў звязаны з будаўніцтвам з прычыны яе архітэктурнай адукацыі. «Божа, добра што ўзяў грашыма», — успамінае яна яўрэйскую мудрасць. Калі губляеш, аказваецца пасля, што гэта была плата за будучыню. Лёс праверыў Таццяну на ўстойлівасць: колькі яна можа вытрымаць, не згубіўшы дзіцячую радасць жыцця і агонь у вачах? І гераіня ўспамінае Таццяну Акунеўскую, актрысу часоў Сталіна, якая адбыла несправядлівы тэрмін у турме, выйшла, да смерці іграла на падмостках, захавала і розум, і красу, і бадзёрасць. Таццяну выхоўвалі на прыкладах такіх жанчын.

> **Адышлі ў нябыт і страшныя часы, калі модныя часопісы дэманстравалі анамальна худых дзяўчат. Сёння трэнд на апетытных, спартыўных, а галоўнае, здаровых.**

«Мой бацька — я так магу сказаць! — быў вялікі чалавек. Столькі людзей дагэтуль мне піша, тэлефануе. Бо калі ён бачыў талент, то заўжды дапамагаў і даваў старт. На схіле яго дзён я не адыходзіла ад ложка, ловячы дыханне, апошнія словы. «У кожным чалавеку ёсць і душа, і камяні. Развівайце душу, будзьце велікадушныя», — даваў ён апошні наказ. Мне б хацелася тым, што я пішу, можа, камусьці дапамагчы разумець важнае, натхніць. Не прэтэндую на тое, што я разумнейшая за ўсіх», — сумна ўсміхаецца гераіня.

«Таццяна, больш за ўсё чытачоў здзіўляе ваша блізкае сяброўства з новай жонкай былога мужа, іх дзецьмі. Гэта як называецца?» — пытаю.

«Гэта закон нашай сям'і — усіх прымаць. Мая мама была маленькая, калі адчыніліся дзверы, увайшоў нейкі хлопец і сказаў, што ён яе брат, — смяецца Таццяна. — Амаль як у фільме: «Добры дзень, я ваша цётка». Аказваецца, у майго дзеда да вайны была іншая сям'я. Бабуля пра гэта не ведала. Калі тая яго жонка памерла, дзед прывёў у хату свайго сына. І бабуля абняла яго, і выхоўвала, і любіла. Дзеці — вялікая радасць».

«З пялёнак гаварыла сыну: «Ты можаш усё». Ніколі ні за што не сварылася. Крычаць на дзіця — злачынства. Памятаю, мы гулялі, ён замучыўся. Яму было ўжо шэсць гадоў, і я несла яго на руках, ён заснуў. Іду, цяжка, думаю: «Родны мой, адпачывай. Мама можа несці цябе колькі заўгодна». Нельга пералюбіць дзіця, — упэўнена Таццяна. — Будавалі нейкія хаткі проста ў кватэры, спалі ў іх, гулялі, выдумвалі гісторыі пра іншыя сусветы. Я марыла, каб ён вырас чалавекам без межаў. І сёння магу сказаць, што нашы думкі ствараюць будучыню нашых дзяцей. Трэба памятаць, што, як у казцы Добраму малайцу прызначаны выпрабаванні, так і ў жыцці хлопчыку трэба нырнуць у цяжкасці з галавой. Я адпусціла сына ў далёкую краіну зусім юным. Невыносна балюча было жыць у разлуцы доўгія гады. Але мацярынскі эгаізм — трымаць хлопчыка каля сваёй спадніцы».

Таццяна Сямёнава змалку верыла, што самае яркае жыццё пачнецца ў яе цяперашнім узросце: «З дзяцінства ў мяне няма страху сталасці. Абсалютна. Ніколі! Наадварот, я ведала, што гэта будзе перыяд росквіту. Памятаю, мы адпачывалі ў Юрмале з бацькамі і мамінай сяброўкай, якая паказала мне ёгаўскія практыкаванні, іх я раблю дагэтуль. І ў той момант у мяне здарылася азарэнне. Мне 15, ёй — 45. Я думаю: «Божа мой! Яна ж дзяўчынка!» Вось! Узросту не існуе! Белы прыбалтыйскі пясок, шэзлонг, ногі ў вадзе. Заход сонца. І я, юная, прыдумваю, што ў 50 вярнуся сюды пісаць маю кнігу».

Маргарыта САДОЎСКАЯ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА (ПОНИЖЕНИЕ ЦЕНЫ НА 20 %) ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА СВИСЛОЧСКОГО ФИЛИАЛА ГРОДНЕНСКОГО ОБЛПОТРЕБОБЩЕСТВА

	ЛОТ № 1		
Предмет торгов, краткая характеристика	**Капитальное строение инв. № 413/С-20676** (безалкогольный цех) общей площадью 1064,9 кв. м, кирпичное, 1969 г. п. **Капитальное строение инв. № 413/С-19954** (кондитерский цех) общей площадью 564,9 кв. м, кирпичное, 1975 г. п., составные части и принадлежности: подвал, пристройка. **Капитальное строение инв. № 413/С-19952** (весовая) общей площадью 80,0 кв. м, кирпичное. **Капитальное строение инв. № 413/С-20677** (здание отбора проб воды) общей площадью 4,9 кв. м, кирпичное, 1969 г. п. **Капитальное строение инв. № 413/С-21120** (трансформаторная подстанция), высота – 0,9 м, 1977 г. п.	**Капитальное строение инв. № 413/С-20675** (цех минеральной воды) с двумя пристройками и террасой общей площадью 1547,2 кв. м, кирпичное, 1975 г. п., составные части и принадлежности: асфальтобетонное покрытие 1529 кв. м; покрытие из бетонной плитки 157 кв. м; бордюр тротуарный 24,7 м; бордюр дорожный 45,3 м; ограждение (4 шт.); ворота (2 шт.); калитка; площадка ТБО	**Капитальное строение инв. № 413/С-20678** (артезианская скважина минеральной воды), составные части и принадлежности: павильон, артезианская скважина минеральной воды, дорожка
Информация о земельном участке, ограничения прав	Площадь 1,7298 га, кадастровый номер 425250100001000418, назначение – содержание и обслуживание зданий и сооружений. Водоохранная зона водных объектов (1,7298 га)	Площадь 0,4150 га, кадастровый номер 425250100001002178, назначение – обслуживание здания цеха минеральной воды. Водоохранная зона водных объектов (0,4150 га); охранная зона сетей и сооружений газоснабжения (0,0136 га)	Площадь 0,0494 га, кадастровый номер 425250100001000419, назначение – содержание и обслуживание артскважины. Охранная зона малых рек и охранная зона подземного источника водоснабжения хозяйственно-питьевого назначения (0,0494 га)

Местонахождение имущества: **Гродненская обл., Свислочский р-н, г. Свислочь, ул. Волковысское шоссе, д. 1, 1А, 1Б**

Начальная цена	**459 690 руб. 40 коп. с учетом НДС**	Сумма задатка (5 %)	**22 985 руб. 00 коп.**

Сведения о продавце: Свислочский филиал Гродненского облпотребобщества, г. Свислочь, ул. Комсомольская, 6, тел. 8 (01513) 32495

Сведения об организаторе торгов и номер счета для перечисления задатка: Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел. 8 (0152) 74 49 11, номер счета BY65BLBB30150500481906001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской обл., г. Гродно, ул. Мицкевича, 3, код BLBBBY2X, УНП 500481906

Срок заключения договора купли-продажи: в течение 5 рабочих дней с даты проведения торгов. **Условия оплаты:** по договоренности сторон

Торги состоятся 16 ноября 2018 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8

Срок подачи документов для участия в торгах	**По 12 ноября 2018 года включительно до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8**

Условия участия и порядок проведения аукциона www.fincentr.by, тел.: 8 (0152) 744911, 772379. Предыдущая публикация: газета «Звязда» от 20.09.2018 г.

ТАЯМНІЦЫ ГАРАДЗЕНСКАГА ПАСЕЛІШЧА

Фота Мікалая ЛАПІНА.

Рэканструкцыя раскрывае новы воблік Старога замка, але спрэчкі вакол яе не заціхаюць

Галоўны канфлікт — як захаваць аўтэнтычнасць? Гэтым занепакоены не толькі самі беларусы, але і суседзі-палякі, якія лічаць замак часткай сваёй спадчыны. Польскія СМІ неаднойчы бралі пад сумненне ход рэканструкцыі гістарычнага аб'екта. Каб зняць гэтыя пытанні, беларускі бок запрасіў польскіх спецыялістаў пазнаёміцца з тым, што робіцца на месцы. Пасля сустрэчы яны вынеслі свой вердыкт — рэканструкцыя гарантуе захаванне аўтэнтычнай часткі Старога замка.

Як змяняецца выгляд

Больш за год таму пачалася рэканструкцыя галоўнага замка Гродна. І зараз відаць, якія змены адбыліся за гэты час. Шэры будынак паступова набывае рысы сапраўднага палаца. Галоўным элементам можна лічыць вежу над уваходнай аркай, якая будзе ўвянчана купалам. Асноўны фасад ярэ гатовы, зараз работы вядуцца на даху. Пабудаваны другі паверх галерэі. Ідуць работы па ўзнаўленні сярэдняй вежы і крапасной сцяны, якая будзе акружаць замак. Паколькі гэтая агароджа цягнецца па самым краі схілу, яго таксама ўмацоўвалі. Летам каля сцяны раскапалі фундамент мернай ізбы, на якім гэты гаспадарчы аб'ект пабудуюць наноў. Наогул раскопкі на старажытным замчышчы вядуцца вельмі грунтоўныя, тут ужо зроблена шмат знаходак і выцягнута з глыбінь стагоддзяў.

Налета ў планах завяршыць рэканструкцыю першай чаргі. Паралельна вядзецца праектаванне інтэр'ераў уваходнай групы.

Як захоўваецца старажытнасць

Менавіта з таго месца, дзе цяпер вядуцца работы па рэканструкцыі замка, і пачаўся горад. Старажытны аб'ект спалучае розныя эпохі — ад XII да XVIII стагоддзяў. Сляды тых часоў выяўляюцца як пры зняцці паверхневых пластоў будынкаў, так і пры раскопках. За год раскапалі больш за дзясятак драўляных пабудоў XIV стагоддзя. У адным з памяшканняў знойдзены рэшткі печы і фрагменты прадметаў побыту. Гэты кавалак старажытнасці ў далейшым будзе законсерваваны і стане часткай экспазіцыі.

Зараз нямала таго, што паднялі з глыбінь гісторыі, экспануецца ў фае замка. Тут можна ўбачыць жаночыя пярсцёнкі са сплаву свінца і бронзы, кераміку. Адна з першых знаходак — старажытная шахматная ладдзя. Дарэчы, падобная фігура была знойдзена ў 30-х гадах мінулага стагоддзя падчас раскопак заснавальнікам музея Юзафам Ядкоўскім. Сярод апошніх цікавых артэфактаў — цэгла з гербам «Стаўбы Гедыміна», які сустракаецца на манетах XIV стагоддзя.

Аднаўленчыя работы захаваюць элементы ўсіх гістарычных эпох, паведаміў **галоўны архітэктар праекта Алег ШЫМБАРЭЦКІ.** Напрыклад, у скляпістай столі галерэі кладзецца «родная» цэгла. З боку крапаснай сцяны знойдзены масіў часоў Вітаўта. Каб яго захаваць, адмовіліся ад ідэі скразнога прахода. Сюды будзе весці асобная лесвіца з першага паверха.

Пасля таго як выраўняюць былыя дымаходы, на столь будзе вернута старажытная тынкоўка.

У мэтах бяспекі

Разам з гэтым асобныя канструкцыі патрабуюць абнаўлення ў мэтах бяспекі, бо прыйшлі ў непрыдатнасць і знаходзяцца ў аварыйным стане. Асабліва гэта датычыцца праёмаў і перамычак. Усе яны ў расколінах, дэфармаваныя, таму будуць замацоўвацца. Некаторыя канструкцыі ўвогуле стаялі без фундамента проста на пяску і будаўнічым смецці і маглі спаўзці ўніз па схіле. Польскім экспертам прадэманстравалі відэаматэрыял, на якім відаць, як рабочы без усялякіх прылад здымае старую кладку, а яна літаральна сыплецца са сцяны. Такія канструкцыі трэба замяніць. Узнікаюць цяжкасці і з пракладкай камунікацый. Зразумела, што замак будаваўся без уліку інжынерных сетак, і зараз іх трэба «ўціскваць» у старажытны аб'ект.

Дарэчы, усе работы вядуцца пад наглядам Міністэрства культуры, узгадняюцца нават невялікія праўкі. Самадзейнасці тут ніхто не дапускае. Па словах **начальніка ўпраўлення па ахове гісторыка-культурнай спадчыны Міністэрства культуры Беларусі Аксаны СМАТРЭНКІ,** рэканструкцыя вядзецца згодна з нормамі нацыянальнага заканадаўства, а таксама з улікам вопыту аднаўлення аналагічных аб'ектаў у Польшчы і Літве. Пры неабходнасці знаходзяцца кампрамісныя рашэнні.

Эпоха Стафана Баторыя

Палякі невыпадкова цікавяцца рэканструкцыяй замка. Аб'ект абнаўляецца «пад эпоху» караля польскага і вялікага князя літоўскага Стафана Баторыя, які ў XVI стагоддзі ўзнавіў замак і надаў яму шыкоўнае аблічча. Палацы таго перыяду захаваліся ў Варшаве і ў Кракаве. **Загадчык аддзела Міністэрства культуры і нацыянальнай спадчыны Польшчы Міхал МІХАЛЬСКІ** зазначыў, што Стафан Баторый — гэта асоба, якая займае важнае месца і ў беларускай, і ў польскай гісторыі. Гэтым выклікана і жаданне бліжэй пазнаёміцца з рэканструкцыяй, аб якой нямала пішуць польскія СМІ. Чыноўнік паведаміў, што ў польскага боку назапашаны значны вопыт работы па аднаўленні падобнага палаца і ён гатовы аказаць кансультацыйную дапамогу гродзенцам.

Спецыялісты з двух краін пагаджаюцца, што перабудовы будуць даволі значныя. Замак захаваўся з планіроўкай, якую ён атрымаў у канцы XIX стагоддзя, калі тут размяшчаліся часці расійскай арміі. Па сутнасці, ён выглядаў як звычайная шэрая казарма. Зараз, падчас рэканструкцыі, планіроўка значна змяняецца, бо гэта будзе зусім іншы палац. А тое, што раскрываецца са старажытных часоў, па магчымасці будзе захавана. Разам з тым з'явяцца новыя аб'екты, якія былі тут некалі, але не дайшлі да сённяшняга дня. Адкуль даведаліся аб іх ранейшым існаванні?

Замак узнаўляецца згодна з гравюрай Макоўскага «Гродна. 1600 год». Гэта адзіны гістарычны дакумент эпохі Стафана Баторыя, які дае ўяўленне аб выглядзе палаца.

— Зразумела, што да гэтага аб'екта пільная ўвага, і наша задача, каб ён праіснаваў яшчэ доўга. Для гэтага робім усе магчымае, — адзначыў **дырэктар інстытута «Гроднаграмадзянпраект» Вячаслаў ТАРАСЕВІЧ.** — Мне здаецца, што людзі, якія не так глыбока ведаюць гісторыю, неспецыялісты, будуць проста любавацца гэтым аб'ектам і бачыць не былыя шэры будынкі ці рэшткі сцен, а палац, які будзе вабіць турыстаў.

Інтэр'еры і купал

Распрацоўка інтэр'ера — другі этап рэканструкцыі, і самы складаны. У многім гэта абумоўлена недахопам спецыялістаў. Таму ёсць намер прыцягнуць да работы з інтэр'ерам польскі бок. Асабліва што датычыцца работы з каменным дэкорам. Самі палякі гатовы весці перагаворы па аб'ёмах работы і прызначэнні пэўных спецыялістаў для дапамогі ў распрацоўцы інтэр'ера.

Падчас сустрэчы ўзнікла пытанне па форме купала, які ўвянчае ўваходную вежу. Ён увасоблены ў сучасным праекце згодна з гравюрай Макоўскага, бо іншых аналагаў у гісторыі, як вядома, не захавалася. Падчас распрацоўкі праекта разглядаліся і іншыя варыянты. У рэшце рэшт спыніліся на першапачатковым. Спецыяліст з Польшчы выказала сваё бачанне формы купала. На яе думку, ён занадта масіўны. Магчыма, гэта пытанне будзе абмяркоўвацца больш дэталёва падчас другой сустрэчы кансультацыйнай камісіі, якая павінна адбыцца на пачатку наступнага года ў Польшчы. Беларускі бок гатовы разглядзець прапановы польскіх спецыялістаў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Алена КЛІМОВІЧ, начальнік упраўлення культуры Гродзенскага аблвыканкама:

— Падчас сустрэчы беларуска-польскай рабочай групы палякі згадзіліся, і мы гэта сумесна замацавалі ў пратаколе, што пры правядзенні работ захоўваюцца аўтэнтычныя часткі Старога замка. Такім чынам, прадстаўнікі міністэрства культуры Польшчы згаджаюцца, што работы вядуцца на прафесійным узроўні. Гэта здымае многія пытанні.

З польскім бокам існуе дагавор аб культурным супрацоўніцтве ў рамках міжведамаснай камісіі. Мы ім паказалі аб'ект, яго стан, у тым ліку і аварыйныя ўчасткі. Так, пры аднаўленчых работах выкарыстоўваецца сучасная цэгла. Але і ў мінулыя эпохі будавалі замак з тагачасных матэрыялаў. Чаму мы павінны рабіць падаражанне пад абшыўкай? Гэта дапушчальна там, дзе вядзецца кладка па ўзоры сцяны, як, напрыклад, у Крэўскім замку. На рэканструкцыі Старога замка мы, дзе магчыма, захоўваем аўтэнтыку, а дзе дапушчальна — выкарыстоўваем новыя тэхналогіі і будаўнічыя матэрыялы. Польскія спецыялісты, у тым ліку чатыры прафесары, прадстаўнікі міністэрства культуры, пагадзіліся, што праект навукова абгрунтаваны, і гатовы нам дапамагаць. А кансультацыі такога роду вельмі патрэбныя.

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже имущества ОАО «Гродномпромтехника», расположенного по адресу: г. Гродно, ул. Понемуньская, 20, 20 ноября 2018 года

Вид аукциона	Открытый
Предмет аукциона	Комплекс зданий, сооружений и оборудования, включающий 16 капитальных строений (административное здание с ограждением, асфальтобетонным, бетонным, плиточным покрытиями, диспетчерская-проходная, бытовка для охраны, склад запчастей-мастерская, арочный гараж, арочный склад, склад, производственный корпус, административное здание, склад полигона ЖБИ, котельная с пристройками, гаражи, арочный гараж, мойка автомобилей с пристройками, склад-костел, отстойники, уборная), зеленые насаждения, ограждения
Начальная цена продажи	**2 451 053,67 рубля** (с учетом НДС 20 %)
Кадастровые номера земельных участков и размеры	422000000009003371 площадью 4,1540 га
Месторасположение земельных участков	**Гродненская область, г. Гродно, ул. Понемуньская, д. 20**
Продавец	**Открытое акционерное общество «Гроднопромтехника», г. Гродно, ул. Понемуньская, 20, тел.: 8 (0152) 757367, 757368**
Имущественное право земельных участков	Право постоянного пользования
Сумма задатка	**245 105,37 рубля**
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел.: 720537, 720546.
Дата проведения аукциона	**20 ноября 2018 года**
Время проведения аукциона	12.00
Место проведения аукциона	**г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал**
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 403
Дата и время начала приема документов	5 ноября 2018 года 8.00
Дата и время окончания приема документов	14 ноября 2018 года 17.00

В договоре купли-продажи будет предусмотрено:

– подписание покупателем охранного обязательства на материальную недвижимую историко-культурную ценность в течение тридцати календарных дней со дня приобретения права собственности на объект историко-культурной ценности.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

– копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет BY24AKBB30120000418104000000 в филиале № 400 ГОУ ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY21400, УНП 590727594, получатель – КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», **юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов; **физическое лицо:** паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Адрес сайта: **www.grodno.gov.by**

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении первых повторных торгов в форме аукциона по продаже имущества ООО «Кофеин» (УНП 690646615, Минская обл., Минский р-н, Острошицко-Городокский с/с, д. Острошицкий Городок, ул. Ленинская, д. 46), находящегося в процедуре экономической несостоятельности (банкротства)

***Дата и время проведения торгов*: 19 ноября 2018 года**. Начало – 15.00, окончание – 17.00. Заявки принимаются с 3 ноября 2018 года по 18 ноября 2018 года.

Место проведения торгов: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 41.

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, 223060, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 41), тел. 8 (029) 684-71-76.

***Продавец:* ООО «Кофеин» (УНП 690646615)** в лице управляющего Частного унитарного предприятия «Правовая компания «БелПрофКонсалт».

№ лота	Предмет торгов	Начальная цена, руб.	Шаг торгов	Задаток
1	Капитальное строение (здание нежилое), инв. № 611/С-10530, площадь 1670,20 кв. м	115 200 руб. (без учета НДС)	5 %	5 %
	Земельный участок для размещения объектов неустановленного назначения, инв. № 620450100001002789, площадь 0,3289 га	21 600 руб. (без учета НДС)		
Местонахождение:		Минская обл., Березинский р-н, г. Березино, ул. Зеленая, 22		

Для участия в торгах необходимо:

в срок до **18 ноября 2018 года** (за день до окончания приема заявлений) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY56MTBK30120001093300086460, в ЗАО «МТБанк», код MTBKBY22, УНП 691842036, получатель – ООО «СпецРеализация»;

подать организатору торгов в срок с даты опубликования по 18.11.2018 (за день до торгов) заявление на участие в торгах с приложением документов, перечисленных в ст. 127 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)»;

в день проведения торгов перед их началом участники обязаны зарегистрироваться у организатора торгов и получить аукционные (конкурсные) номера в месте проведения аукциона.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов.

Организатор открытых торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за предмет аукциона.

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Торги по конкретному предмету торгов признаются несостоявшимися в случае, если:

– заявление подано только одним участником либо не было подано ни одного заявления;

– на торги явился один из участников, либо ни один из участников не явился.

В случае если торги, проводимые в форме аукциона, признаны несостоявшимися, предмет аукциона продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол по результатам торгов. Между продавцом и победителем торгов в течение 15 дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, но не позднее 30 дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «КВЕСТ «АЛЬФА-ГАЛАКТИКА»

Настоящие Правила проведения рекламной игры **«Квест «Альфа-Галактика»** (далее – Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Квест «Альфа-Галактика» (далее – Рекламная игра).

Рекламная игра имеет целью стимулирование использования банковских платежных карточек, эмитированных ЗАО «Альфа-Банк» (далее – Альфа-Банк), для осуществления безналичных платежей, реализации розничных банковских услуг Альфа-Банка, включая привлечение денежных средств во вклады (депозиты), использования мобильного приложения «InSync».

1. Организатор Рекламной игры.

Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА», юридическое лицо согласно законодательству Республики Беларусь с местонахождением по адресу: г. Минск, 220073, ул. Ольшевского, д. 20/11, оф. 21, УНП 191728827, зарегистрированное Минским городским исполнительным комитетом Республики Беларусь решением от 23 августа 2012 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.

2. Заинтересованные лица Рекламной игры.

Заинтересованными лицами Рекламной игры являются:

1. ЗАО «Альфа-Банк», 220013, г. Минск, ул. Сурганова, д. 43-47;
2. ООО «РЕФОРТЕ», 220030, г. Минск, пл. Свободы, 4-334;
3. ООО «Шуст Плюс», 220089, г. Минск, ул. Железнодорожная, 138, пом. 2;
4. ОАО «Белювелирторг», 220088, г. Минск, ул. Смоленская, 33;
5. ЗАО «Интернет-магазин Евроопт», 220019, Минская обл., Минский р-н, Щомыслицкий с/с, Западный промузел, ТЭЦ-4, каб. 229;
6. ООО «ГиперМолл», 220019, Минская обл., Минский район, Щомыслицкий с/с, Западный промузел, ТЭЦ-4, каб. 177;
7. ООО «БАЙКАРД», 220092, г. Минск, пр-т Пушкина, д. 39, пом. 4, каб. 2;
8. ООО «КОМПАНИЯ ТЕЗ ТУР», 220100, г. Минск, ул. Кульман, 9, комн. 30.

3. Участники Рекламной игры.

Участниками Рекламной игры могут быть граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане с видом на жительство в Республике Беларусь, открывшие в Альфа-Банке текущий (расчетный) счет, к которому выпущена банковская платежная карточка (далее – Карта).

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники и лица, находящиеся с ними в отношениях свойства, а также члены Комиссии. Кроме этого, Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Альфа-Банком.

Организатор и Заинтересованное лицо не несут ответственности за несвоевременное или некорректное представление информации о транзакциях и параметров платежей другими участниками системы безналичных расчетов.

4. Наименование Рекламной игры: «Квест «Альфа-Галактика».

5. Территория проведения Рекламной игры: Рекламная игра проводится на территории Республики Беларусь.

6. Срок начала Рекламной игры: 8 ноября 2018 г.

7. Срок окончания Рекламной игры: 28 февраля 2019 г.

8. Призовой фонд Рекламной игры.

Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет имущества и денежных средств Заинтересованных лиц в размере 77 363,20 (Семьдесят семь тысяч триста шестьдесят три белорусских рубля 20 копеек);

Призовой фонд Рекламной игры включает следующие призы (далее – Призы):

Таблица № 1. Призовой фонд Рекламной игры:

Приз	Кем сформирован призовой фонд	Кол-во, шт.	Номинал за ед., бел. руб.	Всего стоимость, бел. руб.
Денежный приз 10 000 рублей	ЗАО «Альфа-Банк»	1	10 000, 00	10 000, 00
денежные средства в размере			1476,02	1476,02
(далее – Приз 1)				
Денежный приз 100 рублей	ЗАО «Альфа-Банк»	100	100,00	10 000,00
(далее – Приз 2)				
Автомобиль HYUNDAI CRETA (GSr) Красный перламутр VIN Z94G2811BKR129961, РФ	ООО «РЕФОРТЕ»	1	36 400,00	36 400,00
денежные средства в размере			5420,85	5420,85
(далее – Приз 3)				
Сертификат на безлимитный абонемент на 12 месяцев на посещение сети фитнес-клубов «Адреналин». Срок действия: с 28.02.2019 по 31.05.2019	ООО «Шуст Плюс»	1	1560,00	1560,00
денежные средства в размере	ЗАО «Альфа-Банк»		214,87	214,87
(далее – Приз 4)				
Сертификат на безлимитный абонемент на 1 (один) месяц на посещение сети фитнес-клубов «Адреналин» Срок действия: с 28.02.2019 по 31.05.2019	ООО «Шуст Плюс»	3	130,00	390,00
денежные средства в размере	ЗАО «Альфа-Банк»		1,19	3,57
(далее – Приз 5)				
Ноутбук ACER Extensa ES1-523-216V NX.GKYEU.020	ЗАО «Альфа-Банк»	1	645,00	645,00
денежные средства в размере			78,15	78,15
(далее – Приз 6)				
Электрочайник BRAUN WK3100WH OX21010008	ЗАО «Альфа-Банк»	2	79,86	159,72
(далее – Приз 7)				
Погружной блендер Bosh	ЗАО «Альфа-Банк»	1	96,96	96,96
(далее – Приз 8)				
Мультиварка Redmond RMC-M22 черный	ЗАО «Альфа-Банк»	1	96,96	96,96
(далее – Приз 9)				
Набор чайный «Ландыш-Незабудки» + футляр	ОАО «Белювелирторг»	4	100,24	400,96
		1	97,13	97,13
(далее – Приз 10)				
Набор чаш/чайн «Ангел» + лож. (4 пр.) + футляр	ОАО «Белювелирторг»	1	301,70	301,70
денежные средства в размере	ЗАО «Альфа-Банк»		26,85	26,85
(далее – Приз 11)				
Пылесос Xiaomi Mi Robot Vacuum	ООО «ГиперМолл» «Интернет-магазин Евроопт»	2	658,56	1317,12
денежные средства в размере	ЗАО «Альфа-Банк»		80,17	160,34
(далее – Приз 12)				
Подарочный сертификат на покупки в онлайн-гипермаркете www.gipermall.by на сумму 10 бел. руб. Срок действия: 15.02.2019 – 15.05.2019 г.	ООО «ГиперМолл»	15	10,00	150,00
(далее – Приз 13)				
Подарочный сертификат на покупки в онлайн-гипермаркете www.e-dostavka.by на сумму 10 бел. руб. Срок действия: 15.02.2019 – 15.05.2019 г.	«Интернет-магазин Евроопт»	15	10,00	150,00
(далее – Приз 13.1)				
Подарочный сертификат на покупки в онлайн-гипермаркете www.gipermall.by на сумму 15 бел. руб. Срок действия: 15.02.2019 – 15.05.2019 г.	ООО «ГиперМолл»	10	15,00	150,00
(далее – Приз 14)				
Подарочный сертификат на покупки в онлайн-гипермаркете www.e-dostavka.by на сумму 15 бел. руб. Срок действия: 15.02.2019 – 15.05.2019 г.	«Интернет-магазин Евроопт»	10	15,00	150,00
(далее – Приз 14.1)				
Подарочный сертификат на покупки в онлайн-гипермаркете www.gipermall.by на сумму 20 бел. руб. Срок действия: 15.02.2019 – 15.05.2019 г.	ООО «ГиперМолл»	5	20,00	100,00
(далее – Приз 15)				
Подарочный сертификат на покупки в онлайн-гипермаркете www.e-dostavka.by на сумму 20 бел. руб. Срок действия: 15.02.2019 – 15.05.2019 г.	«Интернет-магазин Евроопт»	5	20,00	100,00
(далее – Приз 15.1)				
Сертификат ByCard номиналом 760,00 рублей. Срок активации: не ограничен;	ООО «БАЙКАРД»	2	760,00	1520,00
денежные средства в размере	ЗАО «Альфа-Банк»		95,33	190,66
(далее – Приз 16)				
Сертификат ByCard номиналом 380,00 рублей; Срок активации: не ограничен;	ООО «БАЙКАРД»	2	380,00	760,00
денежные средства в размере	ЗАО «Альфа-Банк»		38,55	77,10
(далее – Приз 17)				
Сертификат на тур в Турецкую Республику (Анталийское побережье) с вылетом в тур в период с 01.05.2019 года по 15.05.2019 года на 7 (семь) ночей для 2 (двоих) взрослых человек, состоящий из авиаперелета по маршруту Минск – Анталия – Минск (включая аэропортовый сбор), трансфера на территории Турецкой Республики по маршруту аэропорт – отель – аэропорт, проживания в отеле 5* с типом питания «все включено», стандартной медицинской страховки на период тура	ООО «КОМПАНИЯ ТЕЗ ТУР»	1	4400,00	4400,00
денежные средства в размере	ЗАО «Альфа-Банк»		639,24	639,24
(далее – Приз 18)				
Сертификат на экскурсию в замки Мир и Несвиж (Республика Беларусь), включая обед на 2 (двоих) взрослых. Сертификат может быть использован однократно в любое воскресенье в период с 20.04.2019 по 31.08.2019	ООО «КОМПАНИЯ ТЕЗ ТУР»	1	75,00	75,00
(далее – Приз 19)				
Сертификат на обзорную экскурсию по Минску, включая обед и экскурсию в музейный комплекс «Дудутки» на 2 (двоих) взрослых. Сертификат может быть использован однократно в любую субботу в период с 20.04.2019 по 31.08.2019	ООО «КОМПАНИЯ ТЕЗ ТУР»	1	55,00	55,00
(далее – Приз 20)				
ИТОГО:				**77 363,20**

9. Порядок и условия участия в Рекламной игре.

Для участия в Рекламной игре Участникам необходимо:

9.1. В период с 10.00 08.11.2018 года по 23.59 26.01.2019 года:

9.1.1. Зарегистрироваться в личном кабинете на сайте galaxy.alfabank.by либо в мобильном приложении «InSync» (далее – личный кабинет). Для клиентов, которые не имели открытых в Альфа-Банке текущих (расчетных) счетов и обратились за выпуском Карты в период с 08.11.2018 по 23.01.2019, регистрация в личном кабинете возможна не ранее 2 банковских дней со дня открытия счета;

9.1.2. Совершать платежи с использованием Карты после регистрации в личном кабинете и выполнить следующие задания в указанные ниже сроки (все или часть в зависимости от Приза, в розыгрыше которого заинтересован Участник):

Период	Задание №
с 08.11.2018 по 26.01.2019	1. Совершить покупку с использованием Карты на сумму от 25 белорусских рублей в фитнес-центрах/клубах, медицинских центрах
с 18.11.2018 по 26.01.2019	2. Совершить покупку с использованием Карты в магазинах бытовой техники на сумму от 100 белорусских рублей
с 28.11.2018 по 26.01.2019	3. Совершить покупку с использованием Карты в ювелирных магазинах на сумму от 100 белорусских рублей
с 08.12.2018 по 26.01.2019	4. Совершить покупку с использованием Карты в магазинах мужской, женской, специальной и детской одежды, обуви, аксессуаров, меховых, кожаных изделий, дорожных аксессуаров на сумму от 75 белорусских рублей
с 18.12.2018 по 26.01.2019	5. Совершить с использованием Карты покупку в продуктовых супермаркетах, бакалейных магазинах, кондитерских, булочных и магазинах Duty Free (за исключением табачных изделий, слабоалкогольных напитков, пива и алкогольных напитков) на сумму от 50 белорусских рублей
с 28.12.2018 по 26.01.2019	6. Совершить с использованием Карты покупку в ресторанах, ресторанах-закусочных, барах, дискотеках, ночных клубах, кафе (за исключением табачных изделий, слабоалкогольных напитков, пива и алкогольных напитков) либо приобрести с использованием Карты билеты в кинотеатры, театры, выставки, музеи, галереи, парки аттракционов, цирки на сумму от 25 белорусских рублей
с 07.01.2019 по 26.01.2019	7. Совершить с использованием Карты покупку авиа/железнодорожных билетов или оплатить проживание в гостиницах, отелях или оплатить прокат авто, туристические услуги, услуги туристических агентств и организаторов экскурсий на сумму от 300 белорусских рублей
с 17.01.2019 по 26.01.2019	8. Открыть в Альфа-Банке безотзывный депозит в белорусских рублях на сумму от 500 белорусских рублей. При этом задание считается выполненным исключительно тогда, когда при открытии депозита Участник Рекламной игры разместил в депозит одним платежом сумму равную 500 и более белорусских рублей

Информация об успешном выполнении задания отображается в личном кабинете. Участник имеет право выполнять любое открытое задание из всех доступных в любой момент регистрации в любом порядке.

При этом в Рекламной игре не учитываются следующие операции:

а) проводимые в устройствах самообслуживания (банкоматы и платежно-справочные терминалы);

б) осуществляемые через систему «Расчет» (ЕРИП) в дистанционных каналах Альфа-Банка и иных банков;

в) переводы посредством услуг «Альфа-Клик» и мобильного приложения «INSYNC.by», переводы с карты на карту (P2P-переводы), в том числе на основе сервисов MasterCard MoneySend, Visa Direct и аналогичных, а также операций, не являющихся операциями по оплате товаров, работ и услуг;

г) проводимые в устройствах банков, установленных в РУП «Белпочта»;

д) проводимые через сервис ООО «ВЭБ ПЭЙ» (и/или через любые иные аналогичные сервисы) и операций по открытию (пополнению) электронных кошельков (например, Яндекс.Деньги, РБК Money, МТС Деньги, v-banking и др.);

е) по выдаче наличных денежных средств;

ж) операции в казино и иных игорных заведениях, оплата ставок и пари, в том числе через Интернет (ПАРИ / трек / казино / ЛОТО) и операции безналичной оплаты в казино;

з) операции, связанные с оплатой налоговых платежей, государственных сервисов, брокерских услуг, операции за телекоммуникационное оборудование, включая продажу телефонов в салонах связи, денежные переводы, дорожные чеки;

и) по оплате товаров, услуг в случае возврата товаров/услуг с перечислением денежных средств на Карту.

9.2. С 08.11.2018 года по 27.01.2019 года за совершенные платежи с помощью Карты каждому зарегистрированному в личном кабинете Участнику игры начисляются баллы:

Действие	Количество баллов
За каждый 1 (один) белорусский рубль расходной операции, совершенной с использованием Карты, выпущенной в рамках банковских продуктов Альфа-Банка «Кредитная карточка для физических лиц» и «Красная карта», а также с использованием Карты при совершении расходных операций, указанных в пункте 9.3.3.-9.3.9. Правил	**2 балла**
За каждый 1 (один) белорусский рубль расходной операции, совершенной с использованием Карты в иных случаях	**1 балл**
За регистрацию участия/вход в Рекламную игру через мобильное приложение «InSync»	**100 баллов (единоразово)**
За подключение набора привилегий (комплекса услуг, оказываемых Альфа-Банком, стоимость которых включена в единое вознаграждение (полностью либо частично)). *Баллы начисляются в случае подключения набора привилегий Участнику, не имеющему ранее подключенного набора привилегий*	**100 баллов (единоразово)**
За размещение депозита в рамках выполнения задания №8, указанного в п. 9.1.2. Правил. *Баллы начисляются в личном кабинете либо в мобильном приложении «InSync» на следующий банковский день*	В размере, равном сумме размещенного (-ых) депозита (-ов) или сумме его (их) пополнения, при условии, что сумма операции по размещению депозита или его пополнению составляет 500 и более белорусских рублей. Например, 500 белорусских рублей = 500 баллов
За совершение валютно-обменной операции на сумму от 200 белорусских рублей в мобильном приложении «InSync» либо интернет-банкинге «Альфа-Клик». *Баллы начисляются в случае подключения набора привилегий Участнику, не имеющему ранее подключенного набора привилегий*	100 баллов (единоразово, независимо от количества совершенных валютно-обменных операций)
За заключение с Альфа-Банком кредитного договора в рамках банковских продуктов «Кредит наличными», «Приличные наличные», «Кредит Фирменный», «POS-кредит», «Кредит на товары отечественного производства», «Кредит онлайн», «Видеокредит». *Баллы начисляются в случае подключения набора привилегий Участнику, не имеющему ранее подключенного набора привилегий*	В размере, равном сумме фактически заключенного кредитного договора. Например, 5 000 белорусских рублей = 5 000 баллов

В случае совершения расходной операции в иностранной валюте ее сумма в белорусских рублях определяется по официальному курсу белорусского рубля к валюте операции, установленному Национальным банком Республики Беларусь, указанному на сайте http://www.nbrb.by/API/ExRates/Currencies на дату совершения операции.

9.3. Для участия в розыгрыше:

9.3.1. Приза 1 и/или Приза 2 Участнику необходимо:

– в период с 08.11.2018 по 26.01.2019 выполнить действие пункта 9.1.1. и все задания пункта 9.1.2.;

– в период с 08.11.2018 по 30.01.2019 самостоятельно обменять в личном кабинете либо через мобильное приложение «InSync» накопленные баллы на шансы:

– 1300 накопленных баллов соответствуют 1 (одному) шансу выиграть Приз 1;

– 200 накопленных баллов соответствуют 1 (одному) шансу выиграть Приз 2.

9.3.2. Приза 3 Участнику необходимо:

– в период с 08.11.2018 по 26.01.2019 выполнить с использованием Карты платежной системы Mastercard действие пункта 9.1.1. и любые три задания из заданий №№ 1–7, указанных в пункте пункта 9.1.2.;

– в период с 08.11.2018 по 30.01.2019 самостоятельно обменять в личном кабинете либо через мобильное приложение «InSync» накопленные баллы на шансы:

– 300 накопленных баллов соответствуют 1 (одному) шансу выиграть Приз 3.

9.3.3. Призов 4–5 Участнику необходимо:

– в период с 08.11.2018 по 26.01.2019 выполнить действие пункта 9.1.1. и совершить покупку с использованием Карты на сумму от 25 белорусских рублей в фитнес-клубах «Адреналин», расположенных по адресам:

г. Минск, пр-т Победителей, 129	г. Минск, ул. Сурганова, 57б
г. Минск, пр-т Независимости, 84а	г. Минск, ул. Кальварийская, 5
г. Минск, ул. Кабушкина, 86а	г. Минск, ул. Богдановича,147
г. Минск, ул. Железнодорожная, 138	г. Пинск, ул. Брестская, 72в
г. Минск, ул. Гашкевича, 3	г. Гомель, ул. Гагарина, 65
г. Минск, пр-т Дзержинского, 127	г. Лунинец, ул. Западная, 9

При совершении покупки присваивается порядковый номер шанса для последующего розыгрыша Призов 4-5, который будет отображен в личном кабинете либо в мобильном приложении «InSync». Одна покупка с использованием Карты на сумму 25 и более белорусских рублей равна 1 (одному) шансу.

9.3.4. Призов 6–9 Участнику необходимо:

– в период с 18.11.2018 по 26.01.2019 выполнить действие пункта 9.1.1. и совершить покупку с использованием Карты на сумму от 100 белорусских рублей в магазинах «Электросила» (адреса магазинов указаны на сайте: https://sila.by/shops).

При совершении покупки присваивается порядковый номер шанса для последующего розыгрыша Призов 6–9, который будет отображен в личном кабинете либо в мобильном приложении «InSync». Одна покупка с использованием Карты на сумму 100 и более белорусских рублей равна 1 (одному) шансу.

9.3.5. Приза 10 Участнику необходимо:

– в период с 28.11.2018 по 26.01.2019 выполнить действие пункта 9.1.1. и совершить покупку с использованием Карты на сумму от 100 белорусских рублей в магазинах «Белювелирторг» (адреса магазинов на сайте: **http://www.beluvelirtorg.by/gde-kupit.html**).

При совершении покупки присваивается порядковый номер шанса для последующего розыгрыша Приза 10, который будет отображен в личном кабинете либо в мобильном приложении «InSync». Одна покупка с использованием Карты на сумму 100 и более белорусских рублей равна 1 (одному) шансу.

9.3.6. Приза 11 Участнику необходимо:

– в период с 28.11.2018 по 26.01.2019 выполнить действие пункта 9.1.1. и совершить покупку с использованием Карты на сумму от 500 белорусских рублей в магазинах «Белювелирторг» (адреса магазинов на сайте: **http://www.beluvelirtorg.by/gde-kupit.html**).

При совершении покупки присваивается порядковый номер шанса для последующего розыгрыша Приза 11, который будет отображен в личном кабинете либо в мобильном приложении «InSync». Одна покупка с использованием Карты на сумму 500 и более белорусских рублей равна 1 (одному) шансу.

9.3.7. Призов 12–15.1 Участнику необходимо:

– в период с 18.12.2018 по 26.01.2019 выполнить действие пункта 9.1.1. и совершить покупку с использованием Карты на сумму от 50 белорусских рублей в онлайн магазинах e-dostavka.by или gipermall.by. Учитывается оплата Картой онлайн, у курьера, в пунктах выдачи (адреса пунктов выдачи указаны на сайтах www.e-dostavka.by и www.gipermall.by);

При совершении покупки присваивается порядковый номер шанса для последующего розыгрыша Призов 12–15.1, который будет отображен в личном кабинете либо в мобильном приложении «InSync». Одна покупка с использованием Карты на сумму 50 и более белорусских рублей равна 1 (одному) шансу.

9.3.8. Призов 16–17 Участнику необходимо:

– в период с 28.12.2018 по 26.01.2019 выполнить действие пункта 9.1.1. и совершить покупку с использованием Карты на сумму от 25 белорусских рублей на сайте www.bycard.by. Учитываются платежи, совершенные через агрегаторы: Белагпромбанк, Assist и bePaid.

При совершении покупки присваивается порядковый номер шанса для последующего розыгрыша Призов 16–17, который будет отображен в личном кабинете либо в мобильном приложении «InSync». Одна покупка с использованием Карты на сумму 25 и более белорусских рублей равна 1 (одному) шансу.

9.3.9. Призов 18–20 Участнику необходимо:

– в период с 07.01.2019 по 26.01.2019 выполнить действие пункта 9.1.1. и совершить покупку с использованием Карты на сумму от 300 белорусских рублей на сайте buyonline.teztour.by.

При совершении покупки присваивается порядковый номер шанса для последующего розыгрыша Призов 18–20, который будет отображен в личном кабинете либо в мобильном приложении «InSync». Одна покупка с использованием Карты на сумму 300 и более белорусских рублей равна 1 (одному) шансу.

Покупка считается совершенной при наличии в совокупности следующих факторов:

– бронирование Участником тура на сайте http://buyonline.teztour.by;

– полная оплата одним Участником тура с использованием Карты в период с 07.01.2019 по 26.01.2019. При этом, если условиями бронирования тура предусмотрена возможность поэтапной оплаты (оплаты в рассрочку), оплата может быть произведена на таких условиях, с учетом обязательного соблюдения условия по полной оплате стоимости тура в срок, не позднее 26.01.2019;

– подтверждение туроператором забронированного и оплаченного Участником тура;

– на дату розыгрыша Призов 18–20 заявка Участника на покупку тура имеет статус «подтверждена».

10. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения выигравших участников Рекламной игры.

10.1. К каждому розыгрышу данные об участниках Рекламной игры и общем количестве всех шансов, а также шансов каждого участника формируются Организатором в список для розыгрыша, который включает в себя: порядковый номер, ФИО, мобильный телефон, дату обмена баллов на шансы (для п. 10.2.), дату совершения операции (для п. 10.3.), номер шанса. Организатор формирует список для розыгрыша, где присваивает каждому шансу один порядковый номер, начиная с 0000001 и выше.

10.2. Розыгрыш Приза 1 и Приза 3 состоится 06.02.2019 в 15.00 в офисе Организатора по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11, офис 508.

Список для розыгрыша Приза 1 и Приза 3 формируется по дате и времени обмена баллов на шансы в личном кабинете либо через мобильное приложение «InSync». При совпадении времени обмена баллов на шансы, список дополнительно сортируется в алфавитном порядке начиная с буквы «а», по фамилии, имени, отчеству участника.

Для проведения розыгрыша используется барабан, в который закладываются шары с номерами от 0 до 9. Выигрышные номера определяются путем поочередного формирования номера справа налево из номеров шаров, случайно извлекаемых из барабана членом комиссии. При извлечении шара с цифрой, соответствующей очередной (справа налево) цифре зарегистрированного присвоенного номера, осуществляется дальнейшая выборка шаров. В случае отсутствия номеров шансов с выпавшей последовательностью цифр, номер шара не учитывается, осуществляется выемка следующего шара с составлением номера. Выигравший номер исключается из последовательности номеров и не участвует в дальнейших розыгрышах.

10.3. Розыгрыш Призов 2, 4–20 состоится 06.02.2019 в 15.30 в офисе Организатора по адресу г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11, офис 508.

Список для розыгрыша Призов 2, 4–5, 6–9, 10, 11, 12–15.1, 16–17, 18–20 формируется исходя из даты и времени совершения участником каждой операции, получившей шанс. При совпадении времени совершения операции, получившей шанс, список дополнительно сортируется в алфавитном порядке начиная с буквы «а», по фамилии, имени, отчеству участника.

Розыгрыш призов 2, 4–20 проводится в хронологическом порядке, в соответствии с таблицей 1.

Для проведения розыгрыша используется барабан, в который закладываются шары с номерами от 0 до 9. Выигрышные номера определяются путем поочередного формирования номера справа налево из номеров шаров, случайно извлекаемых из барабана членом комиссии. При извлечении шара с цифрой, соответствующей очередной (справа налево) цифре зарегистрированного присвоенного номера, осуществляется дальнейшая выборка шаров. В случае отсутствия номеров шансов с выпавшей последовательностью цифр номер шара не учитывается, осуществляется выемка следующего шара с составлением номера. Выигравший номер исключается из последовательности номеров и не участвует в дальнейших розыгрышах.

11. Место, порядок и сроки выдачи призов и уведомления победителей.

Победители Рекламной игры уведомляются о выигрыше по почте и по телефону не позднее **10.02.2018 года**.

После получения уведомления о выигрыше победитель должен **не позднее 28.02.2018** в любой рабочий день с 12.00 до 17.00 либо субботу с 10.00 до 13.00 прибыть в офис Организатора по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 20/11, офис 509 с предварительным согласованием даты и времени прибытия победителя с представителем Организатора по телефону +375 17 312 12 76.

При получении приза Победитель должен предъявить документ, удостоверяющий личность (действующий паспорт гражданина Республики Беларусь или вид на жительство).

В случае отказа победителя от получения приза, неполучения приза в установленном правилами порядке и сроке либо невыполнения условий его получения приз признается невостребованным и остается у Организатора.

В соответствии с главой 16 Налогового кодекса Республики Беларусь Организатор при вручении всех Призов выступает налоговым агентом и обязан удержать сумму подоходного налога непосредственно из доходов получателя приза. При невозможности удержать исчисленную сумму подоходного налога с дохода Победителя по причине отсутствия денежных выплат и (или) отказа плательщика внести причитающиеся суммы подоходного налога с Победителя Организатор обязан в месячный срок со дня выявления указанных фактов направить в налоговый орган по месту жительства плательщика сообщение о сумме задолженности по подоходному налогу с Победителя.

Организатор не несет ответственности за возникновение необходимости уплаты дополнительного подоходного налога и иных выплат, связанных с получением Призов, за пределами Республики Беларусь.

Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения Призов.

Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента Призов не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче Призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих Призов.

Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, связанные с повреждением Призов и их эксплуатацией, возникшие после их передачи Победителям.

12. Комиссия по проведению Рекламной игры.

Для контроля за соблюдением Правил, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

Соколова Юлия Александровна – менеджер проектов управления разработки и развития розничных продуктов ЗАО «Альфа-Банк»;

Шелест Анастасия Анатольевна – главный специалист управления маркетинга ЗАО «Альфа-Банк»;

Воробей Владимир Сергеевич – специалист по маркетингу ООО «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА»;

Прыгунова Ольга Юрьевна – специалист по маркетингу ООО «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА»;

Игнатова Ольга Игоревна: специалист по маркетингу ООО «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА».

13. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры.

Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала Рекламной игры.

Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» в срок не позднее 15.02.2019.

Имена победителей Рекламной игры будут размещены на Интернет-сайте Альфа-Банка www.alfabank.by.

Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на Интернет-сайте Альфа-Банка www.alfabank.by, через каналы интернет поддержки, а также по телефону контакт-центра «Альфа-Консультант»: 198, +375 (29, 44, 25) 733 33 32 круглосуточно.

14. Прочие условия.

14.1. В случае если Победителем является несовершеннолетний, то при получении приза вместе с Участником должны присутствовать его законные представители (родители, усыновители, опекуны, попечители) со своим паспортом (видом на жительство) и свидетельством о рождении либо паспортом несовершеннолетнего.

14.2. Организатор не вступает в споры между Участниками относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза, организации и условий передачи Призов. Приз получает победитель. Победитель вправе распорядиться полученным призом по своему усмотрению.

14.3. Участие в Рекламной игре автоматически подразумевает ознакомление с полным текстом настоящих Правил и согласие с Правилами. Несоблюдение Участником настоящих Правил считается его отказом от участия в Рекламной игре со всеми вытекающими последствиями (включая утерю права на получение приза и т. п.).

14.4. Факт участия в Рекламной игре означает, что ее Участники соглашаются принимать участие в рекламной видеосъемке, что их фамилии, имена, отчества, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Рекламной игры, без уплаты какого-либо вознаграждения Участникам. Победитель Рекламной игры дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Рекламной игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Заинтересованному лицу.

14.5. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке по месту нахождения Организатора в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

14.6. Все возможные претензии участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору по адресу: Республика Беларусь, 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11, офис 509.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3415 от 25.10.2018 выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Информационное сообщение о проведении аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков для строительства и обслуживания многофункционального комплекса в аг. Слобода Озерицко-Слободского сельсовета, для строительства и обслуживания многофункционального комплекса в аг. Слобода Озерицко-Слободского сельсовета

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	г. Смолевичи, ул. Советская, 125. Смолевичский райисполком, зал заседаний, 04.12.2018 г. в 15.00
3	Продавец и его адрес	г. Смолевичи, ул. Советская, 125, Смолевичский райисполком
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,4000 га, кадастровый номер 624883604601000535, аг. Слобода, Озерицко-Слободской сельсовет; Лот № 2 – площадь 0,0482 га, кадастровый номер 624883604601000536, аг. Слобода, Озерицко-Слободской сельсовет
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельного участка	Лот № 1 – для строительства и обслуживания многофункционального комплекса (1 16 00 земельный участок для размещения объектов иного назначения). Лот № 2 – для строительства и обслуживания многофункционального комплекса (1 16 00 земельный участок для размещения объектов иного назначения)
7	Сроки аренды	Лот № 1 – 99 лет; Лот № 2 – 99 лет
8	Начальная стартовая цена	Лот № 1 – 60 000 рублей; Лот № 2 – 13 000 рублей
9	Условия аукциона	А) продажа по цене, не ниже начальной; Б) участниками аукциона могут быть индивидуальные предприниматели, юридические лица; В) при проектировании и строительстве учесть регламент использования и застройки земельного участка, установленный градостроительным паспортом; Г) получить в установленном порядке архитектурно-планировочное задание и технические условия на инженерно-техническое обеспечение объекта строительства, разрешение Смолевичского райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 2 лет; Приступить к строительству объекта в течение шести месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство такого объекта; Д) без права предоставления рассрочки
10	Наличие инженерной инфраструктуры	Лот № 1, 2 – возможность подключения электроснабжения, газоснабжения, водоснабжения, централизованным водоотведением, асфальтированный подъезд
11	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней со дня подписания протокола по результатам проведения аукциона
12	Сумма задатка и реквизиты продавца	10 % от начальной стартовой цены на р/с BY98 AKBB36410000006696200000, БИК AKBBBY21612 ЦБУ 621 г. Смолевичи, филиала 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, пр-т Революции, 47, УНП 600014139, ОКПО 04064735 (с пометкой «задаток за земельный участок»)
13	Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемым земельным участком	Каждый четверг с 09.00 до 12.00

Расходы по организации и проведению аукциона: (лот № 1 – 1975 р. 67 к., лот № 2 – 2017 р. 19 к.) затраты на публикацию и размещение в сети интернет информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона. Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры».

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни по адресу: г. Смолевичи, ул. Советская, д. 119.

Окончательный срок приема заявлений – 28.11.2018 г. до 17.00.

Контактный телефон (8-01776) 2-73-42.

Для участия в аукционе на адрес продавца предоставляются:

– заявление на участие в аукционе;

– документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

– юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

– представителем индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

– представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

– представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

– представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе индивидуальные предприниматели и юридические лица, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

Неявка участника аукциона на аукцион признается отказом в его участии.

«СВЯТЫЯ ДЗЯДЫ, ХАДЗІЦЕ ДА НАС!»

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: **1.** Тоўстая ..., Хаўтуры, Асяніны. Адна з назваў восеньскіх Дзядоў, народнага свята ў гонар памерлых продкаў. **4.** Вялікае, звычайна цёмнае воблака; у некаторых мясцінах Беларусі іх называлі «дзядамі». **7.** «Дзед Міхалка і ... Грыша — // Прыклад дружбы ў хаце». З верша Я. Коласа «Дзед і ўнук». **10.** ... з каўбасой, куцця, бліны, кісель; адна са страў, якія падаваліся на стол на вячэру, прысвечаную Дзядам. **11.** Выклічнік, які выказвае розныя пачуцці: радасць, здзіўленне, жаль. **13.** «Полымем барвовым разгарэўся ...». З верша А. Дзеружынскага «Залатая восень». **14.** Верхняя частка дрэва. **16.** Выканаўца ці вялікі аматар рок-музыкі. **17.** Высокія футравыя боты, якія носяць на поўначы. **19.** Скарочанае абазначэнне метрычнай меры зямельнай плошчы. **20.** Восень — запасіха, зіма — ... (прык.). **24.** Галава сівая, ды ... маладая (прык.). **25.** У чым дзеду ... , у тым бабе смех (прык.). **26.** «А дзед бабу на лапату, // Перакінуў цераз хату // І саломкай затрусіў, // Каб ... не ўкусіў». Прыпеўка.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: **1.** ... пражыць — не мора пераплыць (прык.). **2.** Запрэжка ў чатыры кані. **3.** Тэатральны агляд. **5.** І ... у сваю норку цягне корку (прык.). **6.** Тое, што і іржа. **8.** «Дзяды нашы білі драпежнікаў прускіх, // Не даўшы нашчадку з нас на сябе ...». З паэмы П. Броўкі «Беларусь». **9.** Шкляніца для пiцця спiртных напояў; у час вячэры дзедавыя ... і міска ставіліся на стол, і кожны з прысутных адліваў напоі і адкладваў ежу. **12.** Тое, што і агонь; на Дзяды яго часам запальвалі ў гонар кожнага памерлага. **13.** Рух людзей па крузе з песнямі і танцамі; яго вадзілі пасля вячэры, бо лічылася, што гэта весяліць Дзядоў. **15.** Замёрзлая грудамі зямля (разм.). **18.** «Святыя Дзяды, завём вас, хадзіце да нас! // Ёсць тут усё, што Бог даў, чым толькі ... багата». Гэтымі словамі клікалі душы продкаў на ўрачыстую вячэру. **21.** Ніз пасудзіны, судна. **22.** Смачная ... — жывату бяда (прык.). **23.** Лік, які сімвалізуе ідэю сіметрыі.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, *г. Дзяржынск.*

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: **1.** Вячэра. **4.** Хмара. **7.** Унук. **10.** Вэрашчака. **11.** Ай. **13.** Клён. **14.** Крона. **16.** Рокер. **17.** Унты. **19.** Га. **20.** Падбярыха. **24.** Душа. **25.** Сорам. **26.** Сабака. **ПА ВЕРТЫКАЛІ:** **1.** Век. **2.** Чацвёрка. **3.** Рэвю. **5.** Мыш. **6.** Ржа. **8.** Кайданы. **9.** Чарка. **12.** Вогнішча. **13.** Карагод. **15.** Храпа. **18.** Хата. **21.** Дно. **22.** Яда. **23.** Два.

ГАРАСКОП СТРЫЖАК НА ЛІСТАПАД

3 лістапада, субота. Цудоўны дзень для стрыжкі — яна дапаможа вам вызначыцца, чаго вы хочаце ад асабістага жыцця і абзавесціся прыемнымі і перспектыўным знаёмствамі, прыцягне да вас новыя яркія ўражанні.

4 лістапада, нядзеля. Сёння можна рабіць стрыжку, калі вы аддаяце перавагу лёгкім прычоскам і не адрошчваеце валасы.

5 лістапада, панядзелак. Удалы дзень для поўнай змены іміджу. Стрыжка ў гэты дзень цягне за сабой ачышчэнне арганізма, пазбаўленне ад негатыўных эмоцый.

6 лістапада, аўторак. Дзень досыць супярэчлівы, таму спадабаецца вам вынік пасля наведвання салона ці не, спрагназаваць складана. Калі ў вас слабыя і сапсаваныя валасы, лепш сёння не стрыгчыся і тым больш не фарбавацца.

7 лістапада, серада. Сёння лепш з валасамі нічога не рабіць.

8 лістапада, чацвер. Падстрыгшыся, вы станеце больш прывабным чалавекам і будзеце прыцягваць шчасце як магніт.

9 лістапада, пятніца. Сёння вы можаце адправіцца ў цырульню па новую стрыжку, аднак будзьце гатовыя да таго, што прычоска можа аказацца даволі нечаканай.

10 лістапада, субота. Сёння непрыдатны дзень для паходу ў цырульню: любыя працэдуры для валасоў могуць быць няўдалымі.

11 лістапада, нядзеля. Сёння станоўчы астралагічны прагноз для стрыжкі, бо фаза Месяца паўплывае на актыўны рост і гушчыню.

12 лістапада, панядзелак. Сёння можна стрыгчы валасы і нават цалкам змяніць колер.

13 лістапада, аўторак. Дзень для стрыжкі вельмі добры: жыццё напоўніцца прыемнымі падзеямі і добры настрой доўга не пакіне вас. Стрыжка дадасць лёгкасці і натуральнасці.

14 лістапада, серада. Радыкальная стрыжка сёння не вітаецца. Для таго каб праявіць свае інтуітыўныя здольнасці, варта трохі падраўняць канцы валасоў.

15 лістапада, чацвер. Сёння агульны стан валасоў не зменіць ніякая працэдура, няхай гэта будзе стрыжка ці афарбоўка, можна проста змяніць прычоску ці колер.

16 лістапада, пятніца. Сёння не варта рабіць стрыжку: гэта можа адмоўна адбіцца на вашым унутраным стане і нават увесці вас у дэпрэсію.

17 лістапада, субота. Стрыгчыся не рэкамендуецца: ёсць нябяспека пагаршэння здароўя.

18 лістапада, нядзеля. Неспрыяльны дзень для паходу да цырульніка. Валасы могуць стаць тонкімі, ломкімі і пачаць выпадаць. Ад афарбоўкі таксама лепш устрымацца.

19 лістапада, панядзелак. Неспрыяльны дзень. Калі падстрыгчы валасы, гэта не толькі пагоршыць іх знешні выгляд, але і значна паўплывае на поспех не самым лепшым чынам.

20 лістапада, аўторак. Усе віды маніпуляцый з валасамі ў цырульні гарантавана павысяць шанц на здзяйсненне ўдалай здзелкі з каштоўнымі паперамі і нерухомасцю, а таксама паспрыяюць умацаванню аўтарытэту, грамадскага і фінансавага становішча.

21 лістапада, серада. Спрыяльны дзень для стрыжкі валасоў.

22 лістапада, чацвер. Гэты час можна лічыць вельмі прыдатным для наведвання цырульні. Стрыжка дапаможа ліквідаваць усе перашкоды і непрыемнасці ў кар'еры, адпаведна і на фінансавым становішчы такая змена іміджу можа адбіцца вельмі станоўча.

23 лістапада, пятніца. Неспрыяльны дзень для стрыжкі і афарбоўвання.

24 лістапада, субота. У плане здароўя валасоў гэта не вельмі добрыя дні для паходу ў салон, але і вялікай бяды ад стрыжкі не здарыцца. Эфект ад цырульні будзе нядоўгі.

25 лістапада, нядзеля. Стрыгчыся нельга! Калі ў гэты дзень нешта мяняць у арганізме, а тым больш адрэзаць нейкую частку, то можна згубіць сувязь з космасам.

26 лістапада, панядзелак. Час для стрыжак лічыцца нейтральным. Рост валасоў можа значна прыпыніцца.

27 лістапада, аўторак. Тым, хто хоча аздараўляць свае валасы, а таксама ў корані змяніць жыццё, варта неадкладна адпраўляцца да добрага цырульніка.

28 лістапада, серада. Спрыяльны дзень для стрыжкі. Яна павялічыць прыток матэрыяльных даброт, забяспечыць добры рост валасоў.

29 лістапада, чацвер. Выдатны дзень для стрыжкі. Вітаюцца смелыя эксперыменты, можна кардынальна змяніць імідж.

30 лістапада, пятніца. Выдатны час для наведвання цырульніка. Валасы будуць добра расці, умацуюцца і палепшаць сваю структуру, будуць менш секчыся.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.13	17.32	9.19
Віцебск —	8.07	17.18	9.11
Магілёў —	8.04	17.22	9.18
Гомель —	7.56	17.24	9.28
Гродна —	8.28	17.48	9.20
Брэст —	8.24	17.53	9.29

Месяц

Апошняя квадра 31 кастрычніка. Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны

Пр. *СУБОТА ДЗІМІТРАЎСКАЯ. Пелагеі, Анатоля, Дзям'яна, Сяргея, Уладзіміра, Фёдара, Якава.* ***К.*** *Сільвіі, Губерта, Марціна.*

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

ЗАЎТРА

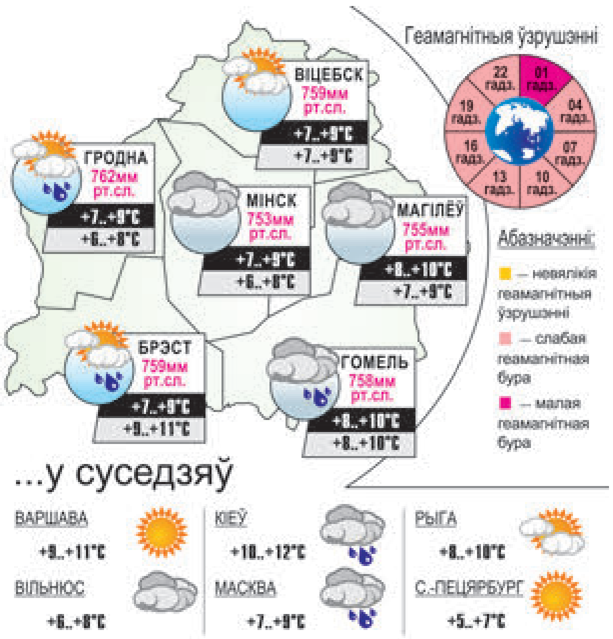

УСМІХНЕМСЯ

Карысная парада для тых, хто захварэў: дадайце вашай прастудзе чарадзейства — пакладзіце ў нос трохі блiскавак перад тым, як чхнуць.

— Алё, бабуля, прыедзь борщ нам згатуй!

— А мама дзе?

— Мама ў сацыяльных сетках.

— А тата?

— Тата на вайне, у танках.

— Во даюць! Добра, унучак, прыеду. Вось толькі памідоры з перцам на «Маёй ферме» пасажу.

Маразм — гэта калі муж схаваў бутэльку каньяку і не можа яе знайсці. А сарказм — гэта калі я гляджу на яго і ўсміхаюся, таму што даўно яе знайшла і выпіла.

Я заўважыла, што, калі не есці хлеб, цукар, тлустае мяса, не піць піва з рыбкай, твар становіцца меншым, але сумным.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4160.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 2 лістапада 2018 года.